

ကလေးအရွယ် မူလတန်းအဆင့်က စပြီး သက်ကြီးရွယ်အို အချိန်ပိုင်းအထိ ထိုက်သင့်သလို ကျင့်ဆောင်ဖွယ် နည်းလမ်းကောင်းများ ...။

တစ်ပွဲတိုး ထုံးမန်းဖြတ်လမ်းက ကြီးပွားနည်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ သံသရာ ဝင်ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်သည်အထိ အာမခံချက် အပြည့်ရှိသော အောင်မြင်ရေး နည်းလမ်းကောင်းများ ...။

ကာမစည်းစိမ် ခံစားရင်းက ဉာဏ်အလင်းရရှိရေးသို့ လမ်းညွှန်ပေးသော နည်းလမ်းကောင်းများ ...။

အပြစ်ကင်း အကျိုးရှိ ၊ အခုလည်းကောင်း နောင်လည်းကောင်းစေမည့် ကြီးပွားရာ အောင်မြင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများ ...။

မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဝနဝါသီ ဂေယျဓမ္မသာမိထေရ်

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

မောင်သွေးချွန်
ခုစည်း ပုဂံစေတီသည်

သုဝဏ္ဏသာဓကစဉ်

မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဝနဝါသီ ဂေယျဓမ္မသာမိထေရ်

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

မောင်သွေးချွန်
ခုစည်း ပုဂံစေတီသည်

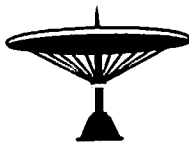

www.dhammadownload.com

အမိဋ္ဌာန်

အဖကိုယ်စား သာသနာထား၍
 အမိကိုယ်စား နိုင်ငံထား၍
 ချစ်သားပြုစု လုပ်ကျွေးမှုဖြင့်
 နုရာမှရင့် ရင့်ပြီးပွင့်အောင်
 ဇွဲဖြင့်နှောင်
 ကျင့်ဆောင် အားသစ် ရပါစေ။

မောင်သွေးချွန်

သုဝဏ္ဏသျှမ်

သာသနာပြုစာစဉ်

၇၄၊ သာယာအေးလမ်း (၃)ရပ်ကွက်၊

မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကင်းမြို့

ပုန်း - ၆၆၀၆၇၀

ပထမအကြိမ်

၁၃၆၃ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလ

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ

- မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၈၂၉/၂၀၀၁ (၁၂)
- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၃၀ /၂၀၀၂ (၁)
- အုပ်ရှေ့ - ၁၀၀၀
- မျက်နှာပုံး - ကျော်မင်းမောင်
- စာစီ - **K Zaw DTP**
- အတွင်းဖလင် - **AZ**
- စာအုပ်ချုပ် - ကိုတင်အေး(လှိုင်)

ထုတ်ဝေသူ

ဦးညွန့်ဌေး၊ စိန်ယန်းမြိုင်စာပေ

၂၃-အေး၊ ဦးကောင်းလမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်

ဦးကျော်စိန် (မြဲ-၀၂၉၀၉) ကျောက်စိမ်းအောင်ဆက်
အမှတ်-၁၇၁၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းပုံနှိပ်

ဒေါ်ထားထားကြည် (မြဲ-၀၆၀၁၃) ထင် အောင်ဆက်
အမှတ်-၃၇၊ မအူပင်လမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့

အိုက်မွန်၊ ငြိမ်းချမ်းသာ၊ နန်းစုစန္ဒာစိုး

တန်ဖိုး-၁၂၅၀ ကျပ်

မွမ်းမံပန်တီးမှု - အိုက်မွန်

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တ၊

သုဝဏ္ဏသျှမ်း

သာသနာပြုစာစဉ် - ၁၆

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီဥေယျ ဓမ္မသာမိထေရ်

အောင်မြင်ကြီးပွား
မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

မောင်သွေးချွန်

စုစည်းပုဇော်သည်။

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ပျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည်
 ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏
 ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်။

ဥပဒေဘောင်တွင်း နေထိုင်ခြင်း
 ဘေးရန်ကင်းကွာ ပြည်သာယာ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်

မာတိကာ

● အမှာစာ သို့မဟုတ် မင်္ဂလာနှုတ်ခွန်းဆက်	၁
● မင်္ဂလာသမိုင်းကြောင်း	၉
● မင်္ဂလာ၏ ပထမခြေလှမ်းများ	၁၇
- လူမိုက်ကို ရှောင်	
- ပညာရှိကို မှီဝဲဆည်းကပ်	
- ပူဇော်သင့်သောအခါ ပူဇော်ပါ	
● မင်္ဂလာ၏ ဒုတိယခြေလှမ်းများ	၂၉
- ဘဝနှင့်အရပ် အပ်စပ်မှု ရှိပါစေ	
- ရှေးက ကောင်းမှုပြုဖူးတဲ့နေရာ	
- မိမိကိုယ်ကို တည်ဆောက်ခြင်း	
● မင်္ဂလာ၏ တတိယခြေလှမ်းများ	၃၇
- မျက်စိနှင့်နား အမြဲ တံခါးဖွင့်ထားပါ	
- ဝမ်းစာရေးရဲ့ ခြေလက်အင်္ဂါများ	
- ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြောင့်မှန်ပါစေ	
- ကောင်းသော စကားကို ချောမောပြောပြစ် ချစ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြောဆိုလေ	

- မင်္ဂလာ၏ စတုတ္ထခြေလှမ်းများ ၄၇
 - မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစု
 - သားမယားတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့
 - အရှုပ်အထွေး အငြိအစွန်းမရှိတဲ့ အလုပ်
- မင်္ဂလာ၏ ပဉ္စမခြေလှမ်းများ ၅၅
 - စွန့်လွှတ်ပေးကမ်း ဒါနခန်း
 - တရားနဲ့ စီးပွား
 - ဆွေမျိုး မိတ်ရင်း ထောက်ပံ့ခြင်း
 - အပြစ်ကင်းတဲ့ အလုပ်မျိုး
- မင်္ဂလာ၏ ဆဋ္ဌမခြေလှမ်းများ ၆၇
 - မကောင်းမှုမှန်သမျှ ဝေးဝေးက ရှောင်
 - အနီးကပ် အထူးရှောင်
 - သတိဖြင့် အထူးရှောင်ကြဉ်
 - တရားအမှတ် မျက်ခြည်မပြတ်
- မင်္ဂလာ၏ သတ္တမခြေလှမ်းများ ၈၁
 - အသက်ဂုဏ်ကြီးသူတို့ကို ရိုသေပါ
 - မိမိမာန ခဝါချသို့
 - ရသမျှလေးနှင့် ကျေနပ်လိုက်ပါ
 - သူ့ကျေးဇူးကို အထူးသိစေ
 - သူတော်ကောင်းတရား နာကြားတတ်ပါစေ

- မင်္ဂလာ၏ အဋ္ဌမခြေလှမ်းများ ၉၅
 - သည်းခံနိုင်မှလူတော်
 - မြေဝယ်မကျ နားထောင်
 - မြင့်လိုလျှင် အမြတ်ကိုရှု
 - ကိုယ်သိတရား ဖြန့်ဝေပေးပါ
- မင်္ဂလာ၏ နဝမခြေလှမ်းများ ၁၀၉
 - ခြိုးခြံခြင်းသည် အရှုံးကို ဖာထေးခြင်း
 - မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်
 - အမှန်တရားကိုလည်း မြင်သိအောင် ကြည့်
 - နိဗ္ဗာန်ဆိုက်မှ အမှိုက်ဆုံးမှာ
- မင်္ဂလာ၏ ပန်းဝင် ခြေလှမ်းများ ၁၂၃
 - ကိုယ်နှင့်စိတ်ထား
တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း မရှိစေနှင့်
 - စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်း မရှိစေနှင့်
 - ချဉ်ခြင်းတပ်မက် ထိုရမ္မက်လည်း မရှိစေနှင့်
 - လောကဝံကို ကျော်နိုင်သူများ
- မင်္ဂလာ အနှစ်ချုပ် ၁၃၃
 - ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တိုက်တွန်းချက်
 - မင်္ဂလာကွင်းဆက်များ

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တ၊
အဗျာစာ
သို့မဟုတ်
မင်္ဂလာနှုတ်ခွန်းဆက်

မင်္ဂလာ...

မင်္ဂလာဆိုတဲ့စကားဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့နဲ့ အလွန်အမင်း
ရင်းနှီးပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စာသင်ကျောင်းများဆီက 'မင်္ဂလာပါ' ဆိုတဲ့
ဆရာ တပည့်တို့ရဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်သံတွေ တစ်ရံမဆိတ် ပဲ့တင်နေ
လျက် ရှိပါတယ်။ မင်္ဂလာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျယ်ကျယ်နက်နက်
သိလျက်ဖြစ်စေ၊ မသိဘဲဖြစ်စေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခုအနေ
နဲ့ဖြစ်စေ မင်္ဂလာနှုတ်ခွန်းဆက် ကို ကလေးတွေက အစ ပြုကျင့်
နေတတ်ကြပါပြီ။ ဒါဟာ ကောင်းသော အစဉ်အလာတစ်ခုကို ပျိုး
ထောင်နေခြင်းပါပဲ။ မင်္ဂလာရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အပြည့်အဝ

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

နားလည်ကြပြီး ခံယူကျင့်ဆောင်နိုင်ကြပါလျှင်ကား ရှေ့ရေးကို တွေးပူစရာမလိုတော့ပါပြီ။

တကယ်တော့ မင်္ဂလာတရားတော်ဟူသည် ကလေးတွေ အတွက်သာမျှမက၊ လူငယ် လူကြီး အရွယ်အသီးသီးအတွက် သံသရာကမ်းတစ်ဖက်သို့တိုင်အောင် ကျင့်ဆောင်လျှင် ကျင့်ဆောင် သလောက် ပို့ဆောင်နိုင်စွမ်းအား ကြီးမားသော ဘုရားဟော တရား လမ်းစဉ် အကျင့်မြတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားဟောဆိုသောကြောင့် 'လောကုတ္တရာ' အတွက်သာဟု အလွယ်တွေး အခက်တွေးဖြင့် နှေး ဖင့်လက်လျှော့ခြင်း မပြုရာပြီ။ မင်္ဂလာတရားတော်တွင် တရားသဖြင့် ကြီးပွားကြောင်း အခုလည်း ကောင်း နောင်လည်း ကောင်းစေမည့် လောကရေးရာ လမ်းညွှန်ချက်များစွာ ပါဝင်နေတာ တွေ့ရပါလိမ့် မယ်။

လောကသဘာဝ မကြီးပွား မချမ်းသာချင်သောသူဟူ၍ မရှိ ပြီ။

ကြီးပွားချင် ချမ်းသာချင်လွန်းသဖြင့် စီးပွားဖြစ်နည်း ကြီးပွား နည်းများနောက်သို့ တကောက်ကောက်လိုက်ပါရင်း ဆင်းရဲသံသရာ မှာ ဝဲလည်နေတာ မြင်ဖူး၊ ကြံဖူးကြပါလိမ့်မယ်။

ကြီးပွားချမ်းသာနည်းစစ်စစ်ဟူသည် တစ်ဖန်ပြန်လည်ဆင်းရဲ ခြင်းသို့ မသက်ရောက်စေရပြီ။

အစကောင်းဖြင့်လည်း မရပ်၊ အလယ်ကောင်းဖြင့်လည်း မနား၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းသို့တိုင် အရောက်သွား နားနေနိုင်ရပါလိမ့် မည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အာမခံချက် အပြည့်ရှိရပါလိမ့်မည်။ အမှန် စင်စစ်တော့ အခုကောင်း၊ နောင်ကောင်း အာမခံချက်ကြီးကို ဗုဒ္ဓဓမ္မ

အမွေခံ သားသမီးတိုင်းသို့ ပေးဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပေးကား ပေး
၏ မရခဲ့သည်မှာ ယူရကောင်းမှန်း မသိခဲ့ကြလို့သာ၊ ပေးဝေသူများ
ဘက်မှာ တာဝန်မရှိ၊ ယူရမည့်သူများဘက်မှ တန်ဖိုးအစစ်အမှန်ကို
မသိသောကြောင့် ယူရကောင်းမှန်း မသိခဲ့ကြလို့သာ။

အရင်းစစ်တော့ အမြစ်မြေက ဆိုသလို ဒီလို တန်ဖိုးစစ်တွေကို
ယူရကောင်းမှန်း မသိခဲ့တာဟာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာနီးပါး ကျွန်တော်
တို့ နိုင်ငံကို ကျွန်လုပ်၊ သွေးစုပ်၊ ကျွန်တော်တို့ ယဉ်ကျေးမှု အမွေ
အနှစ်တွေကို သေးသိမ်အောင် လုပ်ဆောင်သွားတဲ့ နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှ
တို့ရဲ့ ပယောဂသာလျှင် အရင်းမူလ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဗြိတိသျှတို့ဟာ
မြန်မာတို့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှစ်ဌာနလုံးကို အစီ
အစဉ်ရှိရှိ၊ ပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ် ချေမှုန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ
နေရာမှာ ဥဒါဟရုဏ်သဘောမျှသာ ပြောလိုပါသေးတယ်။ ရုပ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာ ချိုးနှိမ်မှုအဖြစ် ကျွန်တော်တို့အတွက် အမြတ်ထားရာ ဘုရား
ရင်ပြင်တော်မှာ ဖိနပ်စီးပြခြင်း၊ ရဟန္တာသိမ်တော်ကြီးများကို သုသာန်
သင်္ချိုင်းကုန်းအဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်ခြင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာ ချိုးနှိမ်ခြင်းအဖြစ်ကား ကျွန်သက်ရှည်ရေး စီမံကိန်းကြီး
အတွက် 'ကျွန်ပညာရေး' ကြီးက သက်သေခံခဲ့ပါချေပြီ။

မြန်မာတို့၏ စိတ်ဓာတ်အမြဲတေဖြစ်သော ဘာသာ၊ သာသနာ
ညှိုးမှိန်ခဲ့သည့်အလျောက် နယ်ချဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို အထင်ကြီး၊ မိမိ
ရောင်ကို ရွှေတောင်မှတ်၊ တံလျှပ်ကို ရေထင်ကာ 'ဘုန်းကြီးကျောင်း
ပညာရေး' ကို စွန့်ခွာအဝေး ပစ်ပြေးခဲ့ကြပါတော့တယ်။ ဒီမှာ အမျိုး
ဘာသာ သာသနာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြတဲ့ ရဟန်းပညာရှိ၊
လူပညာရှိ မျိုးချစ်ကဝိကြီးတွေက တို့မြန်မာတွေ ကြီးပွားရာ အောင်

မြင်ကြောင်း အခုလည်း ကောင်း နောင်လည်း ကောင်းအောင် မင်္ဂလာ ဆောင်ကြပါဆိုပြီးတော့ မင်္ဂလာသုတ်ကို အနက်ဖော် အကျယ်ဖွင့်ပေး ခဲ့တာ ခေတ်အဆက်ဆက်ပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးကလည်း မင်္ဂလာဓာရဏကထာ ဆိုတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်နဲ့ လမ်းပြ ပေးခဲ့ကာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မင်္ဂလာတရားတော်များကို အခြေခံပြီး မိမိတို့ရဲ့ နေ့စဉ် ဘဝများမှာ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာနှစ်ဖြာသောအကျိုးအတွက် လမ်းညွှန် ချက် ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မင်္ဂလာဓာရဏကထာကို ရေး ရာမှာ သားတို့သမီးတို့ ... ဆိုတဲ့ နှုတ်ဆက်အာလုပ်စကားနဲ့ ဆရာ တော်ဘုရားကြီးက အဖေနေရာ အဘနေရာကနေ အင်မတန်ကိုရင်း ရင်းနှီးနှီး၊ စေးစေးပိုင်ပိုင်၊ အာဝဇ္ဇန်းကောင်းကောင်းနဲ့ ရှင်းပြ မိန့် ကြားသွားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မင်္ဂလာတရားတော်ရဲ့ အရေးကြီးပုံကို တစ်ချက်ချင်း ဖွင့်ဆိုရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘယ်လောက် ထိ ထောင့်စေ့စေ့ မိန့်မှာတော်မူပါသလဲဆိုရင်...

‘သားတို့ခေတ်မှာလဲ နယ်ချဲ့က ပိုအားကောင်းလာပြီး ပို သိပ်သည်းလာတယ်၊ တုတ်ဆွဲ ဓားဆွဲမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ မသိမသာ လေးနဲ့ မိုက်စကား မပြောဘူး၊ သာယာချေငံမှုမျိုးလေးနဲ့...၊ သို့ ကြောင့် ရန်သူမှန်း မြင်နိုင်ခဲ့တယ်၊ ဓားဆွဲချိန်မရလိုက်ဘူး၊ အတွင်း က လှိုက်စားပြီးတော့မှ ဘွားစနဲ ပေါ်တတ်တာမျိုး၊ အရင် နယ်ချဲ့ က တိုင်းပြည်လောက်ရယ်၊ အခုနယ်ချဲ့က လူမျိုးရော၊ ဘာသာ ရော၊ ယဉ်ကျေးမှုရော၊ ဓလေ့ထုံးစံရော နယ်ကုန်နယ်စုံထဲမှာ စိန် ဝင်နေလိုက်တာ နေရာမလပ်ပါပဲ။ အေးတူပူမျှဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်

အောက်မှာလဲ ဝင်အောင်းခိုနေတယ်။ သွေးချင်းသားချင်း ညီရင်း
အစ်ကိုသို့ ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ထဲမှာလဲ ဝင်အောင်းနေတယ်။ အပူ
နယ်ချဲ့ထက် ပိုကြောက်စရာကောင်းတယ်။ အဝေးပစ် ခဲထက်
အနီးကပ် ထုတဲ့ ခဲဟာ အထိလဲ နာစေတယ်။ ရှောင်တိမ်းချိန်လဲ
မရဘူး' လို့ စာမျက်နှာ ၇၀ မှာ ရေးသားသတိပေးထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ဒီအချိန်ဟာ မင်္ဂလာကျင့်စဉ် ကိုယ်နှင့်မကွာ
ဖို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတိုင်းမှာ အရေးတကြီး လိုအပ်လာပြီလို့ ယုံ
ကြည်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မင်္ဂလာဓာရဏကထာ ဖွင့်ဆိုပုံ ထူး
ခြားချက်ကတော့ မင်္ဂလာတရားတော်တွေကို အသက်အရွယ် အ
ပိုင်းအခြားဖြင့် ဆောင်ကျင့်စေခြင်း ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးအရွယ်
မူလတန်းဆင့်က စပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုအဆင့်အထိ ဆယ်စုနှစ်
အလိုက် ထိုက်သင့်ရာကျင့်ဆောင်ရာ မင်္ဂလာတရားတော်များကို
နားလည်လွယ်ကူအောင် ရှင်းလင်းပေးတော်မူပါတယ်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ 'မင်္ဂလာဓာရဏကထာ'
ကို အနည်းဆုံး ငါးကြိမ်ငါးခေါက် ဒိုးလိုမွှေ ရေလိုနှောက် ဖတ်ရှု
မှတ်သားခဲ့ပြီး ဆောင်းပါးသုံးလေးပုဒ် ထုတ်နုတ်ရေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ
တယ်။ မင်္ဂလာပန်းကလေး တစ်ပွင့်နှစ်ပွင့်မျှကိုသာ ခံစားခွင့် ရ
ကုန်သော စာဖတ်ပရိသတ်က 'မင်္ဂလာပန်းဥယျာဉ်ကြီး တစ်ခုလုံး'
ကို ပြုပါတော့လားဟု အားမလိုအားမရ တောင်းဆိုလာကြပါတော့
တယ်။ ဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်းတို့မည်သည် စာမျက်နှာ အကန့်အသတ်
ရှိသဖြင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က မိတ်ဆက်ရုံမျှဖြင့် အာသာမပြေ
နေခဲ့ရခြင်းပါ။ ယခုသော်ကား ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘဝပေးအခြေအနေ

ဟာ စာမျက်နှာ အကန့်အသတ်တွေကြားက လွတ်မြောက်ခွင့် ရ သင့်သလောက် ရခဲ့ပြီဖြစ်လို့ မင်္ဂလာဥယျာဉ်တော်ကြီးကို ပြသခွင့် ရခဲ့ပါချေပြီ။

ဒီလိုပြသနိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့သူ ကား ကျွန်တော်ရဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး တေးရေးစကားလုံးဝင်းမင်း ထွေး ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မင်္ဂလာဓာရဏကထာကို လက်စွဲကျမ်း အဖြစ် ထားရှိပြီး အကြိမ် ကြိမ် ဖတ်မှတ်ကာ တစ်ခါပြန်ဖတ်ပြီးတိုင်း ကျွန်တော်နှင့် တစ်ခါ ပြန်ဆွေးနွေးလေ့ရှိကာ ‘ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စာအုပ်က သက် ဆိုင်ရာ သာဟိကာအသင်းတွေဆီမှာပဲ ဖြန့်ခဲ့တာ၊ တစ်ပြည်လုံးက စာဖတ်ပရိသတ် မသိသေးဘူး၊ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း မိသားစုတိုင်း လက်စွဲထားရမယ့် စာအုပ်မျိုးဖြစ်လို့ ကိုသွေးချွန် ပြန်ရေးပေးစမ်း ပါ’လို့ တိုက်တွန်းလေ့ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် မင်္ဂလာ ဓာရဏကထာ အုပ်တစ်ရာကျော်ဝယ်ပြီး ဓမ္မဒါန ပြုခဲ့တာလည်း ကျွန်တော်မျက်မြင်...။

‘၉၉ ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းက ၃၄ လမ်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ကျွန်တော်တို့ နောင်တော်ကြီး ချစ်ဦးညိုနဲ့ ဆုံပြန်တော့ ‘ကျွန်တော် ဖျာပုံဟောပြောပွဲမှာ ဘာဟောခဲ့သလဲ သိလား၊ ဆရာတော်ကြီး ရေး တဲ့ မင်္ဂလာ ဓာရဏ ကထာထဲက ဒဿနတွေ ထုတ်ဟောခဲ့တာ၊ ပရိသတ်က အင်မတန်နှစ်ခြိုက်လက်ခံတယ်၊ မင်္ဂလာဆောင် ဆို တာ မိန်းမနဲ့ ယောက်ျား အိမ်ထောင်ပြုတာကို ပြောတာ မဟုတ် ဘူး၊ မင်္ဂလာတရားတော်တွေ ဆောင်ထားရမှာ လို့ ပြောပြောပြီး စင်ပေါ်ကနေ မင်္ဂလာဓာရဏကထာ စာအုပ်ကို ထောင်ပြ ထုတ်

သုဝဏ္ဏသုဂ္ဂဟစဉ်

ပြရသေးတယ်၊ ကျွန်တော် ဟောတာတွေ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ အကုန် ပါတယ်လို့ ဝန်ခံခဲ့ရတယ်ဗျာ’

ဆရာ ချစ်ဦးညိုက အားတက်သရောပြောပြရင်း

‘မင်္ဂလာဓာရဏကထာကို ပြန်ရေးဖို့ ကောင်းတယ်၊ အညွှန်း ကောက်နုတ်ချက်တွေ ရေးပေးနိုင်ရင် ကောင်းကောင်း အကျိုးပြုနိုင် ပါတယ်’ လို့ မှတ်ချက်ပေးသွားပါတယ်။

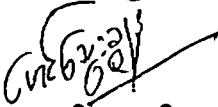
ဒီလိုနဲ့ ရေးမယ် ရေးမယ်နဲ့ သုံးလေးနှစ်လောက် စိတ်ကူးချိန် ရွယ်ခဲ့တဲ့ မင်္ဂလာကျင့်စဉ်အညွှန်းကို အခုတော့ တကယ်ရေးဖြစ်ခဲ့ ပါပြီ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မူရင်းအဘော် တရားတော်များမှ လွဲချော်ခဲ့ပါသော် ကျွန်တော့်ရဲ့ တာဝန်သာပါပဲ။ ဆရာတော်ဘုရား ညွှန်ပြတော်မူတဲ့အတိုင်း

မကောင်းရာ ရှောင်၊ ကောင်းရာ ဆောင်

ကြီးပွားအောင် လုပ်၊ မင်္ဂလာ အချုပ် ...ဆိုတဲ့အတိုင်း

မိမိတို့ ဘဝသံသရာ ခရီးမှာ မင်္ဂလာ ကျင့်စဉ်များသာလျှင် အချုပ်အခြာ ပဓာနဖြစ်ကြောင်း သိမြင်ဆင်ခြင်မိကြပြီးလျှင် မင်္ဂလာ အပေါင်းနှင့် ခညောင်းပြည့်စုံကြပါစေဟူ၍သာ...။

လေးစားစွာဖြင့်

မောင်သွေးချွန်

သို့သော်လည်းကောင်း၊ သို့သော်လည်းကောင်း

အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန် အတော်အတန် အတော်အတန်

အတော်အတန်

အတော်အတန်

အတော်အတန်

မင်္ဂလာသမိုင်းကြောင်း

ခူးပြီးခပ်ပြီး စားဖို့ အသင့်ပြင်ထားတဲ့ ထမင်းတစ်လှတ်၊ ထမင်းတစ်ပွဲရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို သင် စဉ်းစားအောက်မေ့ကြည့်ဖူးပါသလား။

ထမင်းမဖြစ်မီက ဆန်၊ ဆန်မဖြစ်မီက စပါး၊ စပါးမဖြစ်မီက ကောက်ပင်၊ ကောက်ပင် မဖြစ်မီက ပျိုး၊ ပျိုး မဖြစ်မီက မျိုး ဆိုပြီး အဆင့်ဆင့် ဖြတ်သန်းခဲ့ရပုံတွေ...။ အဲဒီ စပါးဆိုတဲ့ မျိုးကို ရဖို့သော် မှ ရှေးက ဘိုးဘွားစဉ်ဆက်တို့ နွားနဲ့ဖက်ပြီး ထွန်ရ၊ ထယ်ရ၊ စိုက်ရ၊ ပျိုးရ၊ ရိတ်သိမ်းရနဲ့ ဘယ်လောက် ချွေးမြေကျ ရင်းနှီးပေးဆပ်ခဲ့ရပါသလဲ။ ပန်းကန်ထဲ ရောက်လာတဲ့ ထမင်းဆိုတာ ခဏတာ အဆာပြေမျှမှသည် ဘဝ၏ ရုပ်ဓာတ်ကြီးထွားအားဖြစ် ရှင်သန်စေရုံမျှ...။ တစ်ဘဝ၏ တစ်ခဏလေးများအတွက် ထမင်းတစ်လှတ်၌ပင် ရာဇဝင်သမိုင်းကြောင်း ရှိနေပေရာ သံသရာကြီးတစ်ခုလုံး၏ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာစေတတ်သော တရားတော် မြတ်အပေါင်း၌ သမိုင်းကြောင်း အဘယ်မျှ ခိုင်ခံ့သည်ကို ဆိုဖွယ်ရာ

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

မရှိပါချေပြီ။ ဒီတရားတော်တွေကို အလွယ်တကူ သိနားလည်အောင် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းလုံး ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံပါရမိ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီးမှ တရားဓမ္မကို တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ခဲ့သော ရှင် တော်မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကျေးဇူးတော်အနန္တမှာလည်း ပူဇော်လို့ မကုန်နိုင် ရာပါပြီ။

ဘုရားဟောတရားတော်များအနက်မှ ‘မင်္ဂလာတရားတော်’ သည်လည်း မြေက မြက်ပေါက်သလို အလွယ်ကလေးဖြစ်ပေါ်လာ ခဲ့သည် မဟုတ်ပါချေ။ ‘မင်္ဂလာ’ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာ၌ ပင် လူတွေကို မဆိုထားနှင့်၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သော်မှ ဉာဏ်မိမိ စံမိမိ ဖွင့်ဆိုနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါချေ။ တစ်နေ့ တစ်ရက်၊ တစ်ပတ် တစ်လမျှ သာမက နှစ်ကာလများ ရှည်ကြာသွားရာ နတ်တို့၏ သက်တမ်းနှင့် ၁၂ နှစ်ကြာသွားသည်အထိ ‘မင်္ဂလာ’ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို တိကျသေ ချာ ရေရေရာရာ နားလည်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ကြပါတဲ့။ အဲဒီ နတ်သက် ၁၂ နှစ်ဆိုတာ လူတို့ရဲ့ သက်တမ်း၊ လူတို့ရဲ့ အချိန် ရေတွက်ပုံနဲ့သာ တွက်ကြည့်ရင် နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ထောင်ချီပြီး ကြာညောင်းရင်ထော်ခဲ့ တာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

‘ငါတို့ လူ့ပြည်မှာ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တာဟာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာ ရှိသွားပြီ၊ သူတို့ တာဝတိံသာမှာ နှစ်ဆယ့်ငါးရက် ပဲ ရှိကြသေးသတဲ့’ ဆိုတဲ့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်မှုနဲ့သာ ချိန်ထိုးကြည့်ပါလေ။

အဲဒီ နတ်သက် ၁၂ နှစ်တာ ကာလပတ်လုံးဟာ ‘မင်္ဂလာ’ ဆို တဲ့ စကားလုံးလေးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မဖွင့်ဆိုနိုင်တာ တစ်ခုတည်း

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

အတွက် နတ်ပြည်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး မရခဲ့ဘူး။ နတ်အချင်းချင်း အချေအတင် ဖြစ်လိုက်ကြတာ နတ်သံတွေ ညံ့လို့တဲ့လေ။

အချို့နတ်သားတွေက မကြောင့်မကြာ၊ မတောင့်မတနဲ့ စည်းစိမ် ခံစားနေရတာ မင်္ဂလာ။

အချို့ကလည်း မိမိ အလွန်လိုလားနှစ်သက်နေတဲ့ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အတိဣဋ္ဌာရုံတွေချည်း ခံစားနေရတာ မင်္ဂလာ။

အချို့ကျပြန်တော့ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသည်ဖြစ်စေ၊ ချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊ သန့်ပြန့်သည်ဖြစ်စေ၊ ညစ်စုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဖက်ကလည်းပဲ နှစ်သက်လက်ခံ၊ ပျော်စံမယ်၊ မိမိဘက်ကလည်းပဲ နှစ်သက်ကြည်ဖြူ စိတ်တူကြမယ်ဆိုရင် ဒါ မင်္ဂလာပဲရယ်လို့...။

သူတို့ ဉာဏ်တစ်ညှို့၊ တစ်ထွာ၊ တစ်ပေလောက်နဲ့ အဖြေပေး ငြင်းခုံနေကြလေရဲ့တဲ့။

- မင်္ဂလာစာရဏကထာ၊ စာ-၁၃၅။

နတ်တို့သေနှင်း သိကြားမင်းကြီးလည်း နတ်သဘင် အစည်းအဝေး ပြီးတိုင်း ပြီးတိုင်း ဒီမင်္ဂလာပြဿနာအဖြေရှာ ညှိနှိုင်းကြလေတိုင်း ခေါင်းခဲရရှာသတဲ့။

မင်္ဂလာ...မင်္ဂလာ...မင်္ဂလာဆိုတာ ဘာကို ခေါ်တာလဲ။

လူ့ပြည်လူ့ဘဝတုန်းက လူ့အကျိုးသယ်ပိုးကုသိုလ်ကောင်းကျိုးတွေ ပြုကျင့်ခဲ့လို့ သိကြားမင်းဖြစ်လာခဲ့ရပေမယ့် မင်္ဂလာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုတော့ သူလည်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖွင့်နိုင်ရှာဘူးတဲ့။ သူ့ထက်သာတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေဆီ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းကြည့်ပြန်တော့လည်း ရေရာသေချာတဲ့ အဖြေလွှာ ပါမလာခဲ့ဘူးတဲ့လေ။ ဒါနဲ့ လူ့

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

ပြည်ကို ဆင်း၊ ပုဏ္ဏားဟောင်ဆောင်ပြီး သမဏ၊ ဗြဟ္မဏ၊ ပဏ္ဍိတ အမည်ခံတွေဆီ သွားရောက်တီးခေါက်ကြည့်ပြန်ပါသော်လည်း 'မင်္ဂလာ'ရဲ့အဖြေမှာ ရေရာသဲကွဲခြင်း မရှိ၊ မှောင်အတိကျလို့သာ နေပါတော့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ နတ်သက်နဲ့ ၁၂နှစ် (လူသက်အားဖြင့် နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ထောင်ချီ) သာ ကြာသွားတယ်။ မင်္ဂလာအဖြေစကား မကြားခဲ့ရ၊ မင်္ဂလာအဖြေ 'ဆိုင်းငံ့' ထားဆဲမှာပဲ လောကမှာ ဘုရားဆိုတာ ပွင့်ပေါ်လာပြီ။ တစ်လောကလုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဖြစ်လာပါရော။ ဒီအခါမှာ သိကြားမင်းကြီးကလည်း သူ့အင်မတန် သိချင်နေတဲ့ မင်္ဂလာအဖြေစကား ကြားချင်လွန်းလို့ နောက်ပါအခြံအရံများနှင့်တကွ သန်းခေါင်ယံမှာ လူ့ပြည်ဆင်းလာခဲ့ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်ကတော့ မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း မပြု။ သူ့ကိုယ်စား နတ်သားတစ်ပါးကို လျှောက်ထားစေပါတယ်။

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား...”

နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ထိုများပြားလှစွာသော ဝေနေယျတို့သည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်သို့တိုင်တိုင် မင်္ဂလာပါဆိုသော စကားလုံးလေးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်သဘောများကို တွေးတောကြံဆ၊ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ကြည့်ခဲ့ကြပါသည်ဘုရား။

သို့တစေလည်း...

မင်္ဂလာရဲ့ သဘောသွားနှင့် တစ်သားတည်း မကျလှပါသဖြင့် လိုလားသော ချမ်းသာမှုများကို ပြည့်ဝစုံလင်စွာ ခံစားခွင့် မရခဲ့ကြပါဘုရား။

သို့ပါ၍ ချမ်းသာမှုကို မင်္ဂလာနှင့်အညီ လိုလားတောင့်တနေသုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

ကြပါကုန်သော ဝေနေယျတို့ကို သနားသောအားဖြင့် ထိုမင်္ဂလာ
ဆိုသော စကားတစ်လုံးအဓိပ္ပာယ်ကို ကရုဏာရှေ့သွား ဈာန်ယာဉ်
ပွားကာ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား”

- ၁၉၉၄၊ မင်္ဂလာစာရဏကထာ၊ စာ-၁၆။

အဲဒီလို လျှောက်ထားတဲ့အခါကျမှ ဘုရားရှင်ဟာ မင်္ဂလာ
တရားတော်ကို အစ၏ ကောင်းစေခြင်း၊ အလယ်၏ ကောင်းစေခြင်း၊
အဆုံး၏ ကောင်းစေခြင်းများဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်လို့ ဆို
ပါတယ်။

ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘုရား
ဟော မင်္ဂလာတရားတော်ဆိုတာ ကလေးကအစ၊ သက်တမ်းစေ့ နေ
အဘိုးအို အဘွားအိုအရွယ်တွေအထိ အားလုံးနဲ့ အကျုံးဝင်အောင်
ဆစ်၍ပိုင်း၍ မင်္ဂလာဆောင်စေခဲ့ပါတယ်။ မင်္ဂလာဆောင် ဆိုတာ
မိန်းမနဲ့ယောက်ျား အိမ်ထောင်ကျဖို့ မင်္ဂလာဆောင်တာမျိုး မဟုတ်
ဘူး။

မကောင်းရာရှောင်၊ ကောင်းရာဆောင်တာ မင်္ဂလာပါ လို့
ရေးဦး သိမှတ်ဖွယ်အဖြစ် ရေးသားဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မင်္ဂလာဖွင့်ဆိုချက်ကတော့...

မင်္ဂလံ လုနာတိ မင်္ဂလံ၊ ပုညသန္တာရ မူလကံ

မင်္ဂ - မကောင်းမှုမျိုး ဒုစရိုက်ဆိုးကျိုးမှန်သမျှကို၊ လုနာတိ-
ရိတ်ဖြတ်တတ်ချေ၏။

ဣတိ- ဤသို့ မကောင်းသောအမှု ဒုစရိုက်အစုစုတို့ကို ပုပ်နေ
သော သရက်သီး၏ မကောင်းချည်းကို ပယ်လှီးရိတ်ထစ်ပစ်ရ၏
သို့၊ ရှုပ်နေသော မြက်မှိုက်တို့ကို အရင်းကလိုက် ရိတ်လိုက်ရ၏ သို့။

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

ယခုဘဝ ဤကစ၍ ဖျက်ဆီးစင်စစ် ထားပစ်ခဲ့ရချေသောကြောင့်၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာဟူ၍ ခေါ်ဆိုရချေ၏။ မင်္ဂလံ-ကာလသားကြီး၊ သမီးဘဝ၊ ရှုပ်ကြပေပေ၊ ဉာဉ်ဆိုးတွေကို၊ ကိုယ်နေကောင်းမှန်၊ စိတ်ထားမှန်ဖြင့် လွန်မြောက်စေရ၏။

တံ-ထိုမင်္ဂလာဆိုသော စကားသည်၊ ပုညသမ္ဘာရမူလကံ - ကောင်းမှုအဆောက်အအုံရဲ့ မူရင်းဇာစ်မြစ်စကားသာ အခြေတည်၏။

- ၎င်း၊ ၈-၃။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မင်္ဂလာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဒီလို ဖွင့်ဆိုပြီး တဲ့နောက် မွေးစမှ သက်တမ်းစေ့နေ အရွယ်အိုတွေအထိ မင်္ဂလာတရားတော်ကို ဘယ်လို မိမိရရ ဆောင်ရမလဲဆိုတာ...

သားတို့သမီးတို့...

ငါတို့ခေတ်က အသက်တစ်ရာတမ်းဆိုတော့ အသက်တစ်ရာကို ဆယ်ပိုင်းပိုင်းရတယ်။ ဆယ်နှစ်သက်တမ်းတစ်ခုလျှင် တစ်ပိုင်းကျပေါ့။ ထိုအပိုင်းလိုက်ပြီးတော့ ရုပ်ရည်များမှာ တက်စရာရှိလျှင်လည်း ထူးခြားလာတယ်၊ ကျစရာရှိလည်း ထူးထူးခြားခြား ကျနေတတ်တယ်။ စိတ်ရောကိုယ်ပါပဲ။

• ပထမမွေးစမှ ဆယ်နှစ်သားသမီးအထိ

မူဠဒသက - မသိတတ်တဲ့အရွယ်၊

• ဆယ့်တစ်နှစ်မှ နှစ်ဆယ်အထိ

ခိဋ္ဌဒသက - ပျော်ပါးမှု အားတက်လာတဲ့အရွယ်၊

• နှစ်ဆယ့်တစ်မှ သုံးဆယ်

ဝဏ္ဏဒသက - အလှသွေး အထက်မြက်ဆုံးအရွယ်၊

သုဝဏ္ဏသျှစ်တစဉ်

- သုံးဆယ့်တစ်မှ လေးဆယ်
ဗလ ဒသက - အင်အား အတောင့်ဆုံးအရွယ်၊
- လေးဆယ့်တစ်မှ ငါးဆယ်
ပညာဒသက - ဉာဏ်အကောင်းဆုံး အရွယ်၊
- ငါးဆယ့်တစ်မှ ခြောက်ဆယ်
ဟာန ဒသက - အားလုံး ပြန်ဆုတ်သွားချိန်၊
- ခြောက်ဆယ့်တစ်မှ ခုနစ်ဆယ်
ဝင်္က ဒသက - ခါးကုန်းစပြုလာချိန်၊
- ခုနစ်ဆယ့်တစ်မှ ရှစ်ဆယ်
ပဗ္ဗာရ ဒသက - ကုန်းရုံမက ကော့လာချိန်၊
- ရှစ်ဆယ့်တစ်မှ ကိုးဆယ်
မူဂ ဒသက - သတိမေ့လာချိန်၊
- ကိုးဆယ့်တစ်မှ တစ်ရာအတွင်း
သယန ဒသက - အိပ်ရာထဲ လှဲနေချိန်၊

အဲဒီလို မွေးစမှ အသက်တစ်ရာတမ်းအထိ မင်္ဂလာတရား
တော်များကို ကွင်းဆက်မိမိ ကျင့်ဆောင်နိုင်အောင် ဖွင့်ဆို ရှင်းပြ
ဆုံးမတော်မူခြင်းပင်လျှင် မင်္ဂလာဓာရဏကထာရဲ့ ထူးခြားပေါ်လွင်
ချက် ဖြစ်ပါပေတော့တယ်။

လက်ဦးမင်္ဂလာသုံးပါး
(d)
မင်္ဂလာ၏ ပထမခြေလှမ်းများ

- * လူမိုက်တွေနဲ့ နီးနီးစပ်စပ်မနေလေနှင့်၊
- * ပညာရှိတွေနဲ့လည်း ဝေးဝေးကွာကွာ မနေလေနှင့်၊
- * ပူဇော်သင့်တဲ့အခါ ပူဇော်ရမှာကိုလည်း မမှမနေလေနှင့်။

လူမိုက်ကို ရှောင်

မကောင်းမှုရှောင် ကောင်းမှုဆောင်တာ မင်္ဂလာလို ဆိုခဲ့ပါပြီ။

မကောင်းမှုကို ဘယ်အရွယ်က စရှောင်ရမှာလဲဆိုတော့ မွေးစ ဖွားစ ပေါက်စ အရွယ်ကတည်းက စရှောင်ရမှာပါ။ **အခါလည် ကျော်ကျော် ဒီအရွယ်ကလေးတွေမှာ** 'အနားရှိပိုးကောင်လေးများ တရွရွနဲ့ တွေ့နေရင်လည်း ကိုင်ကြည့်၊ ထိကြည့်၊ တစ်စစီ ဖျက်ဆီး ကြည့် လုပ်တတ်တယ်။ သည်အရွယ်မှာ သည်လိုမကောင်းမှုတွေ ရှောင်လိုက်ရင် ဒါ **မင်္ဂလာဆောင်** တာပဲ' လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး က မွေးစ ပေါက်စ အရွယ်က စပြီး မင်္ဂလာကျင့်စဉ်ကို သင်ပေးပါ တယ်။ ဒီအရွယ်ကလေးမှာ 'ကိုယ်မဆောင်တတ်က မိဘများက ဆောင်ပေးကြရတယ်' လို့ မှာကြားပါတယ်။

မိဘဆိုတာ လက်ဦးဆရာ၊ မိဘဆိုတာ သားသမီးတို့ အရင် ဦးဆုံး ထိတွေ့ရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်၊ မိဘကိုယ်တိုင်က လူမိုက်ဖြစ်နေ ခဲ့ပါသော် သားသမီးတို့ ရှောင်စရာမရှိပြီ။ ဒါကြောင့် မိဘတွေ ကိုယ်တိုင်က ပညာရှိမဖြစ်သော်မှ လူမိုက်မဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးလှပါ တယ်။ ကိုယ့်သားသမီးကိုယ် အရိပ်တကြည့်ကြည့် ကြည့်နေရင်း

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

က သုံးနှစ်မှ ငါးနှစ်အတွင်းမှာတော့ ကလေးတွေဟာ အရုပ်ကလေးတွေနဲ့ ဆော့ကစားပျော်ရွှင်နေတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုအရုပ်ကလေးတွေနဲ့ ကစားတဲ့အထိကတော့ မင်္ဂလာကို မပျက်စီးစေတတ်သေးပါဘူး။

ကိုးနှစ်မှ ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော်အထိ ကတော့ အရေးတကြီး စောင့်ကြည့်သင်ကြားရမယ့် အရွယ် ရောက်လာပြီလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြပါတယ်။ ဒီအရွယ်မှာ ‘လောကကြီးကို ခြေဆန့်ကြည့်တတ်ကြပြီ၊ လမ်းတွေ့သော သက်ရှိသက်မဲ့လေးများကို ခြေဆော့လက်ဆော့နဲ့ လက်တည့်စမ်းတတ်လာကြပြီ၊ နှုတ်ဆော့လေးများလည်း စကားသင် အမှားသင်မျိုး ပြင်ဆင်လာကြပြီ’

- မင်္ဂလာစာရဏကထာ၊ စာ-၂၁။

‘မြို့မှာတော့ ကျောင်းပြေးမယ်၊ အိမ်ကမိဘတွေမသိဘဲ ပိုက်ဆံယူပြီးတော့ အပျော်အပါးထွက်မယ်နဲ့ မှားလမ်း စတတ်လာကြတယ်။ ရှေ့လမ်းပြကျောင်းသားကျောင်းသူပျက်ကြီးတွေနဲ့ ပေါင်းမိမှာကြတော့ အစားနဲ့ဖျက်၊ အကစားနဲ့ဖျက်၊ အပျော်အပါးနဲ့ ဖျက်စတဲ့ မဟုတ်တာ ပညာတော်သင် ထွက်ကြပြီကပဲ’ (၎င်း၊ စာ-၂၁)

တောမှာတော့ လေးခွတစ်ချောင်းနဲ့ တွေ့ကရာပစ်၊ အိုင်တွေ့ငါးပက်၊ ပဒတ်လိုက်လို လိုက်နဲ့ ကလေးတွေရဲ့ သင်ကြားမှုဟာ မကောင်းမှုက စတင်တတ်ကြတယ်။ တချို့ကလေးတွေ တောမီးရှို့လိုရှိနဲ့ မသိပြစ် မောဟပြစ်တွေ တစ်လှေကြီး ပွားစည်းလာကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာလူကြီးတွေက ‘တောမီးတစ်ဖျာရာ တစ်ကမ္ဘာ’ ဆိုတဲ့အသိမျိုး သင်ပေးနိုင်သင့်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဖျာတစ်ချပ်စာလောက်မှာ ပိုးမွှားကလေးတွေ မရေတွက်နိုင်လောက်

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

အောင် ရှိလို့ အဲဒီပိုးမွှားကလေးတွေ တောမီးရှို့ သေကြေပျက်စီးမှု ကြောင့် ငရဲမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးလုံး ခံရတတ်ပုံ ညွှန်ပြနိုင်သင့်ပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ကိုယ်ချင်းစာတရား တည်ကိန်းစေပြီး အသိဉာဏ်ကိုလည်း တစ်ပါတည်း ဖွင့်ပေးရမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာကြားပါတယ်။

၁၃ နှစ်ကျော်တာနဲ့ အပျိုလူပျိုသွေးများ စီးဆင်းစပြုလာကြပြီ။ ဒီမှာ ယောက်ျားလေးမိန်းကလေး ကြိုက်သွေးပြိုင် နိုင်ရာအားစမ်းချင်လာကြပြီ။ သည်လိုအရွယ်မျိုးကျတော့ **တက်စိတ်ကို ဖျက်စိတ် လိုက်ပြီး** ထိန်းတတ်ပါမှ လူလုံးလှတတ်ကြတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဖျက်စိတ်ဆိုတာ တဟုန်းဟုန်းတက်နေတဲ့ စိတ်ကို အညွှန်ချိုးပစ်ဖို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါ။ မကောင်းတဲ့ဘက်မှာ တက်နေတဲ့စိတ်ကို ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့ ဖျက်ဆီးဟန့်တားပေးဖို့ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ယောက်ျားလေးကလည်း တစ်ဖက် မိန်းကလေးကို အမေနှမ နေရာမှ ထားကြည့်ပြီး မိန်းကလေးကလည်း အစ်ကို၊ မောင်တွေရဲ့ နေရာမှာ ထားကြည့် ကိုယ်ချင်းစာမိရင် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အပျော်ကြဲတာမျိုး၊ လှည့်စားယုတ်မာတာမျိုး ကျူးလွန်မိမှာ မဟုတ်တော့ပါ။ ဒီကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့သာ မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်စေရမှာပါ။

ဒီလိုနဲ့ **၁၈ နှစ်၊ ၁၉ နှစ်ထဲ ရောက်လာကြပြီ။** အာရုံခံစားမှုတွေကလည်း ပိုပြီး အားကောင်းလာကြပြီ။ ပျော်ချင်တဲ့ဘက်မှာ ပိုပြီး အားသန်လာကြပြီ။ ကိုယ်သရမ်း စိတ်သရမ်းသလောက် လက်တန်း၊ လက်ရုပ်၊ ခြေဆုတ်၊ ခြေလှမ်းတွေက အရှိန်လွန်လာကြပြီ။ မကောင်းမှုမှာ လုပ်သလောက် အားကြီးတယ်၊ တောင်ကျ

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ရေလိုပဲ။ ပြီးတော့ ဒီအချိန်မှာ 'အိမ်ထောင်ရေး' ဆိုတဲ့ဘက်ကိုလည်း ဦးတည်စပြုနေပြီ။ ဒီနေရာမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက...

‘သားတို့... သမီးတို့...

လောကမှာ ထောင်သုံးထောင် ရှိလေရဲ့။

တပ်ထောင်ရယ်၊ အရပ်ထောင်ရယ်၊ အိမ်ထောင်ရယ် တဲ့။

တပ်ထောင်ဆိုတာ တပ်တွင်းမှာ စည်းကမ်းပျက် တပ်သား ဆိုးတွေကို ကွာတားချတဲ့ ထောင်၊

အရပ်ထောင်ဆိုတာ အရပ်ထဲမှာ ဒုစရိုက်တွေကို ကျူးလွန်လေ့ ရှိတဲ့ လူဆိုးတွေကို ထောင်ချတဲ့ နေရာ၊

တပ်ထောင် အရပ်ထောင်ဆိုတာ ဒေါသတင်းလင်း မကြိုက် ချင်းညှဉ်းတဲ့နေရာမို့ လူတိုင်းက ကြောက်ကြတယ်။ တပ်ထောင် ကျက ရက်ပိုင်းမျှ၊ အရပ်ထောင်ကျက နှစ်၊ လ အထိမျှသာ။

အိမ်ထောင်ဆိုတာကတော့ လောဘတင်းလင်း အကြိုက်ညှဉ်း များနဲ့ အကြိုက်ပေး အညှဉ်းခံရမှာမို့ (ကြောက်ရကောင်းမှန်း မသိ) ပျော်လို့ မော်လို့ တဲ့လေ။ တပ်ထောင် အရပ်ထောင်မှာ လွတ်ရက် ရှိ ပေမယ့် အိမ်ထောင်ကား တစ်သက်လုံး ကုန်းကျိုးခံကြရမှာကွယ်’ လို့ သတိပေးတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၂၅၅)

အိမ်ထောင်ကျပြီဆိုတာနဲ့ မိဘအရိပ်က ခွဲထွက်ခဲ့ရပြီး ကြီး ပွားရေး ဆိုတဲ့ အတွေး စတင်ဝင်ရောက်လာခဲ့ပါပြီ။

‘ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်ဝမ်းစာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကြက်များကဲ့သို့ အိပ်တန်းဆင်းမှ အိပ်တန်းတက်အထိ အစာကောက်ယူကြရတော့ မယ့် သည်အချိန်မျိုးမှာတော့ဖြင့် အတိမ်းအစောင်းခံလို့ မရတော့

ဘူးကွဲ့။ လူမှုရေးနဲ့ဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင်ရေးနဲ့ဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးနဲ့ ဖြစ်စေ တစ်ချက်မှားလျှင် တစ်သက်လုံး ဒုက္ခများတတ်တယ်။

ကောင်းသတင်း ဆယ်မျိုးကို မကောင်းသတင်း တစ်မျိုးတည်း နဲ့ ပယ်ဖျက်လို့ ရသော်လည်းပဲ မကောင်းသတင်း အစွန်းအထင်း လေး တစ်ခုကျတော့ ကောင်းသတင်း ဆယ်မျိုးနဲ့လည်း မဖုံးနိုင်ဘူး။ သည့်ထက်များနဲ့လည်း မဖိနိုင်ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ထိုမကောင်းမှု ပြုကျင့်ရာ ကျတော့ မကောင်းစေတနာက ပြင်းထန်အား အလွန် ကောင်းပြီး ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရက်ရက်ရောရောကြီးနဲ့ နှစ်နှစ် ကာကာကြီး ပြုတတ်ကြလို့ပဲ။ တစ်ဖက်က မာန မကင်းနိုင်သေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်းပဲ တစ်ဖက်သား မကောင်းသတင်းမျိုးကိုမှ ရွေးပြီး ကြားလိုကြတယ်။ မိမိထက် ကောင်းပါပေသည်၊ သာပါပေ သည် ဆိုတာမျိုးကျတော့ နှုတ်တွန့်နေတတ်ကြပြန်တယ်။

သည်လို ကိုယ့်ဘက်ကလည်း သန်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘက်က လည်း လက်လှန်လို့ မကောင်းတစ်ခု ပြုမိပြီဆိုလျှင် အတော်နဲ့ နာ လန် မထူနိုင်တော့ဘူး။ သည်အခါ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဆက်အဆံ တွေက အယုံအကြည်နည်းပါးလာကြပြီ။ သည်တော့ စီးပွားရှာရ လည်း ခက်၊ ရတက်လည်း မအေး၊ အိမ်တွင်းရေးလည်း အခြေမလှ သောကရောက်ဖြစ်တတ်ကြတယ်။ ဒါတွေဟာ လူမိုက်ကို အမှီပြု ပြီး ရတတ်တဲ့ ဆိုးကျိုးမျိုးတွေပဲ။ (၎င်း၊ ၈-၂၆)

လူငယ်ကျောင်းသားဘဝက ပျော်ရပြီးရော လူမရွေး ပေါင်းမိ မှားခဲ့ပေမယ့် အိမ်ထောင်ကျပြီဆိုတာနဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ကြီးပွားရာ အောင်မြင်ကြောင်း လုပ်ဆောင်တဲ့အခါ လူမရွေး ပေါင်းလို့ မဖြစ် တော့၊ အထူးသဖြင့် လူမိုက် နဲ့ ပေါင်းလို့ မဖြစ်တော့။ လူမိုက် ဆို

တာ မကောင်းကြံ၊မကောင်းပြော၊မကောင်းကျင့်တွေသာလုပ်တတ်
လို့ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်နဲ့ တူတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ လက္ခယည မိုးက
မှောင်မှောင် စုံလုံးကန်း လမ်းလျှောက်သလို မိုက်လည်း မိုက်၊ ကန်း
လည်း ကန်းသမို့ အဖြူတစ်စက်မျှ မမြင်၊ အမိုက်ပြင်ပြင်မှာ တိုက်မိ
ခိုက်မိတော့မယ်လို့ ရည်ညွှန်းထားပါတယ်။ ဒီလို လူမိုက်ထက် ပို
ပြီး ကြောက်စရာကောင်းတာကတော့ လူယုတ်မာ။

- တစ်ဖက်သားချောက်တွန်းပြီး မိမိကောင်းစားရေး အလေး
ပေးသူ တစ်ယောက်၊
- ရလျှင်တစ်မျိုး မရလျှင်တစ်မျိုး ဆက်ဆံတတ်လေသူ တစ်
ယောက်၊
- အလိုက်သင့်ပေါင်းပြီး အတွင်းကျိတ် မကောင်းကြလေသူ
တစ်ယောက်။

ဒါဟာ လူယုတ်မာရဲ့ လက္ခဏာ၊ သူခိုး ဓားပြစတဲ့ ဒုစရိုက်
သမားထက် ကြောက်စရာကောင်းလို့ ‘သည်သုံးယောက်ကိုမပေါင်း
လေနဲ့၊ နီးသော်မှ မစပ်ယှက်လေနဲ့’ လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
တပ်အပ်သေချာ မှာတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၂၇)

ပညာရှိကို မှီခိုဆည်းကပ်

ကဲ...အိမ်ထောင်ရက်သားကျလို့ လူမိုက်မမှီခိုတာကတော့
ဖြင့် ဟုတ်ပြီ။ ထိုလူမိုက် မမှီခိုရုံနဲ့ သားတို့ သမီးတို့ စီးပွားမဖြစ်
သေးဘူး။ လူမိုက် မမှီခိုတာက ဆိုးလမ်းရှောင်တာပဲ ရှိသေးတယ်။
ဆိုးလမ်း ရှောင်ပြီး ကောင်းလမ်းကိုလည်းပဲ ထပ်မံရွေးချယ်ရဦး
မယ်။

သုဝဏ္ဏသျှင်တစ်စဉ်

- * သူတစ်ထူးကျေးဇူးကို အထူးသိတတ်လေသူတစ်ယောက်
 - * ဆရာကောင်းကို ကောင်းကောင်းမှီဝဲတတ်သူတစ်ယောက်
 - * မိမိမိတ်ဆွေဒုက္ခရောက်လျှင် မနွေးကူညီတတ်သူတစ်ယောက်
- သည်သုံးယောက်ကိုတော့ဖြင့် ပေါင်းဖြစ်အောင် ပေါင်း၊

လက်လွတ်မသွားကြစေနဲ့။

သူ့မှာ ကိုယ်နှင့်တန်းတူထားတဲ့ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်လည်း အပြည့်ရှိတယ်။ တစ်ဖက်၏ ကြီးပွားရေးကိုလည်း အလေးပေးဆောင်ရွက်တတ်တယ်။ တစ်ဖက် နိမ့်ပါးနေလျှင် ထောက်ပံ့ဖို့လည်း လက်မနှေးတတ်ဘူး။ နှုတ်ထွက်ကြမ်းတမ်းခြင်းလည်း မရှိတတ်ဘူး။ ရှိသော်မှ ပျက်စီးစေလိုတဲ့ စေတနာ မပါဘူး။ ကတိ ပျက်ကွက်တယ်ရယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ သည်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကျတော့ သားတို့ သမီးတို့ရဲ့ မိဘကဲ့သို့ သဘောထားဆက်ဆံတတ်ရမယ်။ မိဘဆိုတာ သားသမီးအပေါ်မှာ သူတို့ရှိသမျှ စေတနာတွေ အကုန်ပုံထားပြီး သားသမီးကောင်းစားရေးကိုသာ အမြဲတွေးနေတတ်တယ်။ သူတော်ကောင်းမိတ်ဆွေ ကလည်းပဲ ထိုမိဘသဘောသွားမျိုးပဲ ယူဆပါ။ ကောင်းစားရေးကိုသာ အရေးပေးတယ်။ သူ့မှာ သားတို့ထက် လက်ဦးဘဝကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်လို့ အရာရာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာ သားတို့ထက် သာတယ်။ အတွေ့အကြုံလည်း သာတယ်။ ရင့်ကျက်ပုံ လည်း သာတယ်။ ဘာမဆို အစစ သားတို့ထက် သာလွန်ပြီးသားပေကပဲ။

သားက အရောင်းအဝယ်နဲ့ စီးပွားရေးလုပ်တော့မယ်ဆို ကိုယ်ကိုင်တွယ်မယ့် စီးပွားရဲ့ ထွက်ရှိရာဒေသစာစိတ်မြစ်၊ ရတတ်ရာ ပေါ်ထွက်ရာ အချိန်မျိုး စသည့်ပညာရပ်တွေကို ထိုသူ့ထံမှ ဆည်းပူး၊

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

လေ့လာရမယ်။ လယ်ယာဆိုလယ်ယာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆို အုပ်ချုပ်
 ရေး သည်တိုင်းချည်းပဲ။ သွားနေကျသူ သွားဖူးသူရဲ့ လမ်းညွှန်မှု
 ဟာ စာအုပ်ထဲကထက် သာတယ်။ မှားလမ်းမရှိ ကိန်းသေပဲ။ သည်
 လို ကိုယ်တွေ့ပညာရှိ ရဲ့ စကား နာခံမှတ်သားပြီး မိမိရဲ့ ကိုယ်စွမ်း
 အား၊ ဉာဏ်စွမ်းအားများနဲ့ ပေါင်းစပ်ကာ အသုံးချတတ်မယ်ဆိုရင်
 မတိုးတက် မကြီးပွားစရာအကြောင်းမရှိတော့ဘူး။ တိုးတက်ရေး
 လမ်းကြောင်းဟာ မိတ်ကောင်းပေါ်မှာသာ တည်နေတယ်လို့ တစ်
 ထစ်ချမှတ်လေ သားတို့ သမီးတို့...။ (၎င်း၊ ၈-၂၈၊ ၂၅)

ပူဇော်သင့်သောစာဒါ ပူဇော်ပါ

ပညာရှိရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ စီးပွားနဲ့ ထိုပညာ
 ကို မဝေခြမ်း၊ မပေးကမ်းဘူးဆိုလျှင် သူ့ကျေးဇူးသိရာ ရောက်ပါ
 မလား။ ကြီးပွားတိုးတက်လာလျှင် သူ့ပညာကို ကိုင်တွယ်၊ အသုံး
 ချလို့ ရလာတဲ့ပစ္စည်း ဖြစ်နေတော့ သူနဲ့လည်း ဆိုင်နေတယ်ဆိုတာ
 သတိဝင်ရမယ်။ သူနဲ့ဆိုင်လျှင် ကျေးဇူးဆပ်အသွင်ဖြင့် တုံ့ပြန်မယ်
 ဆိုက သူ့မမျှော်လင့်ဘဲ ရတဲ့ စေတနာပစ္စည်းသန့်လေးတွေ ဖြစ်နေ
 လို့ ခမျာ ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာရှာလေမလဲပဲ။ နည်းသည်
 ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ စေတနာကောင်းနဲ့ ပေးတဲ့ပစ္စည်း လူတိုင်း
 မြတ်နိုးတတ်ကြတာချည်းပဲကွဲ့။

မိဘများမှာ သားတို့ သမီးတို့ကို မွေးကတည်းက ပညာစုံ
 သင်ပေးရသည်အထိ ကုန်ကျခဲ့ရတဲ့ ပစ္စည်းတန်ဖိုး၊ ငွေပမာဏတို့
 ကို မမြင်တတ်ကြဘူး။ အဲ...သားတို့သမီးတို့က ကျေးဇူးသိလို့ ပြန်
 လည်ပေးဆပ်တဲ့ လက်ဖက်လေးတစ်ထုပ်ကျတော့ ပြောလိုကိုမဆုံး

တော့ဘူးကွဲ့။ အဝတ်ကလေးများဖြစ်လျှင်တော့ လက်က မချ။ အိပ်
တာတောင် ဘေးနားယှဉ်ပြီး အိပ်တတ်ကြလေရဲ့။ စေတနာရဲ့ တုံ့
ပြန်မှုဟာ ငွေ ငွေချင်း၊ လူ လူချင်း တုံ့ပြန်မှုထက် အစွမ်းပိုထက်
တယ်။ သို့ကြောင့် သူ့ထံမှ ရသောပညာနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ပြုခွင့်ရလျှင် ပညာရှင်ကိုလည်း ဝေငှပါမှ ကွင်းဆက်မိတယ်။ ဒါ
အပြစ်ကင်းပြီး ကောင်းခြင်းကို ဖြစ်စေတဲ့ မင်္ဂလာ ပေပဲ။

- * အကြင်သူ့ထံမှ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ ပညာကို သိခဲ့ရပြီ။
- * ထိုသူ့အား ကျေးဇူးတရား တုံ့ပြန်မှု ပြုရချေ၏။

ပုဏ္ဏားသည် မီးကိုမှီ၍ အစာကျက်စေခြင်း၊ အလင်းရခြင်းများ
ဖြစ်သဖြင့် ထိုမီးကို ပုဏ္ဏားတို့ ပူဇော်ဘိသို့ ပူဇော်ရမည်ဟူ၍ ဘုရား
ရှင် ဟောတော်မူခဲ့တယ် သားတို့ သမီးတို့။ ကဲ...

‘မကောင်းသူရှောင် ကောင်းသူဆောင်ပြီး

ကြီးပွားရေး လမ်းစနင်း ပူဇော်ခြင်းကိုပြု’ ဆိုတဲ့ ပထမအဆင့်
ရှေ့ပြေးမင်္ဂလာ တော့ဆောင်လို့အောင်ကြပြီပေါ့။ ဒီလက်ဦးမင်္ဂလာ
သုံးပါးဟာ ဘဝရဲ့ခြေလှမ်းအစဖြစ်လို့ ဘဝမင်္ဂလာဆောင်လို့ မှတ်
ကြပါလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာတော်မူကြောင်းပါဗျာ။ (၎င်း၊
စာ-၃၀၅)

မင်္ဂလာ၏ ဒုတိယခြေလှမ်းများ

- * မိမိနှင့် သင့်ထံသို့ လေ့လာပညာပေးသည့် နေရာစာရပ်ကိုင်လည်း
ရွေးချယ်၍ နေထိုင်ပါစေ။
- * ရှေးသူန်း၊ ရှေးကံပြစ်တဲ့ ကံကြွင်းကံစများကလည်း၊ ဖိန့်ခေ
ဦးမှ။
- * ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ကောင်းစွာထား၍ နေထိုင်ပါစေဦး။
ဝိသုံးပါ။ဟာလည်း၊ မြတ်သော မင်္ဂလာပေပဲတဲ့။

ဘဝနှင့်အရပ် အပ်စပ်မှုရှိပါစေ

သားတို့ သမီးတို့...

- * မိမိလုပ်ကွက်နှင့် အဝင်ခွင်ကျဖြစ်မည့်နေရာ တစ်နေရာ၊
- * ရွာအင်္ဂါ ရပ်အင်္ဂါများနှင့် ညီညွတ်မည့် နေရာ တစ်နေရာ၊
- * မိမိ၏ ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ကိုက်ညီမည့် နေရာတစ်နေရာ၊
- * မိတ်ကောင်းများ ပေါများမည့် နေရာတစ်နေရာ...

သည်နေရာမျိုးများ တွေ့လျှင် **လက်မလွတ်ကြစေနဲ့တော့**၊ ဒါ နေအပ်တဲ့အရပ်ပဲ။ ကိုယ်က ဝါသနာလည်း ပါမယ်၊ ဝါသနာပါ သလောက် အကျိုးပေး ကောင်းမယ်၊ ပညာလည်း ဖြစ်ဦးမယ်။ သည် ပညာမျိုး ဆရာပညာရှိထံမှ သင်ယူခဲ့ပြီး လက်တွေ့လုပ်တော့မယ် ဆို မိမိလုပ်ကွက်နဲ့ ကိုက်မယ့်နေရာမျိုး ဖြစ်ဦးမှ အကျိုးပေး သန် တာရယ်။ ကားပညာ တတ်ကျွမ်းထားလျှင် ကားပေါ်တဲ့ နေရာမျိုး၊ နွားပညာ တတ်ထားလျှင် ကားပေါ်တဲ့ နေရာ မသင့်တော်၊ သို့ပေမယ့် ဆိုစရာက ကျန်သေး၊ ဝါသနာက ဂီတပညာ၊ အကျိုးပေးမှာက အရောင်းအဝယ် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဝါသနာထက် အကျိုးပေးကို ရွေးရ မယ်။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

လုပ်ကွက် အံဝင်နေရင် ရပ်ရွာအင်္ဂါနဲ့ ညီမညီ စစ်ဆေးရဦး
မယ်။ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတို့နဲ့ ချိန်
ထိုးကြည့်ရမယ်။ စည်းကမ်းပျက် မင်းမဲ့စရိုက်၊ ဆေးခန်း ဆေးဆရာ
မရှိဆိုတဲ့ အရပ်မျိုးဟာ ရွာအင်္ဂါ ရပ်အင်္ဂါနဲ့ မညီညွတ်လို့ လုပ်ကွက်
ကောင်းသော်မှ မနေသင့် လို့ ညွှန်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၃၆)

စီးပွားဖြစ်၊ ရပ်ရွာအင်္ဂါနဲ့ ညီပါသော်လည်း မိမိတို့ကိုးကွယ်
ရာ ဘာသာလေးထုံးစံကောင်း မရှိပြန်လျှင် မနေအပ်။ သေလို့မှ
သရဏဂုံတင်ပေးမယ့်သူ မရှိသော နေရာမျိုး မနေအပ်။

အဲဒီနောက် မိတ်ဆွေကောင်းတွေ အထူးလို့အပ်ပြန်တယ်။
ကိုယ်ချင်းစာတတ်ရုံမျှမက အကျိုးအပြစ် ခွဲခြားဆင်ခြင် ညွှန်ပြနိုင်
တဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းများ ရလိုက်ရင် အညွန့်တလူလူ အရွက်တဖား
ဖား ကြီးပွားစည်ပင် ရှင်သန်စေမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ညွှန်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၃၇)

ဒီလို ဘဝနဲ့ အရပ် အပ်စပ်ပါလျှင် မင်္ဂလာတစ်ပါး တိုးပွား
တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ရှေးက ကောင်းမှုပြုပူတွဲနေရာ

သားတို့ သမီးတို့...

- * လုပ်ကွက်မှန်သလောက် ဟန်ချက်လည်း ကျမည်
- * အားပေးမယ့်သူတွေလည်း ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေမည်
- * အေးချမ်းသာယာစွာနဲ့လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြု
နိုင်သည်။

ဒီလို နေရာမျိုးကျတော့ ကြမ်းပိုး သွေးစုပ်၊ ကျား ကုပ်ပိုး ဆွဲ၊ ခွေးနာခဲ ခဲသလို မလွတ်လေနဲ့တော့။

ပျော်သည် ဖြစ်စေ၊ ပျင်းသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်လိုရာပန်းတိုင် မရောက်မချင်း တင်းတင်းသာ လုပ်ပေရော။

နေရာဟာ လုပ်ကွက် ဘယ်လောက် သာနေပါစေ၊ **ကိုယ်ကောင်းမှုပြုခဲ့ဖူးတဲ့ နေရာဆိုမှ** ကိုယ့်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းတတ်တာမျိုး၊ ဈေးထဲမှာ ကြည့် သိနိုင်ပါတယ်။ ကုန်ပစ္စည်းတူ အမျိုးတူ အရည်တူ ဈေးတူပေမယ့် တချို့ဆိုင်တွေမှာ ကြိတ်ကြိတ်တိုးလို့၊ တချို့ဆိုင်တွေမှာ ခြောက်ကပ်ကပ်ဖြစ်နေတာဟာ နေရာကောင်းပေမယ့် ရှေးဟောင်းကုသိုလ်ထုပ် မြုပ်နံ့ထားတဲ့ နေရာမှန် မဟုတ်လို့ပဲ။

သည်နေရာမှာ ဗဟုသုတ မှတ်သားစရာလေးတစ်ခုကတော့ **မိမိရောက်နေတဲ့ နေရာအရပ်မှာ မျက်စိမလည်ဘူးဆိုလျှင် ရှေးကနေခဲ့ဖူးတဲ့နေရာ၊** အဲဒီနေရာ ရောက်တာနဲ့ အဲဒီက ဒေသခံတို့က သိဖူးကျွမ်းဖူးတဲ့ မိတ်ဟောင်းနဲ့ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ရသလို ဆက်ဆံရလျှင် အဲဒါ **မိမိဒါနမျိုးစေ့ချခဲ့ဖူးတဲ့ နေရာမှန်ပဲ။**

ကိုယ်ပြောသလိုဖြစ် ကိုယ်လုပ်သလို ရတယ်ဆိုတာ ရှေးက ဒါနပြုစဉ်တုန်းက မိမိဒါနရိပ်မှီခိုပြီး မိမိလှူခဲ့တန်းခဲ့ (နောက်နောင် အကျိုးခံစားခွင့်ရရန် စေတနာလက်တန်းခဲ့သည်ကို **တန်းခဲ့** လို့ဆိုရတယ်) တစ်ဖန်လှူဒါန်းခဲ့ (ရှေးရှေးဒါန မျိုးစေ့ချသည်ကို **ဒါန်းခဲ့** လို့ဆိုတယ်) စဉ်က စားသောက်သုံးဆောင်ဖူးကြတဲ့ ပရိသတ်ဖြစ်မှကွဲ့။ အဲဒီပရိသတ်မျိုးမှာ ဘာလုပ်လုပ် သားတို့ကိုသာ အားပေးကြမှာ၊ ဘာပြောပြော သားတို့သဘောအတိုင်းသာ ထောက်ခံကြရမှာ၊

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

သို့ကြောင့် ဒါနပြုတယ်ဆိုတာ သူ့အတွက် လက်ရှိကောင်းစားစေပြီး ကိုယ့်အတွက် နောင်ဖွံ့ဖြိုးစေမယ့် အကျင့်ကောင်းတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး 'မင်္ဂလာ'ထဲ ထည့်ကြရတယ်။

သည်နေရာမျိုး သည်အခါမျိုးဆိုက်လျှင် သားတို့ သမီးတို့မှာ တင့်တယ်တဲ့ လက္ခဏာတွေ ကိုယ်မှာ စိတ်မှာ ပြနေတတ်ပြီး အလိုလို ဘုန်းကျက်သရေတိုးတော့တယ်။ **လက်ရှိကံ** (လုပ်ဆောင်ချက်) နဲ့ **ရှေးကံတို့ ဆက်မိသွားတာ** ဆိုရမယ်။ (၄၄:၁၈-၃၈)

ဒါကြောင့် ရှေးက ဒါနပြုခဲ့ဖူးတဲ့ နေရာမျိုးကို ရွေးချယ်တာဟာ မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။

မိမိကိုယ်ကို တည်ဆောက်ခြင်း (ဒါ)

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းမွန်စွာထား၍ နေစေခြင်း

အောင်မြင်ကြီးပွားဖို့အတွက် နေရာမှန်ခြင်း၊ ကံပေါ်ခြင်း စတဲ့ အခြေအနေကောင်းများနှင့် ပြည့်စုံလာပါလျှင် အဓိက အရေးကြီးတာကတော့ **ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်အမွန်အမြတ်ထားပြီး ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတတ်ဖို့** ဖြစ်ပါတယ်။

- * ကိုယ့်သတ္တိကို ယုံကြည်စိတ်ချခြင်းဖြင့် စိတ်ကောင်း မွေးမြူပါ။
- * ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးခြင်းဖြင့်လည်း စိတ်ကောင်းတည်ဆောက်ပါ။
- * တစ်ဖက်သားယဉ်ကျေးချောင်စွာ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့်လည်း စိတ်ကောင်း ထားရှိပါ။

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

သည်သုံးချက်နှင့် ပြည့်စုံလျှင် လူဖြစ်ရကျိုးနပ်ပြီ လို့ ဆရာ
 တော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ လက်ရှိကံ ကိုကောင်း
 အောင် လုပ်လျှင် ရှေးကံ မပါသော်မှ လဲကျရန် အကြောင်းမပေါ်၊
 ဒေသမကောင်း အပေါင်းမလှသော်မှ တိမ်းပါးချွတ်ချော်ခြင်း မရှိ
 တတ်။ သည်မင်္ဂလာနဲ့သာ ပြည့်စုံမယ်ဆိုလျှင် အခြားမင်္ဂလာတွေ
 ပါ ဆုတ်ယုတ်စရာ အကြောင်းမရှိ၊ သို့ကြောင့် သည်မင်္ဂလာကိုတော့
 ဝုဏ်ထူးဆောင် မင်္ဂလာ လို့ ဆိုရမယ်၊ အမြတ်တနိုး မွေးမြူသိမ်းဆည်း
 ထားကြရမယ်။

လောကမှာ စိတ်သည်သာ အမြတ်ဆုံး ရတနာ၊ သူမပါ ဘာမှ
 မပြီး သူဆောင်မှ အောင်တာချည်း။

ကိုယ်က စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်းနဲ့ ပြုမူပြောဆိုမယ် ဆို
 ရင် တစ်ဖက်လူကို ကိုယ့်စေတနာက အလိုလို လွှမ်းမိုးပြီး ဖြစ်နေပါ
 ပြီ။ ဒီလို စေတနာကောင်း ထားနိုင်မှသာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်
 စိတ်ချမှု ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမှ မယုံကြည်ရင် အများက
 လည်း ယုံကြည်လိမ့်မယ် မဟုတ်။ အလုပ်မလုပ်ခင်က တစ်ဝက်
 ရှုံးနေပြီ လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာကြားပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-
 ၄၀၅)

စိတ်အားသတ္တိ ထက်မြက်စေဖို့ အလုပ်တစ်ခု မစခင်ကတည်း
 က ကြိုတင်ရှုမြင် ပြင်ဆင်ထားအပ်ပါတယ်။ အလုပ်ရဲ့ အကောင်း
 နဲ့ အဆိုးမှာ အဆိုးပေါ်လာရင် ခံနိုင်ရည် ရှိမယ်။ အဆိုးကို မျှော်လင့်
 ပြီးသားဖြစ်လို့ 'အရင်းမရှုံး' ဘူးလို့ ဆိုရမယ်။ အကောင်းနှင့်ကြိုလာ
 ပါလျှင်ကား မြတ်လည်း မြတ် စိတ်သတ္တိလည်း ပိုတောက်ပလာ
 မယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ် ထက်မြက်လာသလောက် လုပ်

ငန်းခွင်မှာလည်း ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲစေရမယ်။ မိမိရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် လက်အောက်ငယ်သားတို့ရဲ့ ‘အတ္တနဲ့ လောဘ’ ကို အခွင့်ကောင်းမယူအောင် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရမယ်လို့ဆိုပါတယ်။
(၎င်း၊ ၈၁-၄၁၅)

အရောင်းအဝယ်လုပ်လျှင် ဝယ်လာသူ ရောင်းလာသူဟာ မိမိတို့ရဲ့ လက်ပွားထမင်းရှင်၊ မိမိရဲ့ အလုပ်သမားတွေကတော့ လက်ရှင်းထမင်းရှင် တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အလုပ်သမားတွေအပေါ် ကိုယ်နဲ့ တစ်တန်းတည်းထားပြီး ချေချေငံငံ ဆက်ဆံတတ်ရပါမယ်။

မိမိကိုယ်ကို တည်ဆောက်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီလောက်အထိ ရေရေလည်လည် မှာကြားတော်မူပါတယ်။ စိတ်ကို ဒီလိုဒီလောက် မွန်မြတ်အောင် တည်ဆောက်နိုင်ရင် စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အရေးအရာမှန်သမျှ ဖူလုံပြည့်ဝလာမှာ မုချပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းမွန်စွာထား၍ နေစေခြင်းဟာ ဂုဏ်ထူးဆောင် မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းအဖြစ် မှတ်သားနားလည်ကြရပါမယ်။

မင်္ဂလာ၏ တတိယခြေလှမ်းများ

- * စာကြော၊စာမြင် ဗဟုသုတများနှင့်လည်း မြည့်စုံစေ
- * လက်မှုပညာ (စာတတ်ပညာ) လည်း တတ်ကျွမ်းစေ
- * ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာလည်း ပြောဆိုမှန်စေ
- * ကောင်း၊သောကောင်းကို ချောပေးပြေပြစ်
ချစ်ပွယ်ပြစ်အောင် ပြောဆိုစေ။

ဒီအရည်အချင်းတွေနဲ့သာ ပြည့်စုံမယ်ဆိုရင် မြတ်သော မင်္ဂလာ၊
ဆုတ်ယုတ်စရာမရှိ တို တက်ဖို့သာရှိလို့ မြတ်သော မင်္ဂလာ၊
အရှံ ပေါ်စရာမရှိ အမြတ်ထွက်ဖို့သာရှိလို့ မြတ်သော မင်္ဂလာ၊

အကြားအမြင် ဗဟုသုတများနှင့် ပြည့်စုံပါစေ (တိ)

မျက်စိနှင့် နား အမြဲတံခါ၊ ဖွင့်ထားဒါ

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာရှိသော ခြေလှမ်းများနဲ့ ဘဝကို ပျိုးထောင်လာလိုက်တာ အသက်သုံးဆယ်ဝန်းကျင်သို့ပင် ရောက်ခဲ့ပါပေါ့။ ဒီအရွယ်မှာ...

- ၁။ တိုင်းပြည်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိနေစေရမည်၊
- ၂။ စီးပွားရေးအကြောင်း ကောင်းကောင်း ရိပ်မိနေစေရမည်၊
- ၃။ လူမှုရေးအကြောင်း ကောင်းကောင်းနားလည်နေစေရမည်။

သည်သုံးချက်တို့ ကျွမ်းကျင်နေလျှင် ဘယ်နေရာနေနေ၊ ဘယ်ပြည်မှာရောက်ရောက် 'လူတော်' ပဲကွဲ့လို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ထောမနာပြုပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၄၉၅)

ကိုယ့်တိုင်း ကိုယ့်ပြည်အကြောင်း စာသင်ခန်းတွေကလည်း သင်ပေးလိုက်ပြီးပြီ။ လူကြီးသူမတို့ စကားအားဖြင့်လည်း မှတ်သားနားယဉ်နေခဲ့ပြီ။ မျက်မှောက်ခေတ် စာနယ်ဇင်း၊ စာအုပ်စာပေနဲ့

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

သတင်းအချက်အလက်များ ပေးဝေရာ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ မှ တစ်ဆင့်လည်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်အကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး သိစေလျက်ရှိပြီ။ ဒီလို သိမှသာလျှင် ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာကိုယ့်တာဝန် ကိုယ့်အလုပ်ကို ပီပြင်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်ပေလိမ့်မယ်။

စီးပွားရေးမှာလည်း ကျီး အစာစားသကဲ့သို့ ကျင့်ရမယ်။ ဆိုလိုသည်မှာ အစာလည်း စား၊ သူများ ဘာလုပ်နေသလဲဆိုတာလည်း အမြဲအကဲခတ်နေရမယ်။ ဒါမှ ကိုယ့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို အမြဲ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ပေးရာ ရောက်သလို နုပျိုလန်းဆန်းအောင် မြှင့်တင်ပေးရာ ရောက်တယ်။ စီးပွားရေး ကြီးပွားရေးမှာ ‘သုတေသန’ မပါလို့ မပြီးဘူး။

လူမှုရေးမှာတော့ မိမိစီးပွားနဲ့ လူအများရဲ့ ဓလေ့ထုံးစဉ်လာတွေ အဟပ်ကွာမနေအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ရမယ်။ ‘လူမှုစီးပွား’ တစ်သားတည်းကျလေ အောင်မြင်လေ။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီလောက်ထိ ထွင်းဖောက် မှာကြား မင်္ဂလာစွမ်းအားတွေနဲ့ ပြည့်စုံစေခဲ့ပြန်ပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၄၉ ရှု)

သေက္ခိယုပညာသည် ဝမ်းစာရေးရဲ့ ခြေလက်အင်္ဂါများ
အသက်မွေးမှု တစ်ခုပညာ ကိုယ်စီပါရ ဆိုသလိုပဲ
စာပေဗဟုသုတများအပြင် အသုံးချပညာ တစ်ခုခုတော့ တတ်
ထားရပါလိမ့်မယ်။ ဒီပညာနဲ့...

* သေးသေးကြီးကြီး အပြစ်ကင်းတဲ့အလုပ်မျိုးဆိုရင် လက်ရာ
မြောက်အောင် လုပ်ပြပါ။

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

- * ကိုယ်ကျင့်မပျက်တဲ့အလုပ်ဆိုရင် မရှက်မကြောက်လုပ်ပါ။
 - * ကိုယ်တတ်ထားတဲ့ပညာကို မလေးမစားမလုပ်ပါနဲ့။
- ဒီသုံးချက်မျှလိုက်နာနိုင်လျှင် လိုချင်တဲ့ ကြီးပွားအောင်မြင်မှု ပြေးမလွတ်တော့ဘူးလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၅၀)

ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြောင့်မှန်ပါစေ

သုံးဆယ်ဝန်းကျင်အရွယ်ဆိုတာ 'ဝဏ္ဏဒသက' အခင်း အလှဆုံး အရွယ်။

အသက် နှစ်ဆယ်ဝန်းကျင်တုန်းက သွက်လက်ဖျတ်လတ်မှုကြောင့် လှသောအလှက ကလက်သောအလှ၊

သုံးဆယ်ကျတော့ ဣန္ဒြေရတည်ငြိမ်လှပတဲ့အလှ၊ သွေးအား ငြိမ်တဲ့ အလှ၊

ဒီအရွယ်နဲ့ ဒီအလှမျိုး ကြွယ်နေချိန်မှာ ကိုယ်ကျင့်မကောင်းစောင်းဖို့သာ ပြင်၊ ကိုယ်ကျင့်ကောင်း စောင်းဖို့ မမြင်၊

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလိုအကြောင်းပြ သတိပေးတော်မူပါတယ်။

- * အဆန်းမကုန်သော လောက လိုက်သလောက် မကုန် ဖုံးပြုနေတတ်သည်။
- * အဆန်းရွေးနေလျှင် ရွေးသလောက် အပေးခံရတတ်သည်။
- * အဆန်းနှောက်လျှင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီး ခရီးလမ်းလည်း ချော်တတ်သည်။

- မင်္ဂလာစာရဏကထာ၊ ၈-၅၀။

အဆန်းဆိုတာတဏှာရဲ့လက်ချက်၊ ရမ္မက်က အဆန်းထင်နေ
တာ။

သွေးဆူလို့ဖြစ်တဲ့အဆန်း၊ သွေးခန်းလျှင် နှမ်းတတ်တယ်။

အစွဲကြီးလို့ ဖြစ်တဲ့အဆန်း၊ အစွဲပြေလျှင် ခွေသွားတတ်တယ်။

ရမ္မက်မွန်လို့ ကျွဲသွားတဲ့အဆန်းဟာလည်း ရမ္မက်ပြယ်လျှင်
ပျက်ပြယ်သွားတတ်တယ်။

မေတ္တာနွယ် ကရုဏာဆက်မှ ဆင်းသက်လာတဲ့စိတ်မြတ်မျိုး
သာ ရှေ့တိုးလေ မရိုးလေနဲ့ ရိုးမြေကျ သစ်လွင်နေတတ်တယ်။
မေတ္တာနည်းနည်း တဏှာအကဲနဲ့ စွဲခဲ့တဲ့ အစွဲမျိုး တဏှာတစ်ဖက်
စောင်းပြီး အသစ်မျက်စောင်းထိုးမိလျှင် အဆန်းတစ်မျိုး တွေ့မှာ
သေချာပြီ။ တွေ့ရင် တွေ့သလောက်လည်း လက်ရောက်ကိုယ်ဝင်
မြန်ဆန်လာတတ်သေးရဲ့။ ဣန္ဒြေရရ အလှမျိုးကို တစ်ဖက်ကလည်း
သဘောကျနေတတ်ကြလို့ ပျက်စရာရှိ ဒီအရွယ် အပျက်အများဆုံး
ပဲ။ သည်အရွယ်မှာတော့ကျွမ်းမဆိုးကဲ့သို့ ပွဲတိုးဖို့ မရွံ့သော အရွယ်ပဲ။
သည်အချိန်မှာ ကိုယ်ကျင့်ကောင်းမွန်ဖို့ အထူးအရေးကြီးလာပြီ။

အကုသိုလ်ကံ မြောက်စေမယ့်သူ့ အသက်သတ်ခြင်း၊ မတရား
ရယူခြင်း၊ သူတစ်ပါး သားပျိုသမီးပျိုနှင့် ကာမပိုင် လင်ရိုမယား၊
မယားရှိလင် စတဲ့ ဖောက်ပြားမှု၊ လိမ်ညာမှု၊ မူးယစ်ရမ်းကားမှုတွေ
ကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မလွန်ကျူးမိလေအောင် သတိကြီးကြီး ထားကြ
ရမယ်။ စီးပွားရေး အခြေတည်စ အရွယ်လှမှာ ခနုကပါ ထပ်ပိုးပိုး
ထားတော့ ဒါမျိုးတွေ ခြေတစ်လှမ်းတိုးတတ်ကြလွန်းလို့ပဲ။

မယားကွယ်ရာမှာမို့ လွတ်လပ်ပြီမထင်လေနဲ့ သား၊ မယားက
သားစိတ်ထဲမှာ အမြဲကပ်ပါနေတယ်။ လင်ကွယ်ရာမှာမို့ ဟုတ်ပြီ

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

မထင်နဲ့ သမီး၊ လင်က သမီးစိတ်ရဲ့ ထိပ်မှာ ငုတ်တုတ်ရှိနေလေရဲ့။ ဒီတော့ မသိစေချင်တာဆို အရင်ကြားရတတ်တယ်။ မမြင်ချင်တာဆို လက်ဦးတွေ ရတတ်တယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မကင်းတဲ့ လူ့လောကကြီးထဲမှာ ကောင်းသတင်း အပေါ်နေ့သလောက် ဆိုးသတင်း အကျော်ကြားမြန်ဆန်တတ်တယ်။ သို့ကြောင့် သည်အရွယ်မျိုးမှာ ကိုယ်ကျင့်ကောင်း အထူးအရေးပေးရမယ်။ ကိုယ်ကျင့်မကောင်းလျှင် အကြောင်းမလှတော့သဖြင့် အိမ်ထောင်ရေး ဝိပတ္တိစက်ကြီး သွက်သွက်ပါအောင် နောက်ပြန်လည်စေပြီး စီးပွားရေး လူမှုရေးများမှာပါ ဝိပတ္တိစက်ကြီး နောက်ပြန်လည်နေတတ်တယ်။ သားတို့ အရွယ်တင်လို့ ဓနခွင် အလျဉ်ရလာချိန် ပန်းကောင်း အညွန့်ကျိုးမျိုး မတိုးမိစေဖို့ အထူးသတိပြုကြရမယ်။ (၄င်း၊ စာ-၅၅)

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် ရေး လှပထိမိတဲ့ အရေးအသား ညွှန်ပြချက်များနဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကောင်း မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းနဲ့ ပန်းတိုင်ဆီ ဦးတည်ပေးလိုက်ပါတယ်။

**ကောင်းသော စကားကို ချောမောပြောပြစ်
ချစ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြောဆိုလေ**

ကာယကံမြောက် ကျူးလွန်စေမယ့် ဒုစရိုက်မှု ပြစ်မှုတွေကို ဖြစ်ပွားစေမယ့် **ဝစီဒုစရိုက်စကား** တွေကို ရှောင်လိုက်ရင် ကောင်းသော စကားရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်ကို နားလည်လာမှာပါ။ အပြစ်မကင်းတဲ့စကား တွေ ဆိုတာ...

* သူ့အသက် (ကြက်၊ ဝက် ကအစ) သတ်ဖြတ်ဖို့ ပြောတဲ့ စကား၊

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

- * သူတစ်ပါးပစ္စည်း မတရားရယူဖို့ (ချိန်ခွင် အလေးဖြင့် ခိုးခြင်း၊ တောင်းကြီး တောင်းသေးဖြင့် ခိုးခြင်းစတဲ့ မသမာမှု) တို့ကို ပြောသောစကား၊
- * သူတစ်ပါး သားမယားနှင့် သားပျိုသမီးပျိုလေးများကို ဖျက်ဆီးရန် တိုင်ပင်စကား၊
- * တစ်ဖက်သား လိမ်ဖို့ညှာဖို့ ကုန်းတိုက်ဖို့ ဆဲရေးတိုင်းထွာဖို့ အပျော်ကြံဖို့ ပြောသောစကား၊

ဒါတွေဟာ ကံမြောက်ဖို့လမ်းစဖြစ်လို့ စောင့်ထိန်းကြရမယ်။ ဒါတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ စကားမျိုးမှ စကားကောင်း ဆိုရတယ်။ သူ့အကျိုးမထိ ကိုယ့်အကျိုး မနစ်နာစေတဲ့ စကားမျိုးတွေပေါ့။

အပြောကောင်းတိုင်း အကောင်းပြောမဖြစ်ဘူး။ **အကောင်းပြောမှ အပြောကောင်း ဖြစ်နိုင်တယ်။** ဒီလို အကောင်းပြောခြင်းဟာလည်း 'မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်း' ဖြစ်ပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၅၃)

စကားကောင်း ပြောဆိုရာမှာ ပြေပြစ်မှုလည်း လိုအပ်တယ်။ ကြမ်းတမ်းရုန်းရင်းတဲ့ နှုတ်ထွက်စကား မဟုတ်ရင် ပြေပြစ်တယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ပြေပြစ်တယ် ဆိုရာမှာ အများရဲ့ နားနှစ်ဖက် သကာရည်နဲ့ ပက်လိုက်သလို ဖြစ်သွားစေရမယ်။ ဒီလို ပီယဝါစာ စကား တစ်ဖက်လူကြားမှ သူ့ရင်အေးစေပြီး စေတနာကောင်း ပေါ်ထွက်လာနိုင်ပါတယ်။ တီတီတူးငှက်ရဲ့ အသံမျိုး မဖြစ်စေရ၊ ဥဩငှက်ရဲ့ အသံမျိုးသာ ဖြစ်စေရမယ်။ ဒါဟာ စီးပွားဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသော ဝါစာဖြစ်လို့ မင်္ဂလာ ပါလို့ ဘုရားဟောထားတာ။

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

၄၅

တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ ဒီမင်္ဂလာကို 'လက်စွဲမင်္ဂလာ' လို့ မှတ်ထားကြပါလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တိုက်တွန်းပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၅၅)

အကြားအမြင် ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံခြင်းမှသည် စကားကောင်းကို ချစ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြောဆိုခြင်းအထိဟာ မင်္ဂလာရဲ့ တတိယခြေလှမ်းများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မင်္ဂလာ၏ စတုတ္ထခြေလှမ်းများ

- * မိဘကို ဘုရားတစ်ဆူ ဂုဏ်ထူးကဲ့သို့ အလုပ်အကျွေးပြု
- * မှီခိုသူ သားမယားများကိုလည်း ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့
- * အရှင်အထွေးအငြိအစွန်မရှိစေသာ အလုပ်မျိုးကို ချွေးလုပ်၊
သည်သုံးပါးဟာ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်လို့ မင်္ဂလာ၊
အရှုံးမပေါ် အမြတ်သို့သာ ရည်မျှော်ထားသောကြောင့် မြတ်
သော မင်္ဂလာ။

မိဘကို လုပ်ကေဉ္စ၊ ပြုစု

မိဘဆိုတာ ဗြဟ္မာတွေနဲ့ ဘာမှ မခြားနားဘူးတဲ့။

ဗြဟ္မာတွေမှာ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မာဝိဟာရတရား လေးပါးနဲ့ နေကြသလို မိဘတွေမှာလည်း သား သမီးများနဲ့ ပတ်သက်လာလျှင် အဲဒီလေးပါးက နည်းနည်းမှမလျော့ ကြဘူး။ မမွေးမီ ဝမ်းဗိုက်ထဲ နေစဉ်ကပင် မေတ္တာကြီး နေလိုက်ကြ တာ၊ မွေးလာတော့ကောတဲ့၊ ပက်လက်ဆို ပက်လက်၊ မှောက်လျက် ဆို မှောက်လျက်၊ ငိုများ ငိုလိုက်လို့ ကတော့ ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိ နဲ့ ကရုဏာသက်နေလိုက်ကြတာ။ အဲ... အရွယ်ရောက်လို့ လိမ္မာ မယ်၊ ဉာဏ်ပညာ အကင်းအညှာ ပါးမယ်ဆိုရင်လည်း ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံး နဲ့ မုဒိတာ ပွားနေလိုက်ကြတာ။ အဲဒီနောက် လူလားမြောက်လို့ အိုးအိမ်ထောင် ထူထောင်ပြန်တော့လည်း ကိုယ့်သားသမီးရဲ့ အစွမ်း အစကို စိတ်ချလက်ချနဲ့ ဥပေက္ခာပွား၊ ဘေးကနေ မြှောက်စားတတ် ကြပြန်တယ်။

မွေးသည်မှ အိမ်ထောင်ကျချိန်အတွင်း မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်ပြ၊ ဆရာတို့ထံ အပ်နှံ၍ ပညာသင်ယူစေခြင်း၊ လက် သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ထပ်ပေးခြင်း၊ အရင်းအနှီး ထူထောင်ပေးခြင်းဆိုတဲ့ ဝတ္တရားငါးပါး မပျက်စေဘဲ စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့တယ်။

သည်လို ကျေးဇူးကြီးမားတဲ့ မိဘတွေကို ပခုံးပေါ်မှာ တစ်ဖက် စီ တင်ပြီး အသက်တစ်ရာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ကျွေးသော်လည်း သူ့ကျေးဇူး မကုန်သေးပါဘူးတဲ့။ မိဘတို့ရဲ့ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဆိုတာ ပင်လယ်ရေထက် များလေရဲ့။ ပင်လယ်ရေသာ ခန်းလိမ့်မယ်၊ မိဘတို့ မေတ္တာ ခန်းလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါ။ လိမ္မာတော့လည်း အလိမ္မာတုံးလေးမို့၊ မိုက်တော့လည်း မိုက်ခဲလေးမို့ ချစ်လိုက်ကြတာ...။

သည်လို ကျေးဇူးကြီးတဲ့ မိဘများကို သားသမီးဝတ္တရား ငါးပါးဖြင့် ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မိဘကိစ္စ မှန်သမျှ ကြားဝင် ဆောင်ရွက်စီမံပေးခြင်း၊ အမွေခံထိုက်တဲ့ သားကောင်း သမီးကောင်း ဖြစ်အောင် အနေကျစ်လျစ်ရခြင်း၊ မိဘမို့ပြီး ရလာသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် လှူဒါန်းရာ၌ မိဘတို့အား အမျှပေးဝေခြင်း၊ မိဘမျိုးရိုး မတိမ်ကောအောင် မျိုးတူရိုးတူများနှင့်ချည်းသာ အိမ်ထောင်ဘက်ပြုခြင်းဆိုတဲ့ ဝတ္တရားငါးပါး ကျေပွန်အောင် ကြိုးစားကြရပါမယ်။

ဒီဝတ္တရားတွေ ကျေပွန်သော်မှ မိဘကျေးဇူး မကျေသေးလေ။ တကယ်လို့များ မိဘတွေဟာ ရတနာသုံးပါး၌ မယုံကြည်သေးရင် ယုံကြည်လာအောင်၊ သီလမရှိသေးက သီလအရာ ပြည့်စုံလာအောင်... စတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာနဲ့ပါ ကျေးဇူးဆပ်မှ ကျေသတဲ့။

မိဘတို့မျက်ရည်တစ်ပေါက် ကျမိစေလျှင် အဲဒီမျက်ရည်တစ်ပေါက်ဟာ ဗြဟ္မာစိတ်ကြားက စိမ့်ကျခဲ့ရတာဖြစ်လို့ သားသမီးတို့မှာ ရေငွေပူတစ်အိုး လောင်းခါခဲရတာထက် ပိုပူပြင်းတဲ့အပူ ခံစား

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

ရလိမ့်မယ်။ မိဘတို့ရဲ့ ဓမ္မတ္တာစိမ်ရည် သင့်လျှင် တော့ ဘဝတစ်
လျှောက်လုံး ပစ္စည်းပြည့်စုံသော်မှ စိတ်မချမ်းသာရတော့ဘူး။ အဇာ
တသတ် ဖအေသတ်မိကတည်းက ဘယ်လိုမှ စိတ်မချမ်းသာတော့
သလိုပဲ။

ဒါကြောင့် မိဘကျေးဇူး အထူးသိလျက် အဆပ်ခက်တဲ့ကြား
က လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းဟာ ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါး (ဝါ)
မင်္ဂလာရှိသော ခြေတစ်လှမ်းလို့ ဆိုရပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၆၀ မှ ၆၃ အထိရှု)

**မို့မို့သူ သားမယားများကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ (ဒါ)
အိမ်တွင်းဒါန အရင်ချပါ**

မင်္ဂလာခြေလှမ်းတွေနဲ့ ကြီးပွားရာ အောင်မြင်ကြောင်း လမ်း
ကောင်းပေါ် လျှောက်လာလိုက်တာ အိမ်ထောင်သက် ဆယ်နှစ်
ကျော်လာတော့ စီးပွားတွေ ပွားစည်းလို့ ခရီးအတော်ရောက်ခဲ့ပြီ
ပေါ့။

သည်ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ စီးပွားဟာ အတိတ်ဘဝက စေတနာ
တူ ဝတ္ထုတူကို မှီပြီးမှ သည်ဘဝ အတူပေါင်းဖက် မျိုးဆက်မွေးဖွား
မိသားစုတစ်စုရယ်လို့ ဖြစ်လာကြရတာ၊ သည်တော့ အကျိုးခံစား
ခွင့်မှာ မယားနှင့် သားသမီးများ ဦးစွာခံစားစေရတယ်။ မယားက
ထမ်းပိုးတုံးတစ်ခု တစ်ဖက်စီ ဝန်ရုန်းထားရတာ၊ သားသမီးတွေက
အတိတ် စေတနာ ကံအရှိန်နဲ့ ရိက္ခာထုပ် ဝိုင်းသယ်ပေးကြတာ။
(၎င်း၊ ၈-၆၃)

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မင်္ဂလာသင်ကြားချက်မှာ တရား
သဘောနဲ့ အဲဒီလို အစဉ် ဆက်နွယ်နေလေ့ ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

လောကလူ့သဘော နောကျေလိုက်တာလည်း လွန်ပါရောလို့ အံ့ချီး
ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကြည့်ပါလေ၊ ‘စီးပွားဖြစ်မှ အဆစ်တောင်းလေ
ရှိတဲ့ တခြားမိန်းမများနဲ့လည်း မဖောက်ပြားရဘူး’တဲ့။

‘ကိုယ်ချင်း သက်ညှာ၊ ရလှာအပ်ဦး၊ မကူးအမြောင်၊ အရောင်
တင်လွမ်း၊ ချစ်ကျွမ်းတဲ့တင်၊ ငါးအင်အချက်၊ လင်မှာဘက်၊ မပျက်
ကြစေနှင့်’လို့ လင်ဝတ္တရားငါးပါး ကဗျာဖွဲ့ပြီး မှာကြားတော်မူပါ
တယ်။ သားမယားကို လုပ်ကျွေးတယ်ဆိုတာ **အိမ်ပြင်မဏ္ဍပ်မထိုး
ခင် အိမ်တွင်းမဏ္ဍပ်ဆောက်တာပဲ။** ရှေ့သို့ ကြီးပွားရေး-ခြေ တစ်
လှမ်း တိုးရအောင် ဟန်ပြင်လိုက်တာပဲလို့ ဆိုပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၆၅၅)

မယား မိန်းမတို့ဘက်ကလည်း...

‘အိမ်တွင်းမှုထိန်း၊ သိမ်းသင့်သိမ်းဦး၊ မယိမ်းလျှင် မြှောင်၊ သင့်
တော်အောင် ဖြန့်၊ ခိုင်ကြံ့မပျင်း၊ ငါးခင်းအချက်၊ မယားဘက်၊ မပျက်
စေကြနှင့်’လို့ ညွှန်ပြထားပါတယ်။

အိမ်တွင်းမှုနဲ့ လင်ရှာပေးထားတဲ့ ပစ္စည်း ငွေကြေးတို့ကို ထိန်း
သိမ်းနိုင်စွမ်း ရှိရမယ်။ တစ်ပါးသော ယောက်ျားတို့နှင့် မဖောက်ပြန်
ရ၊ ဆွေမျိုး သားသမီးတို့ကြား သင့်တော်အောင် ဖြန့်ဝေထောက်ပံ့၊
အပျင်းအရိမရှိစေရ... ဒီလိုမယားဝတ္တရားငါးပါး ကျေပွန်နေပါလျှင်
‘သီရိဂေဟာ’လေး အလိုလိုတည်ဆောက်မိကြပါပြီ။

အကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့သူ၊ ဝတ္တရားကျေပွန်တဲ့သူဆိုတာ လူ
လေးစား နတ်လေးစားပါပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် မှီခိုသူ သားမယားတို့ကို
ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းဟာလည်း အိမ်တွင်း ဒါနပြုနေတာနဲ့ မခြား
မို့ မင်္ဂလာရဲ့ ခြေတစ်လှမ်းအဖြစ် မှတ်သားလိုက်နာအပ်ပါတယ်။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

အရှုပ်အထွေး၊ အငြိအစွန်းမရှိစေတဲ့ အလုပ်မျိုးကို ရွေးလုပ်

အရှုပ်အထွေးနဲ့ အငြိအစွန်းတွေကြား ရောက်သွားပြီဆိုရင် လျှောက်ခဲ့သမျှ ခြေလှမ်း၊ ပေါက်ခဲ့သမျှခရီး အချည်းနှီးဖြစ်ပြီ။ မင်္ဂလာမှ အ၊မင်္ဂလာ ဖြစ်ရတော့မှာ မလွဲပြီ။

အရှုပ်အထွေးနဲ့ အငြိအစွန်းဆိုတာ

အချိန်လွန်မှ လုပ်ခြင်း

မသင့်တော်ရာ လုပ်ခြင်း

ပေါ့ပေါ့ဆဆ လုပ်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်တတ် ကြိုတတ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ် လုပ်ကွက်ဆန်း၊ လုပ်ကွက်စုံလေတော့ အထူးသတိထားကြရပါမယ်။

အများနဲ့ တွဲလုပ်၊ တွဲရှုပ်ရတဲ့ အလုပ်အရှုပ်တွေ ဖြစ်လေတော့ လှေကွဲကြီး ဖာထေးစီးရတာထက် စိတ်မောလှမော ဖြစ်ရတတ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာကြားပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်...

အဆွယ်ကောင်းတိုင်း မလယ် (လည်) ကြစေနဲ့၊

အဆွဲကောင်းတိုင်း မလဲကျစေနဲ့၊

အနူးကောင်းတိုင်း မမြူးမိကြစေနဲ့လို့ ထပ်မံသတိပေးထားပါတယ်။

အရှုပ်အထွေးကင်း၊ မပျင်းမရိ၊ လုပ်ကွက်မိမိ အချိန်သိပြီး လုပ်ဆောင်ရမယ့် အပြစ်ကင်းအလုပ်မျိုးတွေချည်း ရွေးလုပ်ပြီး ကိုယ်ကျင့်မပျက်ဘဲ တိုးတက်နည်းကို အသုံးချရမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လေးလေးနက်နက် မှာကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီလို အရှုပ်အထွေး အငြိအစွန်း မရှိစေတဲ့ အလုပ်မျိုးကို ရွေး
လုပ်မှသာ မင်္ဂလာခြေလှမ်းနဲ့ ထိုက်တန်တယ်လို့ မှတ်သားနားလည်
အပ်ပါတယ်။

မင်္ဂလာ၏ ပဉ္စမခြေလှမ်းများ

* မိမိလက်၌ ငြိကပ်စေမည့် ပစ္စည်းများကိုလည်း၊ ခွန့်လွှတ်ပေးကမ်းပါ။

* သူတော်ကောင်းထရားကိုလည်း၊ လိုက်နာကျင့်သုံး၊

* ဓမ္မေမျိုးမိတ်ရင်း၊ မကင်းသူတို့ကိုလည်း၊ ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့

* ဝာဠုန်ကင်းရှင်း၊ ထရားမဖွင်းမည့် ဝာလုပ်မျိုး၊ တိုးလှမ်း၊

ဒီလေးပါးစုဟာလည်း အယုတ်မကပ်၊ အမြတ်သို့သာ စပ်တတ်သောကြောင့် မြတ်သောမင်္ဂလာ၊

အရှုံးမဖက် အမြတ်ချည်း သက်သက်သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြတ်သော မင်္ဂလာ။

THE SUTTA

The Sutta is a collection of discourses given by the Buddha to his disciples. It is the largest part of the Pali Canon, and is divided into four main sections: the Sutta Nipita, the Anguttara Nikaya, the Majjhima Nikaya, and the Samyutta Nikaya. The Sutta Nipita is the shortest of the four, and contains 28 discourses. The Anguttara Nikaya is the largest, and contains 9,952 discourses. The Majjhima Nikaya contains 152 discourses, and the Samyutta Nikaya contains 5,623 discourses. The Sutta is a collection of discourses given by the Buddha to his disciples, and is the largest part of the Pali Canon.

ဇွန်လွတ်ပေးကမ်း ဝါးခန်း

မင်္ဂလာခြေလှမ်းများနဲ့ ဘဝခရီး နှင်လာလိုက်တာ လေးဆယ်
ကျော် အရွယ်သို့ပင် ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

ဒီအရွယ်မျိုးဟာ ဗလဒသက (အင်အား အတောင့်ဆုံးဆယ်စု)
လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီအရွယ်မှာ **ကာမဘက် သွေးအေးလို့ ဓမ္မဘက်
အလေးပေးချိန် တန်လာပါပြီ** လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြ
ပါတယ်။ ဓလေ့ထုံးစံအားဖြင့်လည်း သားသမီးတွေကို ရှင်ပြုနားသ
မင်္ဂလာပြုချိန် တန်လာပါပြီ။ အိမ်ပြင်မှာ မဏ္ဍပ်ထိုးပြီး ဒါနပြုရတော့
မယ့် အချိန်။

ဒါနပြုတယ်ဆိုတာ အခုကောင်းသလို နောင်ကောင်းဖို့လည်း
ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်ကောင်းစားသလို သူများ ကောင်းစားစေချင်တာ
လည်း မှန်တယ်။ **ဒါနရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်** ဟာ လောဘ ဒေါသ မောဟ
စတဲ့ ကိလေသာမာန် တွန်းလှန်ရာရဲ့ လက်နက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။
ဘဝက အစွဲသန်နေသေးရင် ဒီဘဝနဲ့ မရပ်သေးဘူး။ မကောင်းစွဲ
များ အစွဲနာမိလျှင် 'ဘဝဆိုး' ကလည်း နေရာယူလိမ့်ဦးမယ်။ သည်
တော့ သေခါနီး အာရုံကောင်းလေးများ ရပြီး သံသရာလည်သော်မှ

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

အထက်တန်းဘဝနဲ့ လည်ပတ်ကြရအောင် နောင်ရိက္ခာစုကြရတာပဲ။

စုတဲ့နေရာမှာ အလှူခံဘက်က သီလစင်ကြယ်မယ်၊ မိမိဘက်ကလည်း စိတ်စင်ကြယ်မယ်၊ အလှူပစ္စည်းကလည်း တရားသဖြင့် ရထားတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်မယ်ဆိုရင် ရိက္ခာထုပ်ကြီးတာပဲ။ သည်သုံးခု ငယ်နေလျှင် အငယ်ပဲ။ **ပစ္စည်းကောင်း မကောင်းနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ စေတနာကောင်း မကောင်းနဲ့သာ ဆိုင်တယ်။ ပစ္စည်းများ မများနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ စေတနာများ မများနဲ့သာ ဆိုင်တယ်။** ဒါကြောင့် အလှူပစ္စည်းထက် စေတနာဦးစားပေးဖို့ အထူးကြိုးစားရမယ်လို့ လမ်းညွှန်တော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၇၂)

စီးပွားရှာကြံကြတည်းက အဲဒီစီးပွား လိုချင်လွန်းလို့ ရှာဖွေတော့ ရလာလျှင် အဲဒီပစ္စည်းအပေါ်မှာ တပ်မက်မှုမျိုးစုံ၊ စိမ့်ကိန်းအဖုံဖုံနဲ့ ရင်တုန်အောင် စွဲမက်တော့တာပဲ မဟုတ်လား။ တကယ်လို့များ ဒီအချိန် သေသွားခဲ့ရင် ဒီအိမ်မှာ ဒီမိသားစု ဒီပစ္စည်းတွေ အစွဲသန်ပြီး ပြိတ္တာသော်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တိရစ္ဆာန်စိတ်ကပ်လျှင် တိရစ္ဆာန်သော်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ လိုချင်စွဲလမ်းမှုနဲ့ ရှာဖွေထားတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ **အဆိပ်ပါတဲ့ ပစ္စည်း** နဲ့ တူပါသတဲ့။ ဘေးမဖြစ်အောင် အချိန်အဆနဲ့ သုံးတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဒီလို တပ်မက်စွဲလမ်းမှုတွေကို ကံယုံဝါဒနဲ့ လဲလှယ်ရမယ်။ ငါ့ပစ္စည်းဆိုတာ ငါ့လက်ထဲ ရှိတုန်း ပြောတာပါလို့ သဘောထားပြီး ပစ္စည်းခင်တဲ့စိတ်ကို ဒါနနဲ့ ကြဉ်ပစ်ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒါနဆိုတဲ့ စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းခြင်းမှာ...

- * ကိုယ်မြတ်နိုးပစ္စည်း သူတစ်ပါး ပေးမယ်လို့ ကြံစည်ရမှာ အလွန်ခက်လှပါသတဲ့။
- * ကြံစည်ပြီးနောက် ပေးပါ့မယ်လို့ ထုတ်ပြောရမှာ သန်လျက် မျိုပြောရတာထက် ပိုခက်ပါသတဲ့။
- * ပြောပြီး လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲဖို့ကလည်း အတော်ခဲယဉ်းပါ သတဲ့။
- * စွန့်လွှတ်ပြီးနောက် တွေးမိတိုင်း ပူပန်စိတ်၊ နှမြောစိတ် မဖြစ် မိဖို့က သာ၍သာ၍ ခဲယဉ်းလှသတဲ့။

ဒီလေးချက်နဲ့ တိုင်းတာလိုက်ရင် ဒါနမူတစ်ခု အထမြောက် ဖို့ ဘယ်လောက်ခက်တယ်ဆိုတာပေါ်လွင်လှပါတယ်။ ဒီလိုခက်တဲ့ သဘောကိုပဲ ကျော်လွှားပြီးတော့ မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်း တိုးပွားစေ ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သားသမီးတို့ကို သာသနာ့အမွေခံအဖြစ် ရှင်ပြု နားသဒါနခန်းအားဖြင့် မိမိတို့လည်း သာသနာ့ဒါယကာဖြစ်ထိုက် ကြပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားက အတိအလင်း မှာကြားတော်မူပါ တယ်။ (၎င်း၊ ၈-၇၄၅)

**သူထော်ကောင်းတရား၊ လိုက်နာကျင့်သုံး (ဒါ)
တရားနဲ့ စီးပွား ထမ်းပို့ထမ်း၊ ဇာလား ညီစေရမယ်**

ကိုယ်က သားရှင်ပြု သာသနာ့ဒါယကာဘွဲ့ထူးကြီး ခံပြီး မကောင်းမှုတွေ လုပ်နေရင် ပတ်ဝန်းကျင်က ဘယ်လိုပြောမလဲ။ ဒီ တော့ 'ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး' ရှောင်ကြဉ်မှုအဓိကထားပြီး တရားနှင့်အညီ နေတတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ရပါတော့မယ်။ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးဆိုတာ...

* မနောကံ ဝုစရိကံ သုံးပါး

- (၁) အဘိဇ္ဈာ = မခံစားဘဲ မနေနိုင်တော့လောက်အောင် လိုချင် တပ်မက်စိတ် ပြင်းထန်ခြင်း၊
- (၂) ဗျာပါဒ = လိုချင်တာမရမချင်း မကျေမချမ်း ဖြစ်နေခြင်း၊
- (၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ = မရ၊ ရတဲ့နည်း အဓမ္မပြုကျင့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် ခြင်း၊

* ဝစီကံ ဝုစရိကံ လေးပါး

- (၁) မုသာဝါဒါ = လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၊
- (၂) ပိသုဏဝါစာ = ကုန်းစကား၊ သပ်လျှိုစကား ပြောဆိုခြင်း၊
- (၃) ဖရဿဝါစာ = ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကား ပြောဆိုခြင်း၊
- (၄) သမ္ပပ္ပလာပဝါစာ = အရည်မရအဖတ်မတင် အရွှင်သက်သက် အပြောင်အပျက် ပြောဆိုခြင်း၊

* ကာယကံ ဝုစရိကံ သုံးပါး

- (၁) ပါဏာတိပါတာ = သူ့အသက် သတ်ခြင်း၊
- (၂) အဒိန္နာဒါနာ = သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ ခွင့်မပြုဘဲ ယူငင်ခြင်း၊
- (၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ = သူ့လင် သူ့မယား သားပျို သမီးပျို ဇော်ကားပျော်ပါး ပြစ်မှားခြင်း၊

အထက်ပါ မနောကံ၊ ဝစီကံ၊ ကာယကံမြောက် ဝုစရိကံ ဆယ်ပါး အဓိကထား ရှောင်ကြဉ်ပါမှ တရားနဲ့အညီ နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တရားနဲ့အညီ နေပြီး စီးပွားရှာရာမှာ လည်း ဘုရား တားမြစ်တော်မူတဲ့ ကုန်သွယ်မှုငါးမျိုး ရှောင်ရဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

- ၁။ သေစေနိုင်တဲ့ လက်နက်ဆိုရင် (ငါးမျှားချိတ်ကအစ)
အရောင်းအဝယ် မလုပ်ရ၊
- ၂။ အဆိပ် စသည် အရောင်းအဝယ် မလုပ်ရ၊
- ၃။ အသား ငါးများ အရောင်းအဝယ် မလုပ်ရ၊
- ၄။ လူ (ပြည့်တန်ဆာ၊ အိမ်ဖော်စသည်) အရောင်းအဝယ် မလုပ်
ရ၊

၅။ အရက်သေစာ မူးယစ်ဆေးမျိုးစုံ အရောင်းအဝယ်မလုပ်ရ၊
လျှာပေါ်မှာ မြက်ပေါက်ပါစေ၊ ဒါတွေ မလုပ်ရ၊ ဒီနည်းနဲ့ စီး
ပွား မရှာရလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တားမြစ်သတိပေးလိုက်ပါ
တယ်။ (၎င်း၊ ၁၈-၇၅)

ဒီလို အရွယ်ကောင်းတုန်းမှာ တရားသဖြင့်သာ စီးပွားလည်း
စု၊ သူတော်ကောင်းအမှုလည်း ပြုပါလေတဲ့။

ပခုံးနှစ်ဖက် ရှိရာမှာ တရားနဲ့ စီးပွားမျှယူ ကူထမ်း၊ မျက်လုံး
နှစ်ဖက်၊ နားနှစ်ရွက်တို့ကိုလည်း တစ်ဖက်စီမျှ၊ ခြေနှစ်ဖက် လက်
နှစ်ချောင်းတို့ကိုလည်း တစ်ဝက်စီ သုံးပြီး သာသနာ့အမွေခံ ရှင့်မိ၊
ရှင့်ဖ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ထူးဘွဲ့ထူးများနဲ့ ထိုက်တန်စွာ ပြုမူပြောဆိုနေထိုင်
တတ်ကြပါစေလို့ မှာကြားတော်မူပါတယ်။

စီးပွားရှာရင်း တရားအလေ့ပျော်မွေ့စေတာဟာလည်း မင်္ဂလာ
ခြေတစ်လှမ်းဖြစ်တယ်ဆိုတာ မှတ်သားသိစေခဲ့ပါပြီ။

ဆွေမျိုးမိတ်ရင်း မကင်းသူတို့ကိုလည်း ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့

ဆွေမျိုးမိတ်ရင်း မကင်းသူတို့ကို ဘာကြောင့် ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့
ရပါသလဲဆိုတော့...

သူတို့ဟာ တစ်ဘဝက အတူရေစက်ဆုံခဲ့တဲ့ အရင်းအချာတွေ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ စေတနာတူ ဝတ္ထုတူအဖြစ်နဲ့ လှူခဲ့ကြသူများက မောင် ရင်း နှမ သားနဲ့အမိတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ အဲဒီကုသိုလ်ကို နှုတ် ကူ လက်မ နဲ့ အားတက်သရော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ကြသူတွေက ဘိုးကြီး၊ဘွားကြီး၊ဘကြီး၊ဘထွေး၊ဦးလေး၊ဦး ကြီးတွေအဖြစ် ရောက်သူ ရောက်၊မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းအဖြစ် တွဲသူ တွဲ ဖြစ်လာကြတယ်။ အဲဒီကုသိုလ် မိမိတို့ရသလို ရကြပါစေတော့ လို့ စေတနာနဲ့ အမျှဝေစဉ်က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်း သာ သာခုခေါ်ခဲ့ကြသူတွေက ဟော...အခု သားတို့ သမီးတို့ ကြီး ပွားရေးကိစ္စ ပြုလုပ်ကြတော့ အားပေးသူတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ ဒါ ဒါနတစ်ခု စေတနာအရှိန်နဲ့ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ အကျိုးဆက်အကြောင်းခံ တွေပဲ မဟုတ်လား။ (၎င်း၊စာ-၇၇)

သည်တော့ တစ်အူထုံဆင်း ညီရင်းအစ်ကို မောင်နှမတွေဟာ သားတို့ယခုခံစားနေရတဲ့ ဒါနရိက္ခာထုပ်နဲ့ မကင်းသူတွေဖြစ်နေတယ် ဆိုတာ သဘောပေါက်ပြီး ရပစ္စည်းထဲမှ ထောက်ပံ့ရမယ်၊ တတ်နိုင် သလောက် ကူညီရမယ်ပေါ့။

ရလာပစ္စည်း သုံးစွဲတဲ့အခါ လေးပုံပုံရမယ် လို့ ဘုရားဟော ရှိတယ်ကွဲ့။

တစ်ပုံက လတ်တလော စားဖို့ သုံးဖို့၊ နှစ်ပုံက အရင်းအနှီးထဲ ပြန်ထည့်၊ နောက်တစ်ပုံကတော့ အရေးကြိုလျှင် (ဥပမာ-ကျန်းမာ ရေး) လျှင် သုံးဖို့ စုဆောင်းထားရမယ်တဲ့။ လှူတဲ့အခါမှာတော့ မိမိ စားသုံးမယ့်အထဲက ပေးကမ်းထောက်ပံ့ရမယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် အများ သို့ ပေးကမ်းသာအောင် စားသုံးရာမှာလည်း ခြိုးခြံရွှေတာရမယ်။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

စားချင်တာလေး တစ်ဆယ်တန် အောင့်အည်းထားလိုက်ရင် တစ်ဆယ်တန် ရမ္မက်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေတစ်ဆယ်လည်း စုမိစေပါတယ်။ ဒီငွေတစ်ဆယ် သူများကို လှူရင် လောကီလောကုတ် အလုပ်နှစ်ခု တစ်ပြိုင်တည်း ပြီးစေပါတယ်။ ဝတ်စားသုံးစွဲရာမှာလည်း ဒီနည်းတူ မှတ်ပါလေ။

လိုချင်စိတ်တဏှာ ပူဆာသမျှ အလိုမလိုက်ဘဲ အောင့်အည်းသည်းခံ ခြိုးခြံချွေတာရာက ပိုလာတဲ့ ငွေကြေးပစ္စည်းတွေနဲ့ ဒါနပြုတယ်ဆိုတာ တဏှာသတ်ပြီး စွန့်လွှတ်နေတာဖြစ်လို့ 'မြတ်ကုသိုလ်' ဖြစ်စေတယ်။

ကိုယ့်စီးပွားရေး ဦးမော့လို့ အိမ်တွင်း ဖူလုံလျှင် အိမ်ပြင်ကိုလည်း ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အတွင်းထရုံ အပြင်ထရုံ လုံအောင် ကာတတ်ဖို့ သတိရှိကြပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နှိုးဆော်တော်မူပါတယ်။

ဒီလို ဆွေမျိုးမိတ်ရင်း မကင်းသူတို့ကို ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့ခြင်း ဟာလည်း မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်စေခဲ့ပါပြီ။ (၎င်း၊ ၈-၇၈၅)

အပြစ်ကင်းရှင်း တရားမယွင်းမည့် အလုပ်မျိုး ဝိုင်းလှုပ်

ဒါနပြုခြင်း၊ တရားနဲ့အညီ နေခြင်း၊ ဆွေမျိုးမိတ်ရင်းတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်း စတဲ့ မင်္ဂလာခြေလှမ်းတွေနဲ့ ကြီးပွားရေးပန်းတိုင်သို့ အရောက်ချီနေချိန်မှာ မိမိရဲ့ အလေ့အကျင့်ကောင်းကလေးကြောင့် နာမည်ကောင်း ရလာချိန်မှာ **အပြစ်ကင်းတဲ့ အလုပ်မျိုး** တွေ ဖိလှုပ်သင့်ပါတယ်။ အပြစ်ကင်းတဲ့ အလုပ်မျိုး ဆိုတာ **ရာဇဝတ်မှုနဲ့ ကင်း**

တဲ့(ဝါ)မင်းပြစ်မင်းဒဏ်မသင့်တဲ့ အလုပ်မျိုးတွေကိုဆိုလိုပါတယ်။ မစင်တစ်စက်က နတ်သုဒ္ဓါတစ်ခွက်ကို ပျက်စီးစေနိုင်သလို အပြစ်မကင်းတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကြောင့် နာမည်ကောင်း ပျက်တတ်ပါတယ်။ နာမည်ကောင်း ဘဝကောင်းကို ပိုးမွှေးသလို မွှေးမြူးလာရပေမယ့် နာမည်ဆိုးထွက်ချင်ရင် သတိတစ်ချက် လွတ်လိုက်တာနဲ့ အပြစ်တစ်ခုခုနဲ့ ငြိစွန်းပြီး ဆိုးသတင်းကျော်ပါလေရော။

ဒီလို အပြစ်မကင်း ဆိုးသတင်း ပေါ်ထွက်လာတယ်ဆိုတာ အားကိုးတစ်ခုမရှိပြီး လွန်ကျူးရာက ဖြစ်ပွားလာတတ်တာ၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စရိုက်ဆိုတဲ့ ဉာဉ်ဟာ အလှကိုလည်းကောင်း၊ ဓနကိုလည်းကောင်း၊ ပညာကိုလည်းကောင်း မှီခိုပြီး အစွမ်းပြတတ်ကြတယ်။ အလှကြောင့်ဖြစ်သော လက်စွမ်းပြပုံမျိုးဟာ အရွယ်ရောက်တာနဲ့ ဖြစ်တတ်တယ်။ ပညာစွမ်းပြပုံမျိုးဟာလည်း ပညာတတ်ဖြစ်ချိန်က စပြီး အပြစ်မကင်းတတ်၊ ဓနစွမ်း ငွေစွမ်းပြပုံမျိုးဟာလည်း စီးပွားဖြစ်လာချိန်မှာ အပြစ်အများဆုံးပဲ။

အလှဉာဉ်က အိမ်ထောင်ရေးဖြစ်မှုတွေ ကျူးလွန်တတ်တယ်။ ဓနနဲ့ ပညာကတော့ဖြင့် အပြစ်စုံပင် လွန်ကျူးတတ်ကြတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ စရိုက်နဲ့ ဉာဉ်ကို နိုင်တာ သတိတစ်လုံးပဲ ရှိတယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြစ်မှုစုံမကျူးလွန်မိအောင် သတိလက်ကိုင်ထားဖို့ လိုပါတယ်။

အပြစ်တစ်ခုကြောင့် နာမည်ဆိုးတစ်ခုများ ထွက်သွားပြီဆိုရင် ဘယ်သူကမှ ယုံယုံကြည်ကြည်ဆက်ဆံတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်လေးစားမှုနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ အောင်မြင်ကြီးပွားမှုတွေဟာ အပြစ်မကင်းတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်မိရာက စပြီး တဖြည်းဖြည်း

သုဝဏ္ဏသုဏ္ဏိစာစဉ်

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ.

၆၅

သို့မဟုတ် ပြုန်းစားကြီး ပြိုကျပျက်စီးသွားတတ်ပါတယ်။ ရပ်ရေး၊ ရွာရေး၊ သာရေး၊ နာရေး စတဲ့ အများအကျိုးဆောင် ပရဟိတလုပ်ငန်းတွေမှာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အပြစ်လည်းကင်း၊ တရားမယွင်းတဲ့ အလုပ်မျိုးတွေ တိုးလုပ်ပြီးသား ဖြစ်နေစေအပ်ပါတယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၈၀)

ဒါသည်ပင်လျှင် မင်္ဂလာရှိသော ခြေတစ်လှမ်းအဖြစ် မှတ်ယူလျှောက်လှမ်းစေချင်ပါတယ်။

မင်္ဂလာ၏ ဆဋ္ဌမ ခြေလှမ်းများ

- * မကောင်းမှုမှန်သမျှ မတွေ့ရအောင် ငေးငေးရှောင်လော့၊
- * ပက်ပင်းစေ့စေ့ ထိပ်တိုက်တွေ့သော် စိတ်လေ့စာထူး
ကိုယ်မကူးအောင် စာထူးရှောင်လော့၊
- * စိတ်မေ့မေ့တတ် မူးယစ်မှုစားရပ်ရပ်ကိုလည်း
ပလပ်ခေမာနည်း၊ တောင့်တည်းလိုက်ပါလော့၊
- * မူးမေ့ပျော်ပါး မကောင်းသားကို တရားဖြင့်ပက်
မှားချင့်တူကိစ္စ ပယ်ဖျက်လိုက်ပါလော့။

ဤလေးပါးစု အပေါင်းသည်...

အယုတ်မထပ် အမြတ်ချည်းသာဖြစ်သောကြောင့် မင်္ဂလာ၊

အရှုံးမထွက် အမြတ်ချည်းသာ ထွက်ခြင်းကြောင့် မင်္ဂလာ။

မကောင်းမှုမှန်သမျှ ဝေးဝေးက ရှောင်

ငါးဆယ်ဝန်းကျင်အရွယ်ဆိုတာ...

ဉာဏာဒသက (အသိဉာဏ် အဖွဲ့ဖြိုး အတိုးတက်ဆုံး) အရွယ်
လို့ ဆိုရတယ်။ လောကီစီးပွားရေးတွေ၊ လူမှုရေးတွေ၊ ဘာသာရေး
ယဉ်ကျေးမှုတွေမှာပါ အတွေ့အကြုံရင်ဆိုင်ရဖန်များလာတော့ကျွမ်း
ကျင်နဲ့စပ်နေကြပြီကော။ စာအုပ်ထဲက ပညာထက် နှုတ်ထဲက ပညာ
က ဘဝနဲ့ ပိုနီးစပ်တယ်။ ကိုယ်တွေ့သမားအပြောက စာတွေ့သမား
အပြောထက် လက်တွေ့ကျတာကိုး။ နှုတ်ထဲက ပညာထက် အလုပ်
ထဲက ပညာက ဘဝနဲ့ ပိုပြီး နီးစပ်နေပြန်တယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်စေ
ဒီအချိန်မှာ စာအုပ်ထဲက ရတဲ့ ပညာတွေ၊ ပညာရှိများထံက ဆည်း
ပူးခဲ့ရတဲ့ ပညာတွေ၊ အလုပ်က သင်ပေးလိုက်တဲ့ ပညာတွေ အားလုံး
စုံလင်နေကြပါပြီ။ သည်စုံလင်တဲ့ အတွေ့အကြုံကြား ကိုယ်ပိုင်
ဉာဏ် ကျက်စားလိုက်ရင် ဘာမဆို ကွက်တီအဖြေထွက်မှာ သေချာ
လှလေရဲ့။ (၎င်း၊ စာ-၈၅)

- * မကောင်းတာက ဘယ်လိုမကောင်းတာ
 - * ကောင်းတာက ဘယ်လိုကောင်းတာ
- တပ်အပ်သေချာ ခွဲခြားနိုင်လောက်ပါပြီ။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

မကောင်းမှုဆိုတာ

သူ့ရောကိုယ်ပါ စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်ကြရခြင်း၊ အကျိုးနည်းစေခြင်း နှစ်ချက်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သူ့အသက်သတ်၊ သူ့ဥစ္စာယူ၊ သူ့မယား ချူစတဲ့ အလိမ်အကောက်မျိုးစုံတွေပါပဲ။ ဒါတွေဟာ ကိုယ့်မှာလည်း ကျူးလွန်နေဆဲမှာပင် စိတ်မအေးရဘူး။ သူ့အတွက်ကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပြီ။ အသက်သတ်မှုရဲ့ အငယ်ဆုံး အပြစ်ဒဏ်ဟာ ကိုယ့်အသက်တိုဖို့ပဲ။ သူ့ဥစ္စာ မတရားရယူမှုရဲ့ အသေးဆုံးအပြစ် ဒဏ်ဟာ ကိုယ့်ဥစ္စာ အခိုးခံရမှုစသည် လျော့နည်းစေမှုပဲ။ သူ့မယား ကျူးလွန်မှုရဲ့ အသက်ညှာဆုံး အပြစ်ဒဏ်ဟာ ကိုယ်အစွပ်စွဲခံရမှုပဲ။ လိမ်ညာမှုရဲ့ အလျော့ပေါ့ဆုံး အပြစ်ဒဏ်ဟာ ကိုယ့်ကို အလိမ်ခံရမှုပဲ။ မူးယစ်ရမ်းကားမှုရဲ့ အပြစ်ဒဏ်ဟာ ဦးနှောက်မမှန်တဲ့ အရူးဘဝပဲ သားတို့...လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၈၆)

တကယ်တော့ ဒီမကောင်းမှုတွေဆိုတာ နည်းနည်းမှ ကြောက်စရာမလို၊ မကောင်းမှန်း မသိတာ (၀၁) မကောင်းကို အကောင်းထင် နေတာသာလျှင် ကြောက်စရာ၊ ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံတွေဆီ ဒီမကောင်းမှုတွေကြောင့် ရောက်ရမှန်း သိလျှင် ဒီမကောင်းမှုတွေ လုပ်ချင်ပါဦးမလား။ ဒါကြောင့် မကောင်းတာကို မကောင်းမှန်း သိဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

ကောင်းမှုဆိုတာ

ဒီငါးဆယ်ဝန်းကျင်မှာ ဖိဖိစီးစီး မလုပ်ရင် ဘယ်အရွယ်မှာ သွားလုပ်မှာလဲ။ သားသမီးတွေလည်း အရွယ်ရောက်သင့်သလောက် ရောက်ပြီမို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ များများလုပ်ဖို့ အခွင့်အရေး ပေး

လာပါပြီ။ မိမိမှာ ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံလာပြီဆိုရင် မိသားစု ရဲ့ ကြည်ညိုမှုကိုလည်း ရစေနိုင်တယ်။ သေလွန်သူ မိဘဆွေမျိုးတို့ ကိုလည်း အမျှပေးဝေခြင်းဖြင့် အောက်တန်းစားဘဝမှ ကျွတ်လွတ် နိုင်တယ်။ မိမိဘဝ ကောင်းစားရေးကိုလည်း တာဝန်ယူနိုင်တယ်။ အကျင့်မှန်ကို အာရုံယူ မှန်ပြီး သေတတ်လျှင် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ အထက်တန်းစားဘဝ ရဖို့ သေချာပြီ။

ဒီအချိန်မှာ တခြားအာရုံမှ ဘုရားအာရုံ၊ မယားအာရုံမှ တရား အာရုံ၊ စီးပွားအာရုံမှ သံဃာ့အာရုံသို့ မိမိစိတ်ကို ပြောင်းပို့နိုင်ရမယ်။ သီလဆိုတဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကောင်း အလေ့အကျင့်ဆိုတာ တကူးတက ကျင့်မှ ရတယ်။ စားပင် သီးပင်များ စိုက်ပျိုးရသလိုပဲ၊ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တွေသာ ပေါင်းမြက်တွေလို သူ့အလိုလို ပေါက်ဖွားတောထ နေတတ်တာပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သံသရာလည်ရာမှာ တိရစ္ဆာန် ဘဝက အများဆုံးမို့ တိရစ္ဆာန်ဘုံက ပါလာတဲ့ အမွေခံအကျင့်ဆိုး တွေ မကုန်တတ်သေးလို့ပဲ။ ကောင်းတဲ့ အကျင့်မှန်မျိုးကျတော့ လူ့ ဘဝ ရောက်မှသာ ရနိုင်တဲ့ လက်ထက်ပွားမျိုး ဖြစ်တယ်လို့ ဆရာ တော် ဘုရားကြီးက ဂန သေချာမှာကြားတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ- ၈၉)

လူ့ဘဝရောက်သော်မှ ဆယ်နှစ်သားသမီးတွေတုန်းကလည်း ကလေးအရွယ် လူမမယ်မို့ဆိုကာ မလုပ်ဖြစ်သေးဘူး။ နှစ်ဆယ် မှာလည်း ရူးတုန်းမိုက်တုန်းမို့ ဆိုပြီး မလုပ်ဖြစ်သေးဘူး။ သုံးဆယ် ကျပြန်တော့လည်း ပျော်ကောင်းပါးကောင်း စားကောင်းတုန်းမို့ မလုပ်ဖြစ်ကြသေးဘူး။ လေးဆယ်မှာလည်း ရှိသမျှ အင်အားများ နဲ့ မယားစာ သားစာ ဝမ်းတစ်ထွာပြည့်အောင် ဖြည့်ပေးရတုန်းမို့

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

မလုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြသေးဘူး။ အခု ငါးဆယ်ဝန်းကျင်မှာတော့ လူ့ဘဝ လူ့စိတ်ရဖို့ တကယ်လုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ကြရပါတော့မယ်။

ကိုယ်ကျင့်သီလ မှန်ကန်မှ သွားလမ်းဖြောင့်မှာ၊ ဒါနက ရောက် ရာဘဝ စားသုံးဖို့၊ သီလက ဘဝကောင်း ကူးပြောင်းနိုင်ဖို့၊ ဒီတော့ နောက်စွဲကို လွှတ်၊ နောက်ဆွဲကို ဖြေ၊ နောက်ခြေကို သိမ်းတတ်မှ ရှေ့ ခြေလှမ်း တန်းစေတတ်ပါတယ်။ နောက်ကြောင်းစွဲ မဖြတ်တောက် ဘဲ ကောင်းရာသွားဖို့ ကြိုးစားလျှင်တော့ နွားကြီး တိုင်ချည်ပြီး မောင်း နေသလို ဖြစ်မှာပေါ့။ သည်တော့ နောက်ကြောင်းစွဲမှီပြီး ကျူးလွန် ရတဲ့ မကောင်းမှု ပယ်ဖျောက်နိုင်ဖို့ မကောင်းစိတ်မှ ကောင်းစိတ် ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ရမယ်။

သည်လိုလေ့ကျင့်ရာမှာ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် မပိုင်သေးမိ 'အဝေး ရှောင်' နည်းနဲ့ လေ့ကျင့်ရပါမယ်။ အဝေးရှောင်ဆိုတာ သားမယား နဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းခွင်က ဝေးရာ ဘုရားကျောင်းကန်တို့ကို ဆို လိုပါတယ်။ ကိုယ့်အိမ်မှာကိုယ်ဆိုရင် သားမယားစိတ် စီးပွားစိတ် တွေနဲ့ နေလေတော့ ဘယ်မှာ သီလစင်ကြယ်နိုင်ပါတော့မလဲ။ ဒါ ကြောင့် ကျောင်းသွားပြီး ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ထိန်းကျောင်းတဲ့ အလေ့ အကျင့် လုပ်ကြရပါမယ်။ ရဟန်းသံဃာတော်များဆီက သိက္ခာ ပုဒ်များ တောင်းယူဆောက်တည်၊ သိက္ခာလုံ သရဏဂုံတင်ပြီး ကိုယ့် စိတ်ကလေး သူတစ်ပါးအာရုံ စားကျက်ထဲသို့ သွားရောက် ခိုးမစား အောင် လိန်းကျောင်းလေ့ကျင့်ကြရမှာပါ။

မိမိစိတ်နဲ့ ကိလေသာတို့ကြား သတိလေး ခံထားပြီး သရဏဂုံ ပွားထုံနေလျှင် စိတ်ယုတ်မာဟာ တစ်မဟုတ်ချင်း စိတ်ကောင်း အ

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

သွင်သို့ ပြောင်းသွားစေတယ်။ စိတ်မှန်သမျှ အကောင်းကြိုက်ချည်းပဲ။ ကိလေသာထက် ကောင်းတဲ့ အာရုံတွေ့လျှင် ချက်ချင်း လက်လွှတ်ပြီး တန်းနေအောင် လိုက်တော့တာပဲ။ စိတ်မှန်သမျှ အသက်သာကြိုက်ချည်းပဲ။ ပင်ပန်းမှ ခံစားခွင့်ရတဲ့ ကိလေသာထက် မပင်မပန်း ခံစားရတဲ့ အာရုံကောင်း (ဓမ္မာရုံ) မိသွားလျှင် တစ်ချိတည်း လက်မလွှတ်တော့ဘူး။ အကောင်းကြိုက် အကောင်းဆုံး မိသွားမှ ကိုး... စသည်ဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှင်းပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၉၁)

အနီးကပ် အထူးရှောင်

ကျောင်းမှာ ဥပုသ်စောင့်ပြီး စိတ်ထိန်းကျောင်း လေ့ကျင့်တာ အဝေးရှောင်၊ သာမန်ရှောင်။

ကျောင်းက အိမ်ပြန်ရောက်တာနဲ့ သားမယား၊ စီးပွားအာရုံတွေနဲ့ ပြန်တွေ့ရဦးမှာပဲ။ ဒီအချိန်မှာ အာရုံတွေ့နောက်ပြန်လိုက်ဦးမလား၊ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်နိုင်အောင် ထိန်းမလား။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်နိုင်ပါမှ မယားနဲ့ ပေါင်းလည်း မယားစွဲ မစွဲတော့၊ ကြက်သားစားလည်း ကြက်စွဲ မစွဲတော့၊ ဒါကိုပဲ အနီးကပ် အထူးရှောင်ကြည့်မှု လို့ ဆိုရပါတယ်။

အဝေးရှောင်က... ကိုယ်လွတ်ရုန်းနည်း

အနီးရှောင်က... စိတ်လွတ်ရုန်းနည်း

ကျောင်းမှာ ဥပုသ်သွားစောင့်တာက သင်တန်းသွားတက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ အာရုံတွေ့ကြား ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ထိန်းကျောင်း စောင့်စည်းရတယ်ဆိုတာ ရှေ့တန်းထွက်တိုက်တာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အာရုံ

ငါးပါး ဖမ်းစားမှုနဲ့ ပတ်သက်လာရင် အတွေ့ပဲလာလာ၊ အငွေ့ပဲ
လာလာ...လာချင်ရာလာ၊ မိမိသီလ ဖြူစင်ကြောင်း ပြသရပါမယ်။

သီလနဲ့ အသက် တစ်ခုခုစွန့်လွှတ်ရမယ့်အခါမျိုးမှာ အသက်
မငဲ့၊ သီလကိုသာ အရယူပြပါ။

ဒါမှသာလျှင် အထူးရှောင်၊ အောင်မြင်ကြီးပွားရေးရဲ့ ခြေလှမ်း
ကောင်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လေးလေးနက်နက်
မှာကြားတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၉၃၅)

မေ့မေ့မူးမူး၊ သတိပြု၍ အထူးရှောင်ကြဉ်

ကျွန်တော်တို့ ကောင်းချင်ပါလျက် အဆိုးတွေနဲ့ ကြုံဆုံနေရ
တာ ဘာကြောင့်ပါလဲ။

အရှေ့သို့ သွားနေပါလျက် အနောက်သို့ ရောက်နေတာ ဘာ
ကြောင့်ပါလဲ။

လုပ်ရင်း မှား၊ သွားရင်း လွဲနေတာ ဘာကြောင့်ပါလဲ။

တရားခံ ဘာလဲ၊ ဘယ်သူလဲလို့ အမေးပုစ္ဆာထုတ်ပြီး ဆရာ
တော် ဘုရားကြီးက အဖြေထုတ်ပေးလိုက်ပုံကတော့ ဒီလိုပါ။

အလုပ်လုပ်နေကြတယ်ဆိုပေမယ့် အသိရှိရှိနဲ့ လုပ်ခဲ့ကြတာ
မဟုတ်၊ မေ့မေ့မောမော မျောမျောကြီးနဲ့ လုပ်ခဲ့သွားခဲ့ကြတာ ဖြစ်
လို့ အကောင်းရာ အဆိုးတွေ နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အပူလွန်လို့
သတိမရတဲ့ လူမမာတွေလို လူတွေမှာ **ကိလေသာအပူအထပ်ထပ်
ဆူနေလို့ မေ့မေ့ကြီး နေလေ့ရှိတယ်။** မေ့တယ်ဆိုတာ ပစ္စည်းတစ်ခုခု
မေ့ကျန်ခဲ့တာမျိုးကို မဆိုလို၊ အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ် ခွဲခြား
ပြီး မသိတာကို မေ့တယ်လို့ ရည်ညွှန်းပါတယ်။ ဒီလို မေ့မေ့ကြီး နေတဲ့

ခလေ့ကြောင့် မသိမူထဲ ဝဲလည်နေရတယ်။ မသိနောက် မသိချည်း လိုက်နေရတယ်။ မသိနောက် အသိလိုက်နိုင်မှ လူတော်လူမော် ဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှင်းပြပါတယ်။

ဒီလို နဂိုက မေ့ရတဲ့အထဲ အမူးပါ ဖက်လာရင်တော့ သွက် သွက် ခါသွားပြီ။

အရက်သေစာနဲ့ မူးယစ်စရာမှန်သမျှ မေ့လျော့ခြင်းရဲ့ အဓိက အကြောင်းခံပဲ။

မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ်လောက်၊ စီးပွားရေးအရကင်းမဖြစ်လို့ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေသုံးများ လုံးလုံးပယ်သင့်ပြီ။ အရက်နဲ့ ပေါင်းသင်းတာဟာ မေ့အောင် မေ့ဆေး ပေးပြီး လိုရာနှိုက်ကြတာ။ မေ့စိတ်ဟာ သူများ ခိုင်းစားဖို့ သက်သက်လို့ မှတ်ထားကြ။ (၎င်း၊ ၈-၉၄)

- * မေ့သွားတာ သေတော့မှာမို့ ဟန်ပြင်တာ၊
- * မသိတာက အသက်ထွက်သွားလို့ သေတာ၊

အမူးလွန်ရာက ပင်ကိုသတိ လွတ်ပြီး အရှက်ကုန် အကြောက် လွတ် ဖြစ်လာတဲ့အခါ လူစိတ်ကင်းမဲ့သွားပြီ။ လူ့အသက် ကုန်ဆုံး နေပြီ။ သည်အချိန်ဟာ တိရစ္ဆာန်ရိုင်းတစ်ကောင်ရဲ့ အမူအကျင့် များနဲ့ ဘာမှ မထူးတော့ဘူး။

- * မကောင်းတာကိုလည်း သူမသိ၊ ကောင်းတာကိုလည်း သူမသိ၊ အမေ့ထဲ အမူးပြည့်၊
- * မပြောသင့်စကား၊ မလုပ်သင့် အလုပ်၊ မကြံသင့် အကြံ သူမသိ၊ အမေ့ထဲ အမူးပြည့်၊
- * အမူးပြည့် အမေ့ပြည့် ဘာဆိုဘာမှ သူမသိ။ သူသိသည်မှာ စရိုက်၊ ဉာဏ်က ပြောသမျှသာ။ ရာဂစရိုက်ကြီးသူက 'မ' လိုက်ဖို့

သာ၊ ဒေါသစရိုက်ကြီးသူက ရန်စ၊ဖို့သာ၊ မောဟစရိုက်ကြီးသူက အယုတ္တအနတ္တ စကားတွေကို အရှက်ကင်း အကြောက်ကင်း ပြောဆိုနေလိမ့်မယ်။

ငယ်ရွယ်စဉ် ရူးမူးခဲတာတွေ ဒီလို ရင့်ကျက်ပိုင်း အရွယ်ထိ သယ်ဆောင်မလာစေသင့်တော့ဘူး။ ဒါ့ကြောင့်...

- * မကောင်းမှုမှ အထူးရှောင်လိုသော် မကောင်းရာမူးယစ်ကို အရင် နိုင်အောင်ကျင့်ပါ။
- * မကောင်းမှုကို အနိုင်ယူလိုသော် 'အရှက်၊ အကြောက် နှစ်ပါး' ကို ပျော်အောင်မွေးမြူထားပါ။

မကောင်းမှုကို လွန်ကျူးကြရာမှာ ငယ်စဉ်က မသိလို့၊ ကြီးတော့ မူးယစ်သောက်စားမိကြလို့။

ငယ်စဉ်ရဲ့ မသိမိုက်မျိုးကိုတော့ လူကြီးသူမနဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ သွန်သင်လမ်းညွှန်မှုနဲ့ လူကောင်းဖြစ်နိုင်သေးတယ်။ ကြီးမှ သိသိကြီးနဲ့ မိုက်တာကတော့ဖြင့် ဘယ်လိုမှ ကြားလူဝင်ပေးလို့ မရတတ်တော့ပါဘူး။

- * မသိမိုက်ထက် သိမိုက်က ပိုဆိုးတယ်၊
- * ကလေးမိုက်ထက် လူကြီးမိုက်က ပိုပြီး ကြောက်စရာကောင်းတယ်။

အချိန်မဲ့ အမှောင်ဟာ ရှောင်သူ မလွတ်တတ်ပါဘူး။ အမှောင်ကြီးလေ အရှောင်ခက်လေ၊ အရိုးရင့်လေ ခေါင်းမာလေပဲမို့ သူ့ဘဝလမ်းလည်း အမှောင်ဖုံးပြီး ဆုံးသွားတတ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကရုဏာကြီးစွာ မှာကြားတော်မူပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မသိခြင်းရဲ့ တရားခံ မေ့ခြင်း၊ မေ့ခြင်းရဲ့ တရားခံ မူးခြင်းကို သတိဖြင့်

အထူးရှောင်နိုင်မှသာ မင်္ဂလာခြေလှမ်းစစ်စစ်ဖြစ်တယ်လို့ နားလည်နိုင်ကြောင်းပါ။ (၎င်း၊စာ-၉၆၅၅)

တရားအမှတ် မျက်ခြည်မပြတ်ကြစေနှင့်

အသက်လေးဆယ်...ကံကောင်းတုန်းက ဒါနမူတွေ အားရအောင် ပြုခဲ့ပြီးပြီ။ အခု အသက်ငါးဆယ်မှာတော့ဖြင့် ဉာဏ်ကောင်းတုန်းမှာ အနည်းဆုံး ကိုယ်စိတ် ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသင့်ကြပါပြီ။ ဒီအချိန်မှာ သတိပြုစရာတွေကတော့...

- * ကိုယ့်မာနကို ချိုးနှိမ်ဖို့ ကြိုးစားပါမှ
သူ့မာနက လွှမ်းမိုးလာတတ်တယ်။
- * ကိုယ့်ရာဂကို ပစ်ပယ်ဖို့ ကြိုးစားပါမှ
သူ့ရာဂက နှိုးဆွလာတတ်တယ်။
- * ကိုယ့်ဒေါသကို ခွာထုတ်နေပါမှ
သူ့ဒေါသက ဖိစီးလာတတ်တယ်။

လယ်ကန်သင်း ကတွတ်ပေါက်မှာ ခဲလုံး အတားအဆီးများ ပိတ်ဆို့ချထားစဉ်တုန်းက လာသမျှ ရေ ရှေ့မတိုးသော်လည်းပဲ ပိတ်ဆို့ခဲ ခွာရုံပေးလိုက်ရင် ရေတွေ ဒလဟောစီးဝင်လာသလိုပါပဲ။ တစ်ဖက်သားတို့ရဲ့ ကြွားဝါဝင့်ကြွားမှု၊ မြူဆွယ်လမ်းပေးမှု၊ စိန်ခေါ်မှုစတဲ့ အပြင်ရန်တွေကလည်း ဒုနဲ့ဒေး၊ ကိုယ်တွင်းရှိလက်ထက် လက်ငုတ်များကလည်း ဇောင်းထဲက မြင်းလိုပဲ။ ဟိုတုန်းက အိမ်ထောင်ဝန်၊ စီးပွားဝန်တွေ ထမ်းနေရလို့ ကိုယ်စိတ်နှလုံး ဂျှန်းဂျှန်းကျ (ချုန်းချုန်းကျ) မို့ မထသာပေမယ့် ယခုအားမယ် နားမယ်မှ မကြံသေးဘူး၊ ဒီကိလေသာက အရင်ထကြွတော့တာပဲ။ စိတ်ရဲ့သဘာဝ

ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီလောက်ထိ နှိုက်ချွတ်ပြထားပါတယ်။ (စာ-၉၇၅)

ဒါကြောင့် စိတ်ကိုပေါက်လွှတ်ပဲစား ပစ်ထားရင် သွားနေကျ စားကျက်တန်းသွားပြီး သူတစ်ပါးအာရုံတွေကို အတွေ့ဖြင့်ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် သွားစားတော့မယ်။ အာရုံတစ်ချက်မှားလျှင် ကိလေသာ ဓားတစ်ချက် အခုတ်ခံရတော့မှာ သေချာတယ်။ ကိလေသာ ဓားတစ်ချက် ထိမိလျှင် စိတ်ဒဏ်ရာရမှာကလည်း မလွဲဘူး။ ရာဂစိတ် ကာမစိတ်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ဒဏ်ရာ အဲဒီရာဂဆေး၊ ကာမဆေး ကျွေးမှ ပျောက်ကင်းသက်သာတတ်တယ်။ မာန၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ဒဏ်ရာတွေမှာလည်း သူ့ဆေးနဲ့သူမှ ပျောက်ကင်းတတ်တာမျိုးချည်းပဲ။ အနာထကြွတိုင်း လူမမာ ညည်းတွားရသလို ကိလေသာထကြွတိုင်း စိတ်ကစားနေလျှင် လူကြီးကိုယ်နဲ့ ကလေးစိတ်ဖြစ်နေတော့ 'လူကြီးမင်း' ဖြစ်မလာနိုင်တော့ဘူး။ (၎င်း၊ စာ-၉၈)

ဒါကြောင့် အရွယ်နဲ့လိုက်ဖက်တဲ့ စိတ်သဘောထားကြီးမြင့်မှုမျိုး ရောက်အောင် စိတ်ကစားမှုကို ထိန်းကျောင်းပေးနိုင်မယ့် ကျင့်စဉ်တစ်ခု ကို လက်စွဲထားဖို့ လိုအပ်လာပါပြီ။ ဘယ်ကျင့်စဉ်ကျင့်ကျင့် သတိမလွတ်ဖို့သာ အဓိက။ စိတ်ဆိုတာ ငယ်ပေါင်း ကိလေသာနဲ့ သံယောဇဉ်ပြတ်ဖို့ အခက်သား။ ကိလေသာဆိုတာ ကလည်း အမြူအခွာက ပါးနပ်သား။ မယားလိုချင်တုန်းက မယားနဲ့ ပြုပြီး လိုချင်တာ ခံစားခဲ့ကြသလို တရားလိုချင်ပြန်တော့လည်း ကိလေသာက လိုချင်တာလေးပြုပြီး သတိလွတ်အောင် လုပ်ဆောင်တတ်ရဲ့။

သတိတစ်ချက် လွတ်ရင် စိတ်နဲ့ အကြိုက် ပေါင်းမိသွားပြီး

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ရှုကွက်ထဲ အာရုံကောင်းလေးများ မိနေရင် ကြိုက်စိတ် ပေါ်လာ တတ်တယ်။ သတိတစ်ချက် လျော့လို့ စိတ်နဲ့ မကြိုက် ပေါင်းမိသွား ပြန်ရင်လည်း မကြိုက်စိတ် ထလာပြီး ရှုကွက်ထဲက အာရုံဆိုး ပေါ် လာတာနဲ့ မကျေချမ်းချင်တော့ဘူး။ သတိတစ်ချက်မှေးလို့ အာရုံ ရေးရေးပေါ်နေပြန်ရင်လည်း စိတ်နဲ့ မသိ ပြန်လည်ပေါင်းမိကြပြီး မသိစိတ် ဖြစ်သွားပြန်ကရော။

ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း စိတ်နဲ့ အကြိုက် ပေါင်းပြီး စိတ်ကြိုက် အာရုံဟောင်းတွေဆီ ပြန်သွား၊ ကောင်းနိုးရာရာ အဟောင်းအဆွေး များကို နွေးပြီး စားမြို့ပြန်နေတတ်တယ်။ မကြိုက်စိတ်ကလည်း မကျေနပ်တာ ပြန်အာရုံပြုပြီး ရင်ထုလား ထုနေရဲ့။ သတိပါသော်မှ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်း ဖြစ်နေရင် ကိလေသာ ကြားဝင်ပြီး စိတ် ကစားမှုတွေ တစ်သီတစ်တန်းကြီး ပေါ်နေတတ်လေရဲ့။ ဒါကြောင့် ဘယ်ကျင့်စဉ်နဲ့ ကျင့်ကျင့် သတိမလွတ်ဖို့ဟာ စိတ်ကစားမှုကို ထိန်း ကျောင်းခြင်းရဲ့ သော့ချက်လို့ မှတ်ပါလေ... လို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာ တော်ဘုရားက အထူးသတိပေးထားပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၉၉)

သည်လိုသာ သတိရဲ့ မပြတ် ရှုမှတ်မှုနဲ့ စေ့စပ်မှု၊ စူးစိုက်မှု နှစ် ဖက် ညှပ်ပြီး စိတ်ရိုင်းကို ကျုံးသွင်းလိုက်ရင် စိတ်ရိုင်းဟာ ယဉ် လာမယ်။ ပြေးနေတဲ့ စိတ် ငြိမ်လာမယ်။ စိတ်မှာ ကြိုက် မကြိုက် မသိဆိုတာတွေ မကပ်သာတော့ဘူး၊ မကောင်းမှုတွေအားလုံး ထွက် ပြေးသွားကြတဲ့အချိန် ကိုယ်စိတ် ငြိမ်သက်မှုထဲမှာ သိရာကို အဖြေ ရှာကြည့်၊ အရှိကို အမှန်အတိုင်း သိလာမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက အာမခံချက် ပေးတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၀၀)

ဒါကြောင့် တရားအမှတ် မျက်ခြည်မပြတ်ခြင်းဟာ မင်္ဂလာရဲ့ ထက်သန်အားကောင်းတဲ့ ခြေတစ်လှမ်းဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်ခွင့် ရကြပါလေပြီ။

မင်္ဂလာ၏ သတ္တမ ခြေလှမ်းများ

- * ရိုသေထိုက်သူ တွေ့က ရိုသေတတ်စေ
- * မိမိမာန ခဏီချသို့ နှိန့်ချထားစေ
- * ရသမျှပဲ စိတ်မစွဲဖြင့် ရောင့်ရဲတတ်စေ
- * သူ့ကျေးဇူးကို တထူးသိတတ်ကြစေ
- * မြတ်စေစေး ထိုတရားကို ကြားလည်း ကြားစေ
နာတတ်စေ

ဤငါးပါးစုသည်...

အဆုတ်မရှိ အတက်ဖြင့်သာ ပြည့်စုံသောကြောင့် မင်္ဂလာ၊

အရှုံးမဖက် အမြတ်သက်သက်ချည်းသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်

မြတ်သော မင်္ဂလာ။

စာသက်ဂုဏ်ကြီးသူတို့ကို ရိုသေပါ

- မိဘတို့မေတ္တာဆက်ကြောင့် သားသမီးတို့ အသက်တစ်ရက် ပိုရှည်စေနိုင်သည်။
- သားသမီးတို့ အပြုံးကြောင့်လည်း မိဘတို့နှလုံး တစ်ရက်နှုန်း ပို၍ အေးစေနိုင်သည်။

ဒီလိုပါပဲကွယ်၊ မိမိထက် အသက် သိက္ခာအားဖြင့် ကြီးမြင့်သူ တို့ကို ရိုသေစိတ်၊ အလေးပေးစိတ်များဖြင့် ယဉ်ကျေးပျူငှာ ဆက်ဆံ တတ်ပါလျှင် သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ် နေသူဖြစ်ပါက အဲဒီဂုဏ်တွေ ရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဂုဏ်ကြီးသူ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ မိမိထက် အသက်တစ်ရက် ကြီးသူကို ရိုသေခြင်းဖြင့်လည်း မိမိမှာ အသက်တစ်ရက် ပိုရှည်စေ နိုင်ပါတယ်။ အရိုသေခံရသူမှာလည်း ဝမ်းမြောက်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပူစိတ်ကြောင့် အသက်တိုမယ့်ဘေးက ကင်းဝေးစေနိုင်ပြန်ပါတယ်။

ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံး သုံးပါးလုံး ရွှင်ပြုံးချမ်းသာစွာနဲ့ နေတတ်သူ တို့မှာ သက်တမ်းထက် လွန်ပြီး အသက်ရှည်စေနိုင်တယ်။ ပူပန်စိတ် နှိပ်စက်ခံရသူများကတော့ သက်တမ်းအောက်လျော့ပြီး အသက်

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

ကုန်ရ တတ်တယ်။ ကံကောင်းထောက်မသူနဲ့ ကံမကောင်း
အကြောင်းမလှသူ ဒီလိုကွာပါတယ်။ ပြီးတစ်လှည့် နုံးတစ်လှည့်
သမားတွေကတော့ သက်တမ်းစေ့ မျှသာ၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
သေပုံသုံးမျိုး ကိုပါ အဲဒီလို ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ (၄၄:၊ ၈-၁၀၄)

ဂုဏ်ကြီးသူမှာ ကံသက်ထက် ဉာဏ်သက်က ပိုကဲနေပြီး
အသက်ကြီးသူမှာတော့ ဉာဏ်သက်ထက် ကံသက်က ပိုကြီးနေ
တတ်တယ် ဆိုပါတယ်။ ဒီလို ဉာဏ်ကြီး ကံကြီးသူတို့ကို ရိုသေ
ဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့် ‘အသက်ရှည်၊ အဆင်းလှ၊ ဗလထွား၊ ချမ်းသာ
များ’ ဆိုတဲ့ အကျိုးလေးမျိုး ရကြောင်း ဘုရားဟောလည်း အရှိသား
ပါလေ။ ရိုသေရုံလေးဖြင့် ရအပ်တဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ မင်္ဂလာတွေ။

လောကမှာ အရိုအသေ မရှိဘဲ မနေစကောင်းပြီ။

သူ့ကိုရိုသေခြင်းဟာ ကိုယ်အရိုသေခံရဖို့ အကြောင်းကံလည်း
ဖြစ်နေပြန်ရဲ့။ ရိုသေရမှာ မရှက်ပါနဲ့။

- * မရှက်သင့်ရာကို ရှက်ခြင်းသည် လူအုပ်ကြား
ကိုယ့်ရွှေထုပ် ထုတ်မသုံးရဲသလို ရှိတတ်သည်။
- * ရှက်သင့်ရာကို မရှက်ခြင်းကား လူရှေ့သူရှေ့
ခွေးဖိုခွေးမ တွေ့ကြသလို ဖြစ်တတ်သည်။

ဒါ့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားက ‘အရှက်မလွဲကြစေနဲ့’ လို့
ဆုံးမပါတယ်။

လူမိုက်တစ်ရာ ချီးမွမ်းတာထက် ပညာရှိတစ်ဦး ကဲ့ရဲ့ခံရမှာ
ကိုသာ ရှက်ကြစမ်းပါ။ သားသမီးမကောင်း မိဘခေါင်း ဆိုတာလို
ရိုသေထိုက်သူရှေ့ မဖွယ်မရာပြုမိရင် မိဘတွေပါ သိက္ခာနာမည်ပျက်
တတ်လေရဲ့။ ဒီလို... ကိုယ့်လည်းထိ မိဘလည်း ငြိမယ့်မယ့်ကျေး

မူမျိုးကို ဂုဏ်သိက္ခာ အသက်ကြီးမားသူတွေရဲ့ရှေ့မှာ အရှက်နဲ့ ဖုံး
ပြီး ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် မိဘဂုဏ်ကိုလည်း မြှင့်တင်၊ မိမိဂုဏ်ကိုလည်း
အလှဆင်ပြီး ရိုသေထိုက်သူတို့ရဲ့ ဂုဏ်ကိုပါ အရောင်တင်ပေးတတ်
ကြပါစေကွယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပြည့်ပြည့်ဝဝ မှာကြား
လမ်းပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၁၀၇)

မိမိမာန ခင်ဗျာသို့ နှိမ့်ချထားစေ

မိမိထက် အသက်နဲ့ ဂုဏ်ကြီးသူတို့ကို ရိုသေခြင်းဟာ မင်္ဂလာ
တစ်ပါးလို့ ဆိုခဲ့ပြီးပြီ။

အရိုသေအောက်မှာ **မာန်ဝင်ထောက်နေလျှင်လည်း ဘောက်
ဆတ်ဆတ် ရိုသေမှုမျိုး** ဖြစ်နေတတ်ပါသတဲ့။ ကိုယ်ဖြင့် အရိုအသေ
ပေးလျှင် စိတ်ကလည်း မာန်ကျနေပါစေ၊ ခြေသုတ်ပုဆိုး မြွေစွယ်
ကျိုးလို နူးညံ့ပျော့ပျောင်းပြီး ဆွဲသလိုပါ ခါသလိုငြိမ်နေတတ်မှ၊ ဆီ
သည်မ လက်သုတ်ဖတ်မျိုးလို နွမ်းကြေနေစေပြီး သုတ်သမျှ ဆီ
အရည်လည်နေပါမှ အမြတ်ဂုဏ် ကိုယ့်မှာ ပုံလာတတ်တယ်။

- * မာန်ဝင်နေလျှင် အမှန်မမြင်၊ မာန်စင်မှ အမှန်မြင်
- * မာန်ခံနေလျှင် အမှန်မရ၊ မာန်လန်မှ အမှန်ရ

မာနဆိုတာ သင်္ဘောကြီးက ကျောက်ဆူးလိုပဲ၊ ခရီးလမ်းကို
ဆွဲငင်ထားတတ်တယ်။ လယ်ကတွတ်ပေါက်က ခဲလိုလည်း ဝင်မယ့်
ရေကို တားဆီးထားစေတတ်တယ်။ ပုလင်းဇက်သိမ်လေးလိုလည်း
လေခံနေခြင်းဖြင့် ဝင်လာတဲ့ ရေကို တင်းခံနေစေတတ်တယ်။ **မာန်**
(ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခင်မင်ရာမှ အထင်ကြီးစိတ် ဝင်နေသော သဘော)
သည် ကိုယ့်ထံ ရောက်မယ့်လားကို ဆီးပိတ်ထားတာချည်းပဲ။

* ပညာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သူတတ်သလောက်
ငါလည်း တတ်ပါတယ်။

* စီးပွားနှင့် ပတ်သက်လာလျှင်လည်း
သူလုပ်သလောက်တော့ ငါလည်းပဲ လုပ်တတ်ပါတယ်။

သည်လို ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးစိတ်၊ ဘဝင်မြင့်စိတ် ဝင်
နေသူမှာ ရမယ့်ပညာ လက်လွတ်တတ်တယ်။ တက်မယ့်အညွန့်
ကလေး ဆွဲလှန်ချိုးဖဲ့ပစ်သလို ဖြစ်တတ်တယ်။

မာန်မှာ အမြတ်မာန်နှင့် အယုတ်မာန် နှစ်မျိုးရှိသေးသကဲ့။

အမြတ်မာန်ဆိုတာ ကိုယ့်ထက်သာတာကို အန်မတုဘဲနဲ့ ရှိ
သေ နိမ့်ချပြီး သူ့လိုဖြစ်အောင် ငါကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ မာန်ပဲ။ သည်
မာန်က ဓာတ်ကူးမာန် ကွဲ့၊ သူ့ရှိ စိတ်ဓာတ်မျိုး ကိုယ့်ထံမှောက်
ရောက်လေအောင်၊ သူ့စွမ်းဆောင်မှုမျိုး ကိုယ့်ထံမှောက် ရောက်
လေအောင် သွင်းယူတဲ့ မာန်၊ သည်မာန်မျိုး ရှိသူများမှာတော့ တစ်
နေ့ တခြား တိုးပွားစေနိုင်တယ်။ ကြီးပွားနှုန်းကို အားပေးစေတယ်။
ဘယ်အရာမျိုးမဆို မာန်မတင်းဘဲနဲ့ ရှေ့မတိုးနိုင်ဘူး။ အလောင်း
တော်များသော်မှ မှန်းရာခရီး ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် ရဲမာန်တင်း
ပြီး ခရီးပြင်းနှင့်ရသေးတာကလား။

အယုတ်မာန် ဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ထက်သာတာကို မသိ
ကျိုးကျွန်ပြုတာ၊ ထောင်လွှားတက်ကြွ အန်တုပပြီး သူကကော ဘာ
မို့လို့လဲ၊ ငါကကော ဘာမို့လို့လဲဆိုတဲ့ အားပြိုင်မှုမာန်ပဲ။ သည်မာန်
ကတော့ ဖြတ်တောက်မာန် လို့ ဆိုရမယ်။ သည်မာန်နောက်မှာ
ယုတ်ပတ်တဲ့ မနာလိုမှုတွေ ပါတယ်။ သူ့သတင်း သေးသိမ်အောင်

အပုပ်ချမှုတွေ ပါမယ်။ သူ့ကောင်းစားမှု မရှုဆိတ်တဲ့ စိတ်လည်း ပါမယ်။ သည်စိတ်တွေ မွေးကတည်းက ကိုယ့်စိတ် အောက်တန်း ကျယုတ်မာသွားပြီ။ ယုတ်စိတ်နဲ့ အထက်တန်းကျဖို့ဆိုတာ ငွေ တစ်ပဲနဲ့ ငါးကြင်းခေါင်း ကိုင်တာထက် ဝေးသေးတယ်။ သည်တော့ အမြတ်များများလိုချင်ရင် အရင်းပိုကြီးရသလိုပဲ၊ စိတ်ရင်းမှန် သန့် သန့်ထားပြီး အယုတ်မာန်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရမယ်။ သူ့မာန်ကို ကိုယ့် ရိုသေစိတ်နဲ့ ချပေးထားခဲ့ပြီး ကိုယ့်မာန်လည်း ကျစေမယ့် ဂါရဝ အမှုပြုကြရပေလိမ့်မယ်။ (၎င်း၊ ၁၈-၁၀၇)

စိတ်ဓာတ် ရုပ်ဓာတ် ဆုတ်ယုတ်လာတဲ့ သည်လိုအရွယ် ခြောက် ဆယ်ပိုင်းမှာမှ မာန်မချရင် ဘယ်တော့များမှ မာန်သွားချလေမလဲ။ စိတ်ကလည်း မကုန်၊ ရုပ်ဓာတ်ဟုန်ကလည်း မလိုက်နိုင်နဲ့ စိတ်ထက် သလောက် ရုပ်ဖျက်ပေးရလျှင် သုသာန်ဘက် မြန်မြန်ခြေလှမ်းပြင် တာနဲ့ ဘာမှမထူးဘူး။ ဆိုးယုတ်ပိုင်းမှာ စိတ်ကမြင်းသလောက် ရုပ် အညှဉ်းခံရတော့မယ်။ ဓနမာန် မချနိုင်ပြန်လျှင်လည်း ကိုယ်မလုပ် နိုင်သလောက် သားသမီးတွေ လုပ်တာ အားမရတတ်ဘူး။ အားမရ တိုင်း ဝင်ပြောတော့ သားသမီးတွေ ပြန်ပက်တာ ခံရမယ်။

- * မလုပ်နိုင်သည်ကို ကြည့်၍ မချီရသည်မှာ အခွင့်ရတုန်းကထက် အမောပို၏။
- * မလုပ်နိုင်သည်ကို ကိုင်၍ မနိုင်သည်မှာလည်း လုပ်နိုင်တုန်းကထက် အားပိုယုတ်၏။

ဒါကြောင့် မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အရွယ်မှာလည်း မာန်ချထား ဖို့ လိုအပ်ပုံကလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပြည့်စုံအောင် မှာ ကြားလိုက်ပါတယ်။ မိမိမာန် ခဝါချသို့ နှိမ့်ချထားခြင်းသာလျှင်

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

မင်္ဂလာခြေလှမ်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသဘောပေါက်
ခွင့် ရပါပြီ။

စာခြေမလှ ရသမျှလေးနှင့် ကျေနပ်လို့ကပ်ပါ

အာရုံခံစားရာတိုင်းမှာ စိတ်ပူဆာသလောက် ခွင့်မပြုဘဲ ရုပ်
လက်ခံသလောက်သာ ပြုကျင့်ခြင်းဟာ ရောင့်ရဲမှုတစ်မျိုးပဲ။ အာရုံ
အသစ်အဆန်းများနောက် စိတ်မကစားစေဘဲ ရရာအာရုံလေးနဲ့ ဖြေ
သိမ့်နေတာဟာလည်း ရောင့်ရဲမှုတစ်မျိုးပဲ။ **စိတ်ဆိုတာ သူ့ရဲ့အစာ**
ဖြစ်တဲ့ တရားအရသာကိုမှ မစားရသေးလျှင် ဘယ်တော့မှအိုတယ်
မရှိဘူး။ အသက်ခြောက်ဆယ်ပြည့်လည်း ၁၆ နှစ်က စိတ်မျိုးချည်း
ပဲ။ ရုပ်မှာတော့ သူ့အစာစားရလို့ ကြီးထွားလာပြီ၊ အိုပြီပေါ့။ စိတ်
မှာကတော့ တစ်ဖက်အာရုံ အလိုလိုက်ခံစားစေတာလည်း သူများ
အစာ သူ့အစာထင်ပြီး သူတစ်ပါး စားသယောင်ယောင်နဲ့ ကိုယ်
အစားခံနေရတာချည်းပဲ မဟုတ်လား။ တရားအစာစားရတဲ့စိတ်
မှာသာ သူ့အစာနဲ့သူ ပြန်စားရလို့ ကြီးထွားလာပြီ၊ အိုလာတတ်
တာမျိုး၊ စိတ်မအိုမီ စိတ်အလိုလိုက်လျှင် အားမရမှုဟာစိတ်ကစား
မှုနဲ့ ပြိုင်နေတတ်တယ်။

အာရုံခံစားရာတိုင်း ရုပ်လက်ခံသလောက်သာ ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့်
ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ရမယ်ဆိုတာ စားကောင်းတိုင်း စိတ်အလိုလိုက်
ပြီး မစားသင့်ပြီ။ ရုပ်လက်ခံတာထက် ပိုလွန်သွားလျှင် အစာမကျေ
ရောဂါက အစ ရှိသမျှ ရောဂါ ထကြွလာတတ်တယ်။ သည့်အတူပဲ
အမြင်၊ အကြား၊ အနံ့၊ အထိ၊ တွေးမိတွေးရာ အာရုံမှန်သမျှတို့မှာ
လည်း အာရုံမြူးသလောက် စိတ်ကူးပေါက်လျှင် စိတ်ကလည်း အား

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

မရ၊ ရုပ်ကလည်း မထနိုင်နဲ့ ရုပ်ဖောက်ပြန်တတ်တယ်။ စိတ်စောလျှင် ရုပ်မောတတ်ပြီး စိတ်အကဲမလှလျှင် ရုပ်ကျတတ်တဲ့ အချိန်ပဲ။

မိမိမှာတဏှာမကုန်သေးသမျှ အသစ်အဆန်း ဆိုတာလည်း ဘယ်တော့မှ ကုန်မှာမဟုတ်။ လူသာသေမယ်၊ အဆန်းက သေလိမ့်မယ် မဟုတ်ပြီ။ အာရုံမှန်သမျှ သူ့ထက်ငါ ဆန်းပြနေမှာချည်း။

အဆန်း မကုန် လမ်းမကုန်သမျှ ဘဝခရီး ဘယ်မှာပြီးစီးနိုင်ပါတော့မလဲ။

ဒါကြောင့် အာရုံဆန်းတွေဆီ စိတ်မသရမ်းနိုင်အောင် ရောင့်ရဲမှု မင်္ဂလာ ဆောင်ခြင်းဖြင့် အရွယ်တင် ရင်အေး မြင်သူတိုင်း လေးစားအောင် နေတတ်ကြပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်မှာပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၁၁၃)

သို့ဖြစ်ရာ ရောင့်ရဲခြင်းဆိုတာ မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းအဖြစ်မှတ်တမ်းတင်နိုင်ကြပါပြီ။

သုဂ္ဂေယျဇူကို အထူးသိစေ

ကျေးဇူးဆိုတာ...တစ်ဖက်သားရဲ့အကြွေး မိမိမှာတင်ရှိလျက်က စူးဝင်နေတာကိုဆိုတာပါ။ ဒီနေရာမှာ အနန္တောအနန္တ ငါးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးဟာ အဓိကပါ။

- * ဘုရားသည် အကျိုးမဲ့ကို တားမြစ်၍
အကျိုးရှိကို ဖြစ်စေခဲ့တယ်။
- * တရားသည်ကား အပူကြားမှ ထုတ်ယူပြီး
သက်သာရာကို ပေးခဲ့တယ်။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

* သံဃာသည်ကား တစ်ဇွန်စာမျှသော ဆွမ်းအလှူဖြင့်
တစ်ဘဝအကျိုး တိုးပွားစေခဲ့တယ်။

ရတနာဂုဏ်ဟူသည် ယုံကြည်ရင် ယုံကြည်သလောက် အကျိုး
ရောက် ပြီးမောက်စေနိုင်တယ်။ သည်ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေ အောက်မေ့
ကြည်ညိုခြင်းဖြင့် မိမိဂုဏ်လည်း မြင့်မားလာရတယ်။

ရတနာသုံးပါးရဲ့ကျေးဇူးပြီးလျှင် မိမိတက်လမ်းကို အားပေး
ခဲ့တဲ့ ဆရာပညာရှိရဲ့ ဂုဏ်၊ မိဘရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးများဟာ အဓိကကျ
တယ်။ ပြီးတော့မှ မိတ်ကောင်းတို့ရဲ့ အားပေးကူညီခဲ့ခြင်း ဆိုတဲ့
ကျေးဇူးတရားတွေ၊ နောက်ဆုံးသိရမယ့် ကျေးဇူးကတော့ အနီးရှိ
ကျေးတုံ့နေသူ သားသမီးများနဲ့ သူတို့နဲ့ ကောင်းတူဆိုးဖက် ချွေးမ
တွေနဲ့ သမက်တွေရဲ့ဂုဏ်၊ အဲဒီလိုပြည့်ပြည့်စုံစုံကြီး ဖော်ပြပေးခဲ့ပါ
တယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၁၄)

မိမိ လာရာလမ်းကို ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်ပါ။ လမ်း တစ်
လျှောက်မှာ လမ်းပြခဲ့သူ၊ လမ်းပြောခဲ့သူ၊ ရေတိုက်ခဲ့သူ၊ ယုတ်စွအဆုံး
နှုတ်ဆက်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ကူညီခဲ့ အားပေးခဲ့ဖူးသူတွေမှန်သမျှ ကျေး
ဇူးတင်ရမှာချည်းပဲ။ သည်နေရာအထိ အောင်မြင်စွာ ခရီးပေါက်
လာတာ သူတို့ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဘာကိုမှ မကူညီဘူးပဲထား၊ မနှောင့်
ယှက်သည်ကိုပင် တွေးမိလျှင် ကျေးဇူးတင်စရာပေပဲ။

မိဘဆရာတည်းဟူသော အထက်ကျေးဇူး အထူးဆပ်သင့်ပုံ
တွေ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒီနေရာမှာ အောက်ကျေးဇူး သိတတ်ဖို့လိုလာ
ပါပြီ။ အထက်က ထီး၊ အောက်က ဖိနပ်ကဲ့၊ ထီးရိပ်ခိုပြီး ဖိနပ်မစီး
ရင်လည်း ဆူးငြောင့်ခလုတ်များရဲ့ ဒဏ်က ရှိသေး၊ မိမိက ပြန်လည်
မှီခိုရတဲ့အလှည့် သားသမီးတို့ရဲ့ အောက်ကျေးဇူးကို ငုံ့ကြည့်တတ်

ကြပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။ ဒီ နေရာမှာ

- * ထမ်းပိုးရုန်းသားထက် ထမ်းပိုးသိမ်းချွေးမရဲ့ကျေးဇူး
- * အတွင်းကိုင်သမီးထက် အပြင်ပိုင်သမက်ကျေးဇူး တို့ကို ဆင်ခြင်တတ်ရမယ် ဆိုပါတယ်။
- * ငါ့စွဲကြီးလျှင် ငါပဲ ဒုက္ခရောက်မှာစိတ်ချ
- * ပစ္စည်းစွဲ အားကြီးနေရင်လည်း ငါပဲဒုက္ခရောက်မှာ မလွဲဘူး၊
- * ပုဂ္ဂိုလ်စွဲအားကြီးနေရင်လည်း ငါပဲဒုက္ခရောက်မှာ ကိန်းသေပဲ။

ဟိုဘဝ ဒါနပြုစဉ်ကတည်းက ငါ့စွဲကြီးခဲ့လျှင် ဒီဘဝ ဒီမိသားစု ကြားမှာလည်း ငါမှငါသာ ဖြစ်တတ်တယ်။ သားနဲ့ ချွေးမကြား 'ငါ သား... ငါ သား' နဲ့ ဘက်လိုက်နေတာ ငါ့စွဲကြီးလို့၊ သမီးနဲ့ သမက် ကြားမှာလည်း ငါ့စွဲကြီးနဲ့ ရှုမြင်နေရင် အမှန်မြင်မှာ မဟုတ်ပေဘူး။ ချွေးမ ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုချွေးမစို့အောင် မ၊မယ့် ချွေးမ၊ သမက်ဆိုတာ သားလောက် မက်ရလို့ သားမက် (သမက်) ဒီလိုလည်း ညီညီမျှမျှ ရှု မြင်တတ်ပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သွန်သင်ပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၁၁၇ ရှု)

ကိစ္စတစ်ခုမှာ ကြိုက်မှု၊ မကြိုက်မှု၊ မသိမှုကြောင့် ဆုံးဖြတ်တဲ့ အမှုအကျင့်မျိုး ကင်းဖို့ လိုပါတယ်။ အဝေးကြည်ညိုမှုထက် အနီးကပ် ကြည်ညိုခံရဖို့က ပိုခက်တတ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးကျေးဇူးလည်း သိ၊ ဆပ်လည်း ဆပ်တတ်မည်ဆိုပါလျှင် ကျေးဇူးတင်ဘဝ မှ ကျေးဇူးရှင်ဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်တယ်။ ကျေးဇူးသိသူသို့သာ

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ကျေးဇူးတရား လာရိုးထုံးစံရှိတယ်။ မသိသူမှာ ကျေးဇူးမခံစားရ တတ်။ သူ့ကျေးဇူး မမြင်တတ်လို့ ကျေးဇူးကန်းစကား ပြောမိသော်၊ လုပ်မိသော် မိမိသည် သူ့အောက် ယုတ်သော သူယုတ်မာဘဝ လှလှ ကြီးရောက်တတ်တယ်။ သူ့ကျေးဇူးကို ရှာတတ်၊ ကြည့်တတ်ကြ ပြီး ကျေးဇူးဆပ်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တိုက် တွန်းတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၁၉)

ဒါကြောင့် သူ့ကျေးဇူး အထူးသိခြင်းဟာ မင်္ဂလာ ခြေလှမ်း ကောင်း ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ရပြန်ပါတယ်။

သူတော်ကောင်းတရား နာကြားတတ်ပါစေ

- * အချိန်အားကို အလကားမထားနှင့်
သူတော်ကောင်းကြားသွား တရားနာခံ၊
- * အချိန်ကောင်းကို ဖြုန်းမပစ်နှင့်
သူကောင်းမှ ကိုယ်ကောင်းဖြစ်အောင် နည်းယူ၊

သူတော်ကောင်းတို့သာလျှင် သောကကင်းဝေး ငြိမ်းအေးနည်း ကို သိတဲ့အတွက် သူတော်ကောင်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်ဖို့ လိုလာပါပြီ။ သူတော်ကောင်း ဆည်းကပ်မိပြီး ကိုယ်သူတော်ကောင်းစိတ် မမွေး နိုင်သေးလျှင် ဆည်းကပ်ရာ မရောက်တတ်၊ နှောင့်ယှက်ရာသာ ဖြစ် တတ်တယ်။ သူ့နည်းနာခံ သူ့ဟန်မှတ်သား သူ့မှန်အလားသို့ ကိုယ်လည်း မှန်စေမှ သူ့မှန်ကိုယ်မှန် ဖြစ်တာမျိုး၊ ဒါကြောင့် သူတော် ကောင်းတွေဆီက အပြောကို နားထောင်၊ သဘောကို နာခဲ့လို့ မှာ ကြားတော်မူပါတယ်။

အပြောကို ပကတိနားနဲ့ ကြားစေပြီး သဘောကို ဉာဏ်နားနဲ့ သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

နာတတ်ရမယ်တဲ့။ နာတယ်ဆိုတာ တစ်ဖက်သားများနဲ့ စကားများ ရန်ဖြစ်စဉ်တုန်းက ကိုယ် မခံချင်ပေါက် ပြောထားလို့ စွဲကျန်နေတာ မျိုး၊ **အနာကြီးမှ အသိပို့တယ်။**

အပြောမှ သဘောသို့ ရိပ်မိအောင် နာကြားစေရာမှာ စိတ်အေး ကြည်သာနေတဲ့ အချိန်ကောင်း ရွေးတတ်ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ် လုပ် တာ အကျိုးရှိမရှိ၊ သင့်မသင့် ခွဲခြားတတ်ဖို့ဟာ စိတ်အေးမှ ခွဲခြား လို့ ရတာ။ တရားနာတာ ကောင်းတဲ့အလုပ်ဆိုပေမယ့် စိတ်ခင်း မသာချိန် ဝိသဘာဝအာရုံ (တရားနှင့် သဘောမတူသော အရက်ဆိုင် ဘေး၊ လူရှုပ်ထွေးတတ်သည့် နေရာများ) နာယူလျှင် အကျိုးမရှိနိုင်၊ မသင့်မြတ်။

စိတ်အေးကြည်သာမှု မရှိသော် သူ့စကား နားမဝင်နိုင်၊ တရား အမြင် မသက်ရောက်စေတတ်။ ဒါ့ကြောင့် စိတ်အေးကြည်သာ အချိန်အခါကောင်းနဲ့ ကိုက်ညီနေပါမှ တစ်ခွန်းပြောသဘောတစ်ခါ သိနှုန်းများဖြင့် ဆရာတို့ သွန်ထည့်ပေးသလောက် ပြည့်စေနိုင်တယ် လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သင်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၁၂၁)

အချိန်ကောင်း ရွေးပြီး ‘ဆရာကောင်း’ ရွေးတတ်ပါဦးမှ **‘ဆရာ မှားသော် တစ်ကမ္ဘာ၊ တပည့်မှားသော် တစ်ဘဝ’** တဲ့။ ဆရာအရွေး မှားလျှင် လူဖြစ်ရကျိုးနပ်မှာ မဟုတ်တော့။ (ဒေဝဒတ်ကို ဆရာ တင်မိတဲ့ အဇာတသတ်ကို ကြည့်)၊ **ဆရာကောင်းဆိုတာ** တပည့်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် ဘုရားစိတ်ထားမျိုး ထားနိုင်မှ၊ သူ့လက်ရှိနည်း ပညာကို ပေးမယ်၊ မတော်တာတွေ့လည်း ဆုံးမမယ်၊ ဘေးကင်း ရန်ကင်းအောင်လည်း သူ့သီလသိက္ခာများနဲ့ အကာအကွယ် ပေး မယ်၊ ဆရာစားမချန် ပညာပေးမယ်၊ မိမိထက်တော်တဲ့ ဆရာကို

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

လည်း ထပ်မံညွှန်ပြမယ်ဆိုရင် သည်ဆရာမျိုးဟာ အနန္တဂိုဏ်းဝင် ပဲ။ နည်းကောင်းရှိ ဉာဉ်ကောင်းပြည့်တဲ့ ဆရာလို့ ဆိုရပါမယ်။

* သားဆူသမီးဆူတွေရဲ့အကြား နေပါများ နားပူတတ်လေ သည်၊

* ကိလေမီးကြား အနေများ အသားပါပူ နားပါအူ စိတ်ပူ ကိုယ်ပူ ဖြစ်တတ်သည်။

စိတ်ပူကိုယ်ပူ ကိလေသာအရေထူများကို တရားနာခံခြင်း ဖြင့် အမှားအမှန် စွဲချက်တင်သင့်ပြီ။ တရားဝေး၍ မအေးရတဲ့စိတ် တရားရည်ပြည့်ဝ၍ အေးမြလာတဲ့အခါ ဘဝလမ်း တန်းမတ်စွာ ရောက်ရှိရေးဆီ ဦးတည်စေလိမ့်မယ်။ ဒီနည်းအားဖြင့် သူတော် ကောင်းစကား နာကြားမှတ်သား တရားရှင်အဖြစ် ကိုယ်တိုင်ကျင့် ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါလျှင် မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်း မှန်းတိုင်းပေါက်ပြီလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

မင်္ဂလာ၏ အဋ္ဌမ ခြွေလှမ်းများ

* တွေ့သမျှ ကောင်းဝက်ဆိုဝက်များကိုလည်း သည်းခံ၊

* သူကောင်းသဘော တစ်စွန်းပြောဖြင့် ဖာမိပ္ပာယ်သိ
လုပ်ကွက်မိပါစေ၊

* ရဟန်းအသွင် မြင်ရုံမျှဖြင့် ကိလေသာအစပ်
မျက်ကြောပြတ်တတ်ပါစေ၊

* သိပြီးပညာ အခါကိုသန့်၍ ပြန်တတ်ပါစေ။

ဤလေးပါး တွဲသည် ဆုတ်ယုတ်မှု မဖက် တိုးတက် ရန်
အကြောင်းချည်းသက်သက်ဖြစ်၍ မင်္ဂလာ၊

အရုံးမထွက် အမြတ်ဘက်သို့သာ ဆက်စေသောကြောင့်မြတ်
သော မင်္ဂလာ။

အဆိုဝေဏ်ထက် အကောင်းဝေဏ် သည်းခံနိုင်မှ လူတော်

သည်ဘဝသည်ဒုက္ခတွေခံနေကြရတာ အကြိုက်နောက်လိုက် မိခွဲကြလိုသာပါ။ ကျွန်တော်တို့ 'ကောင်းတယ်' ထင်နေတာမှန်သမျှ တကယ်ကောင်း မဟုတ်ကြသေးပါ။ ကြိုက်လို့ကောင်းတဲ့ 'ကြိုက် ကောင်း' တွေချည်းသာ...။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထင်သာမြင် သာအောင် ခိုင်းနှိုင်းပြလိုက်ပုံကတော့...

ခွေးရဲ့ မစင်ကြိုက်ပုံမျိုး၊ ယင်ရဲ့ အပုပ်ကြိုက်ပုံမျိုး၊ လင်းတ ခွေးသေကောင်ပုပ် ကြိုက်ပုံမျိုးနဲ့ ဘာမှမထူးပြီတဲ့။ အဲဒီသတ္တဝါတွေ လည်း သူတို့ကြိုက်ရာ အကောင်းထင်နေတာပဲ မဟုတ်လား။ လူ တွေလည်း ကိုယ်ကြိုက်ရာ အကောင်းလုပ်ပြီး သုံးကြစွဲကြတာ၊ သုံး ပုံချင်း အတူတူ၊ စွဲပုံချင်းလည်း အတူတူ။ 'ငါ့ပီပုပ်တယ်ကောင်း' ဆိုကတည်းက ရှေ့စကား နောက်စကား မညီတော့၊ ပုပ်တယ်လည်း ဆိုသေးရဲ့၊ ကောင်းတယ်လည်း ပြောသေးရဲ့။ ဒါကြောင့် ဆရာ တော်ဘုရားကြီးက သည်ဘဝရဲ့ ဒုက္ခတွေကို ကျော်လွှားလိုလျှင် အကြိုက်ကလေး ပယ်လိုက်ပါ။ (ဝါ) အကောင်းဒဏ်ကို သည်းခံလိုက် စမ်းပါ။ အကြိုက်က လာစလို့ ကိုယ့်လောဘက ပူဆာရင် ပူဆာ

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

တဲ့ဒဏ် ပြေပျောက်သွားအောင် အရင်သည်းခံလိုက်ပါ။ ကိုယ့်ရှိ လောဘာရဲ့ အညှဉ်းဒဏ် သည်းခံနိုင်လျှင် တစ်ဖက်အကြိုက်ရဲ့အနှိုက် ကိုလည်း သည်းခံပြီးဖြစ်လို့ ကြိုက်တာမရှိတော့ဘူး။ ကြိုက်တာ မရှိရင် 'မကြိုက်တာ'လည်း မပေါ်တော့ဘူး။

ကိုယ်လက်သပ်မွေးထားတဲ့ ကြိုက်စိတ်မကြိုက်စိတ်ကိုသည်း မခံနိုင်သမျှ နေလို့လည်း ဟန်မကျ၊ သေလို့လည်း ဟန်မရဖြစ်တတ် တယ်။ နေတုန်း သူ့ခိုင်းတာလုပ်မိလျှင် သေတော့ သူ့ဆွဲရာ ပါ တော့မှာပေါ့။ ကြိုက်စိတ်က ပြိတ္တာစွဲ၊ မကြိုက်စိတ်က ငရဲလွတ်၊ မသိစိတ်က တိရစ္ဆာန်ဘုံကိုပို့၊ ကဲ...ဘယ်မှာဟန်ရပါတော့မလဲ။ ဒါ့ကြောင့် ကြိုက်စိတ် (လောဘ)၊ မကြိုက်စိတ် (ဒေါသ)၊ မသိစိတ် (မောဟ)တွေ ပေါ်လာတိုင်း သတိနဲ့ ရှုပစ်လိုက်စမ်းပါ။ အထူး သဖြင့် ကြိုက်စိတ်ပေါ်လာတိုင်း သတိတင်းတင်းထားပြီး ရှုမှတ် ဖြတ်တောက်ကြည့်စမ်းပါ။

အကြိုက်ကို ပယ်ချင်လျှင် အကြိုက်ရှင်ကို သည်းခံလိုက်ပါ။

အကြိုက်ဆိုတာ သူချည်းသက်သက် ကြိုက်တာမျိုး မဟုတ်၊ အာရုံနဲ့ ထိတွေ့ခွင့်ရမှ ပေါ်လာတတ်တာမျိုး၊ အာရုံကလည်း သူ ချည်းသက်သက် ထွက်ပြလိုမရ၊ အာရုံရှင်ဖြစ်တဲ့ လူယောက်ျား၊ မိန်းမ စတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကောင်ကို အမှီရမှ ထွက်ပေါ်လာတာမျိုး၊ အဲ ဒီ ကိုယ်ကိုယ်ချင်း တွေ့ကြတဲ့အခါ သူ့ရှိလောဘကလေးရဲ့ ရန်စ မှုကို သည်းခံနိုင်လျှင် ကိုယ့်လောဘကိုယ်သည်းခံပြီးသားပဲ။ သူ့ရှိ မာန၊ ဒေါသ စတဲ့ ကိလေသာတို့ရဲ့ ရန်စမှုကို သည်းခံနိုင်လျှင် ကိုယ့် ရှိ ကိလေသာ ငြိမ်းပြီးသားပဲ။ အဲဒီ သူ့ရှိကိုယ်ရှိ ကိလေသာ မှန် သမျှထဲကပဲ သူ့စရိုက် ကိုယ့်စရိုက် လိုက်ပြီး ဖြစ်ပွားနေကြတာ၊ ဒါ

ကြောင့် စရိုက်မတူသူချင်း တွေ့လျှင် မိသားစုအတွင်းမှာ ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပမှာဖြစ်စေ လိုက်လျောညီနှိုင်းသောအားဖြင့် တစ်ဖက်ဖက်လိုက်ပေါင်းပေးပါ။ ဒါမှသည်းခံလို့ရမှာ၊ သို့မဟုတ်က စရိုက်ချင်း တိုက်နေကြသဖြင့် အချိန်ပြည့်တကျက်ကျက်၊ ရန်မီးတလက်လက် ကျက်သရေမင်္ဂလာပျက်သွားပြီ။ လူလူချင်း မပြောနဲ့၊ ကိုယ်စောင့်နတ်၊ အိမ်စောင့်နတ်၊ ကံထိန်းနတ်တွေသော်မှ နားမခံသာ ရှောင်ဖယ်သွားရင် ကိုယ်ပဲ စီးပွားပျက်မယ်။ ဒါ့ကြောင့် စရိုက်မတူသူချင်း တွေ့ရင် တစ်ဖက်ဖက် လိုက်ပေါင်းပါလို့ ဆိုပါတယ်။ (၄င်း၊ ၈-၁၃၃)

အထူးသဖြင့် **အသက် ခုနစ်ဆယ်ဝန်းကျင်အရွယ်** တွေ အဖို့ ခန္တီတရား ပိုပြီးလက်ကိုင်ထားဖို့ လိုအပ်လာပါပြီ။ သစ်အိုတော့ အမြစ်ဆွေး၊ လူအိုတော့ အချစ်ဝေးတတ်သတဲ့။ သားသမီးက အစမြေးက အစ အိုမင်းမစွမ်း ဝန်ထုပ်ကြီး ဝိုင်းကူထမ်းမ ပေးကြရမှာကို ဝန်လေးနေတတ်ကြတယ်။ ဒီအရွယ်မှာ ရုပ်ကလည်း ထားသလို မနေ၊ စိတ်ကလည်း စေသလို မသွားတော့၊ အဘိုးကြီးတော့ စိတ်တို၊ အဘွားအိုတော့ စကားများ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ သည်အခါ မျိုးမှာ လှိုင်းမိလှေ ပဲ့ထိန်းကောင်းရသည့်ပမာ အရာရာသည်းခံမှုဖြင့် ရင်ဆိုင်ရမယ်။ သည်းမခံနိုင်လျှင် အယိုင်နောက် အလဲဖောက်ဖို့သာ ရှိတယ်။ မဟန်နိုင်သူက ရန်ပြိုင်လျှင် ပုရွက်ဆိတ်ဆင် ဦးခေါင်း တက်ခဲသလို ရှိတော့မယ်တဲ့။

သည်အရွယ်မှာ အရင်ဆုံးသည်းခံရမှာက ကိုယ့်ရုပ်ရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုနဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေပဲ။ လိုသလို မရတော့တဲ့ ရုပ်ကို ကြည့်ပြီး သည်းမခံနိုင်လျှင် စိတ်မောလူမော ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ **တစ်ယောက်တည်း တည့်အောင်ပေါင်းလို့ မရတတ်တော့ဘူး။**

သုဝဏ္ဏသုမ္မိစာစဉ်

စိတ်က ထချင်၊ ရုပ်က ထမရ၊ စိတ်က ထိုင်မယ်ဆိုတော့ ရုပ်က ထိုင် မလွယ်နဲ့ မလွယ်ခင်းထဲ မဖွယ်ခင်းတွေနဲ့ အငြင်းပွားနေတတ်တယ်။ မအိုသေးတဲ့စိတ်နဲ့ ပြိုကျနေတဲ့ရုပ်တို့ အလုပ်တစ်ခု စပ်တူလုပ်တိုင်း သက်ငယ်မိန်းကလေးနဲ့ မှားမိတဲ့ သက်ကျားအို သုခထက် ဒုက္ခက ပိုများနေတတ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထောက်ပြပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၂၈၅)

အတူနေ မိသားစုများနဲ့ ဆက်ဆံရာမှာလည်း ကြီးသူ ဣန္ဒြေ မရင့်ကျက်လျှင် ငယ်သူတွေ မနှစ်သက်မှာ သေချာတယ်။ သည် အချိန်မျိုးမှာ အရာရာသည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်းဖြင့် အနိုင်ယူတတ်မှ မင်္ဂလာ ဖြစ်မှာ။ အရာရာသည်းခံနိုင်ဖို့ကတော့ အကောင်းဒဏ် ခံနိုင်ဖို့သာ အရင်းခံပါပဲ။ အကောင်းထင် ပြုံးပြမိတော့ အဆိုးမြင် မဲ့ပြမှာ သေချာနေပြီ။ အဝင်သနပ်ခါးလိမ်းတာ ပြုံးပြမိရင် အထွက် အိုးမဲ (မည်း) သုတ်တော့ မဲ့ပြမိလိမ့်ဦးမယ်။ ဒီတော့ အကောင်းဒဏ် ခံနိုင်ပါမှ အဆိုးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်းရည် ရှိပါလိမ့်မယ်။

အကောင်းဒဏ် ခံနိုင်ဖို့ကတော့ ကြိုက်စိတ်ကို ပယ်၊ ကြိုက် စိတ် ပယ်နိုင်ဖို့ကတော့ အကောင်းထင်နေတဲ့ အာရုံတွေ လာတိုက် တိုင်း သတိနဲ့ ရှုမှတ်ပါလေလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နည်းကောင်း ပေး ညွှန်ပြထားပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၂၉)

ဒါကြောင့် အဆိုးဒဏ်ထက် အကောင်းဒဏ်ကို သည်းခံနိုင် မှသာ လူတော်စာရင်းဝင် မင်္ဂလာခြေလှမ်းနဲ့ ပန်းတိုင်ရောက်မယ် လို့ ခံယူမိပါတယ်။

သူ့ဆိုင်စကား၊ မြေဝယ်မကျနားထောင်

သူ့ဆိုင်စကား ဆိုရာမှာ...

* ဆရာကောင်းတို့ရဲ့ ပြောစကား

* အတူနေတို့ရဲ့ ပြောစကား

* ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ပြောစကား

သည်စကားသုံးမျိုး နားထောင်နှလုံးသွင်းရမယ် ဆိုပါတယ်။

ဒါမှ ခန္တီအားကောင်းလာပါမယ်။

ဆရာဆိုတာ မဟုတ်တာ မပြော၊ တပည့်အကျိုးနည်းမယ့် စကား လုံးဝမဆို၊ စစ်အောင်လိုတဲ့ စစ်သားတပ်မှူးစကား နာခံရ သလို အောင်မြင်ကြီးပွားလိုတဲ့ ဘဝတက်လမ်းရှင် ဆရာသွန်သင် သမျှ လိုက်နာရပေလိမ့်မယ်။

အတူနေတို့စကားဆိုတာ စကားနောက်မှာ တရားပါနေတတ် တယ်။ သူတို့ပြောစကားဟာ သူတို့လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေ အနေများနဲ့ လုံးဝမကင်း၊ သူတို့စကား အကုန် နားထဲသွင်းထားခြင်း ဖြင့် ခေတ်၊ စနစ်၊ အဖြစ်တွေကို ခြုံငုံသုံးသပ်နိုင်စေတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်စကားမှာ အကောင်းနဲ့အဆိုးကြား မျှမျှတတ နားထောင်တတ်ရပါမယ်။ မကြားတတ်လို့ မပြောတတ်ခဲ့ရင် မိမိ သာလျှင် သိက္ခာကျစရာ အကြောင်းမြင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဆရာစကား၊ အတူနေစကား၊ ပတ်ဝန်းကျင်စကား အလေးထားခြင်းဟာ 'ကြီးသူကို ရိုသေ၊ ငယ်သူကို အရေးထား၊ ရွယ် တူကို လေးစား' ဆိုတဲ့ ဘုရားဟောနဲ့အညီ ပါပဲလို့ ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၇၆)

ဒီကျင့်စဉ် သူ့ဆိုင်စကား မြေဝယ်မကျ နားထောင်ခြင်းဟာ သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

လည်း မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းပေမို့ စိတ်ဝမ်းကြည်သာ လိုက်နာကျင့်
သုံးကြပါစို့။

မြင့်လှိုင်လျှင် အမြတ်ကို ရှုကြည့်ပါ

• **ရဟန်းဆိုတာ** ရန်ကိုအောင်လို့ ပူဇော်အထူးကိုခံယူထိုက်
သူတို့ရဲ့ အမည်၊

• **သင်္ကန်းဆိုတာ** ကတော့ ပူဇော်အထူး ခံထိုက်သူဆိုတာ
အများတို့ သိအောင် လွှင့်ထူထားတဲ့ အလံတံခွန်၊ သို့
မဟုတ် စစ်ပွဲအောင်သဖြင့် လွှင့်ထူထားတဲ့အောင်လံတော်၊

အဲဒီ အောင်လံနဲ့ တွဲဖက်ထားတဲ့ ရုပ်ရည်ရူပကာယတော်ကြည့်
ပြန်တော့လည်း ရန်မီးငြိမ်းလို့ အေးဆေးသော မျက်နှာထား၊ ရန်သူ
လွတ်လို့ တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေ၊ ရန်အောင်ထားလို့ ကလက်မှု
ကင်းတဲ့ တက်ကြွလန်းဆန်းမှုအသွင်၊ သည်လိုဝင့်ဝါ၍ အေးသော
ကိုယ်တို့ကို ကြည့်မိရုံမိသူမှာ လရောင်အောက် လျှောက်သောသူလို
အေးလာစေတယ်။ စမ်းရေသောက်ခွင့်ရသော ခရီးသွားလိုလည်း
အမောပြေစေတယ်။ ကိုယ့်ထံရှိ အပူမှန်သမျှ ငြိမ်းပြီး ကိုယ့်ထံ ကိန်း
နေတဲ့ ကိလေသာအပူတွေလည်း ငြိမ်ကျသွားစေနိုင်တယ်။

ကိလေသာငြိမ်းနေတဲ့ **သာမဏ** အမည်ရလေတဲ့ ထိုရဟန်း
မျိုးတို့နဲ့ တွေ့လျှင် **ဖူးလည်းဖူး၊ မျှော်လည်းမျှော်** ကြရဦးမယ်ကွဲ့။
ဖူးပြီး မမျှော်လျှင်လည်း ရှေ့တက်လမ်း မရှိတတ်ဘူး။ မျှော်ပြီး မဖူး
လျှင်လည်း လက်ရှိအေးငြိမ်းမှုအပြည့် မရနိုင်ဘူး။

သုဝဏ္ဏသျှစ်တစဉ်

- ဖူးတယ်ဆိုတာ သူ့ဂုဏ်လှိုက်ကြည့် စိတ်စိုက်ထည့်ထားတာ၊
- နျှော်တယ်ဆိုတာ 'ဪ...သူ့လိုငါ ဘယ်တော့များ ဖြစ်မလဲလို့' တောင့်တတာ၊

မိမိတို့ရဲ့ သားချောသမီးလှရတနာလေးတွေအပေါ် မခိုင်းရက်၊ မစေရက်၊ မဆိုရက်၊ မပြောရက်နဲ့ ဖူးဖူးမှုတ်ထားကြတယ် မဟုတ်ပါလား။ ဖူးဖူးမှုတ်တယ်ဆိုတာ ရတနာအပေါ် မြူမတင်အောင်၊ တင်တဲ့မြူ ကွာကျသွားအောင် လုပ်ပေးရတာပါပဲ။ အရိပ်ကြည့်တာကတော့ မြူမတင်တဲ့ အလှရဲ့ အေးရိပ်ကလေး ကြည့်ပြီး အေးနေချင်တာ။

ဒီလိုပါပဲ။ ကိလေသာအငွေ့အသက်ကင်းသဖြင့် အေးငြိမ်းဖြူစင်နေတဲ့ ရဟန်းအသွင်ကိုများ ဖူးခွင့်ရလျှင် တောက်နေတဲ့ မီးတောင် ငြိမ်းစေနိုင်တယ်။ ရဟန်းရဲ့ အေးသော ငြိမ်းသော အသွင်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသွင်နဲ့ လိုက်ဖက်တဲ့ ဝင်းသော ဝါသော အရောင်အသွေးကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုခွင့်ရချိန်မှာ ပူပန်လိုစိတ်တွေ အေးမြလာတယ်။ နောက်ကျူစိတ်တွေ ကြည့်လင်လာတယ်။ ဒါက ကျရောက်လာမယ့် မြူ မှတ်ထုတ်ပစ်လိုက်တာပဲ။ ဝါဝင်းတဲ့ အရောင်ဟာ သဒ္ဓါသွေးရှိသူကိုသာ လှုံ့ဆော်ပေးတတ်တယ်။ သဒ္ဓါစိတ်ဖြစ်ပေါ် နိုးကြားလာပြီဆိုရင်လည်း သဒ္ဓါနောက် ပညာပါရလိမ့်ဦးမယ်။ ပညာပါတဲ့ သဒ္ဓါမှ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သံဃာ ကွဲပြားစွာသိ၊ အကျင့်ဂုဏ်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဂုဏ် အစုံညီပြီး ပုဂ္ဂိုလ်စွဲလွတ်မယ့် ဖူးမြင်မှုမျိုး ဖြစ်မှာ။ သို့မဟုတ်က လူခင်သလို ခင်၊ လူမင်သလို မင်ပြီး သံဃာအပေါ် လူပေါင်း ပေါင်းမိမှာလျှင် တစ်ဖက်ရတနာ သံဃာမှာလည်း မြူတင်

စေနိုင်တယ်။ အသားမသေသေးတဲ့အနာ ပြန်ကြွလာစေနိုင်သေး
 တယ်။ ရဟန်းကောင်းတို့ တိမ်းစောင်းမှုမှန်သမျှ ကိုးကွယ်မှု မှ
 မမှန်ကြလို့။ သံဃာဆည်းကပ်မှုမှာ ပညာမပါ တဏှာဦးစီးအမျှော်
 ကြီးကြ၊ လွဲမှားကြလေသဖြင့် တကယ်အားကိုးရမယ့်သူ့အကျင့်
 ဂုဏ်လက်လွတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်မှာသာ အားကိုးလွန်နေတတ်ကြ
 တယ်။ အားကောင်းမကိုးလျှင် အားကိုးမကောင်းဖြစ်ကြရပြီ...လို့
 ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အလွန်ထိမိစွာ လမ်းညွှန်တော်မူပါတယ်။
 (၎င်း၊ ၈-၁၄၀ ရှု)

ကိလေသာကင်း စိတ်ကြည်လင်းနေတဲ့ 'သာမဏ'အမည်ရ
 သံဃာတော်တို့ရဲ့ အရိပ်ကြည့်ပြီး မိမိပါ အေးငြိမ်းအောင် ဖူးတတ်
 ရမယ်။ တစ်ဖန် ထိုအသွင် ထိုဟန်မျိုး မိမိသဏ္ဍာန်သို့ ကျရောက်
 လာမယ့် အချိန်ကောင်းမျိုးကိုလည်း မျှော်လင့်တတ်ရပါမယ်။ ဖူး
 ခြင်းဖြင့် လက်ရှိအေးစေပြီး မျှော်ခြင်းဖြင့် နောင်အစဉ်အေးအောင်
 တက်လမ်းရှာဖွေကြရပါမယ်။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ ရဟန်းကောင်း ရဟန်း
 မြတ်ကို မြင်လျှင် ဖူးတတ် မျှော်တတ်ကြပြီး ကိုယ့်မှာမင်္ဂလာဖြစ်
 အောင် ဆောင်တတ်ကြရမယ်လို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 က မင်္ဂလာခြေတစ်လှမ်းကို လမ်းပြတော်မူပါတယ်။

ကိုယ်သိတရား ဖြန့်ဝေပေးဒါ
 သူ့သိတရား နာကြားပေးဒါ

တိုးတက်ရေး ကောင်းစားရေးလမ်းကို မျှော်၍ ခရီးသွားနေ
 ကြသူအချင်းချင်း၊ ကိုယ်က လမ်းမှန်တွေ့လို့ ပျော်၊ သူက လမ်းမှား
 ရောက်လို့ အော်၊ တကြော်ကြော်ဆိုရင် ကိုယ်ပျော်ရတာ အဓိပ္ပာယ်

သုဝဏ္ဏသျှမ်စာစဉ်

မပြည့်ဝဟော့သလိုပဲ။ ကိုယ်ကတော့ စမ်းရေတွေ့လို့သောက်သုံးရလို့ အမောပြေရွှင်လန်းနေချိန်၊ သူက ရေငတ်လို့ တဆူဆူတပူပူလုပ်နေရင် ဘယ်မှာ အမောပြေနိုင်တော့ပါမလဲ။ ဒီလိုပဲ၊ သူ့ပျော်လို့ ကိုယ်အော်နေရင်လည်း သူ့မှာ ပျော်သလောက် မတော်ဖြစ်တတ်တယ်။

ဒီလိုပဲ၊ ကိုယ့်လောက် မသိသေးသူကိုလည်း ကိုယ်က လမ်းမှန်ပြုဖေးမကူညီရဦးမယ်။ မသိသူကို နားမလည်သူက ဆရာလုပ်တာမျိုးတော့ မဖြစ်သင့်၊ အရွယ်ကောင်းတုန်းက ဥစ္စာဖြင့် ချီးမြှောက်ခဲ့သလို အရွယ်နှောင်းမှာ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်တတ်ရပါမယ်။ တကယ်လို့ ကိုယ့်ထက်သိ၊ ကိုယ့်ထက်သာနဲ့ တွေ့ပြန်ရင်လည်း ဆွေးနွေးခြင်း၊ နည်းခံခြင်းဖြင့် ဖေးကူးပေးတတ်ရပါမယ်။

ကိုယ်တိုင်သိတဲ့ ကိုယ်ပိုင်သိကို ဖြန့်ဝေတဲ့ နေရာမှာ...

- * အတူနေ မိသားစုသည် ပထမ
- * ဘဝတူ မိတ်ဟောင်းသည် ဒုတိယ
- * ဘာသာတူ ဝေနေယူအပေါင်းသည် တတိယ

ဒီလို သုံးမျိုးခွဲပြီး ချီးမြှောက်ရမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာကြားပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၁၄၂)

ကိုယ်က သိပြီး မိသားစုက အသိဝေးနေလျှင် အတူနေ လမ်းကွဲဖြစ်မှာ သေချာပြီ။ အထက်နဲ့ အောက် သို့မဟုတ် အရှေ့နဲ့ အနောက် ဒီလိုဖြစ်ကုန်လိမ့်မယ်။ မြစ်လယ်ကောင် ရေနံတင်သင်္ဘော မီးလောင်နေသလို ဖြစ်လိမ့်မယ်တဲ့။

ဘဝတူ မိတ်ဟောင်းများကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်သိလေး ရပုံရနည်းနည်းပေးရဦးမယ်။ တရားမှာ နည်းပဲ ပေးနိုင်တယ်။ ဘုရားရှင်သော်မှ 'နည်း' ကိုသာ ပေးသနားတော်မူခဲ့တာ မဟုတ်ပါလား။ ဘဝတူ

တွေ အယူမှန်၊ အကျင့်မှန်လို့ အမြင်မှန် အမြင်သန် ဖြစ်လာရင် သူ့
စေတနာ ကိုယ့်မှာဟပ်ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း အေးငြိမ်းမှု ရစေနိုင်ပါ
တယ်။

သည့်နောက် ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုချင်း တူညီနေတဲ့ ဘာသာ
တူများကို ကိုယ်တွေ့လမ်းမှန် အသိဉာဏ်များဖြင့် နည်းမှန် လမ်း
ကောင်းကို အစဖော်ပေးတတ်ရမယ်။ ဘာသာခြားများနှင့် ပတ်သက်
လာလျှင်ကား (သူ ကျေနပ်စွာ လက်ခံမယ်ဆိုရင်) ကြွားဝါမှုမပါ၊
သူ့အပေါ်မှာ ရှုတ်ချမှုကင်းတဲ့ စေတနာရိုးဖြင့် နည်းမှန်ကို ပေးသင့်
တယ်။ ငြင်းခုံချင်လို့ ဆွေးနွေးတာမျိုးဆိုရင် ဥပေက္ခာပြုလိုက်ပါတဲ့။
(၎င်း၊ ၈-၁၄၃)

ဓမ္မဒါန ဖြန့်ဝေတယ်ဆိုတာ အားလုံးသော အလှူတွေထဲမှာ
အမြတ်ဆုံး ဆိုပေမယ့် အချိန်အခါကိုလည်း ရွေးတတ်ဦးမှ၊ မိမိ
တရားနာခဲ့စဉ်က စိတ်အေးကြည်သာတဲ့အချိန် ရွေးခဲ့သလိုပဲ ကိုယ်
သိတရား ဖြန့်ဝေပေးရာမှာ 'အကျိုး ရှိမရှိ' 'သင့်မသင့်' ချင့်ချိန်
ရွေးချယ်တတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်လို့ ညွှန်ပြထားပါတယ်။ ဘုရား
စကား တရားတော်များ အရက်မူးသမားတွေကြား သွားဟောပြော
ရင် မဖွယ်မရာဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ တစ်ဖက်လူ အလုပ်
ရှုပ်၊ စိတ်ရှုပ်နေချိန်မျိုးလည်း ရှောင်ရှားအပ်တာပါပဲ။ သားသတ်ရုံ၊
ဖဲခိုင်း စတဲ့ နေရာ အချိန်အခါတွေ ဆိုတာလည်း တရားဖြန့်ဝေဖို့
မသင့်တဲ့ နေရာတွေပါပဲ။

သည်လိုစိတ်အေးကြည်သာ နေရာကောင်း၊ အခါကောင်းကြို
ကြိုက်တဲ့အခါ မိမိက ပြောဟော၍ သူတစ်ပါးက နားထောင်ခြင်း၊

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ကောင်းမြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ

၁၀၇

သူတစ်ပါးက အမြင်ချင်း ဖလှယ်၍ မိမိက နားထောင်ခြင်းဖြင့်
တရားသဘင် ကျင်းပရမယ်။ တရားဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် မတရားမှု
တွေ ပယ်ဖျောက်နိုင်ရမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အတိအကျ
ညွှန်ပြတော်မူကြောင်းပါ။ ဒါဟာ ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာခြေ
လှမ်းပေပဲလို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ နားလည်ရကြောင်းပါ။

မင်္ဂလာ၏ နဝမ ခြေလှမ်းများ

- * တပ ခေါ် ငြိုးငြိစွေ့တာသော အကျင့်မျိုးလည်း နှိပ်စေ
- * ဗြဟ္မ ခေါ် အဗြဟ္မအကျင့်မှ လွတ်သော အကျင့်မျိုးလည်း ဆောက်တည်
- * အမှန်တရားကိုလည်း မြင်သိစေောင် ကြည့်
- * မသေရာ အမြတ်ခတ်ကိုလည်း မျက်မြင်ဆတ်ဆတ် နှိပ်စေ

ဤလေးပါးသည် ဆုတ်လမ်းမရှိ တက်လမ်းသာ အပြည့် ရှိ
သောကြောင့် မင်္ဂလာ၊

အရှုံးမဖက် အမြတ်သက်သက်သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မင်္ဂလာ။

ခြိုးခြံခြင်းသည် အရုံးကို ဖာထေးခြင်းတစ်မျိုး

ခြိုးခြံတယ်ဆိုတာ တဏှာရဲ့အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း၊ လောဘဆိုတဲ့ ကြိုက်စိတ်ဝင်လာတိုင်း သတိဖြင့် စောင့်ကြည့်ရှုမှတ်ခြင်းတို့ကို ဆိုလိုပါတယ်။ တကယ်ဆိုတော့ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တဏှာရဲ့ ခိုင်းတာ လုပ်ခဲ့ရတာ၊ ကြိုက်စိတ်နောက် တကောက်ကောက် လိုက်ပါခဲ့ရတာ၊ လိုချင်တာတွေ ရှာခဲ့သမျှ မလိုချင်ပါဘူး ဆိုတဲ့ မကောင်းမှုတွေချည်း ရခဲ့တာ၊ ကြိုက်တာတွေနောက် လိုက်ရင်း မကြိုက်တာတွေချည်း ရခဲ့တာ၊ ဘယ်သူတစ်စုံတစ်ယောက်မှ ငရဲမျိုးစေ မလိုချင်ဘူး၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးစေ မရချင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြိုက်စိတ်၊ မကြိုက်စိတ်၊ မသိစိတ်တွေနဲ့ လုပ်ခဲ့သမျှ ငရဲ တိရစ္ဆာန်အပါအဝင် အပါယ်မျိုးစေတွေ သိမှီးစုဆောင်းနေတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဘဝဟာ ဘယ်လောက်ရှုံးခဲ့ပါပြီလဲ။ နောင်ဘဝ လူပြန်မဖြစ်ရင် အရင်းရှုံးတာပဲ။ အပါယ်လားလျှင်ကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပြီ။

ဒါကြောင့် ဒီအချိန်မှာ အချိန်နဲ့အမျှ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ရှုံးခဲ့သမျှ ဖာထေးရတော့မယ်။ အမြတ်သို့ ဦးတည်စေရတော့မယ်။ အရုံးကို အလွယ်ကူဆုံး ဖာထေးခြင်းဟာ တဏှာလောဘနည်းအောင်

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

မြီးခြံခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုနေရာမှာတောင် ကျွန်တော်တို့မှာ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ တန်းလန်းကြီးနဲ့ မဟုတ်ပါလား။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက...

- * မလှူတတ်လျှင် လောဘ ငွေပေးဝယ်သလိုဖြစ်တတ်သည်။
- * အလှူ၌ စိတ်ထားမတတ်လျှင် ကိလေသာ ငွေပေးဝယ်ယူနေသူနှင့် အတူတူ၊
- * ငါစွဲမကင်းတဲ့ အလှူရဲ့ တစ်သိန်းတန်သည် ထိုငါစွဲတိုးပွားစေမယ့် အကုသိုလ်အလှူမျိုးသာဖြစ်သဖြင့် ဒိဋ္ဌိကို တစ်သိန်းဖိုးဝယ်ပြီး စုဆောင်းထားသလိုဖြစ်တတ်တယ်။

သည့်အတူပါပဲ။ မတော်အလှူဖြစ်တဲ့ မကျေချမ်းစိတ်ကြီးနဲ့ အပျော်အလှူဖြစ်တဲ့ ဝါကြွားစိတ်ကြီးနဲ့ လှူတဲ့ အလှူမျိုးတွေမှာလည်း ကုသိုလ်အကြောင်းခံပြီး အကုသိုလ်စရန်သတ်နေတာတွေချည်းပဲ။ (၎င်း၊ ၈-၁၅၃)

အဲဒီလိုသတိပေးလမ်းညွှန်ထားပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့ 'မြီးခြံမှုရဲ့ အဓိကမှာ ကာမခံစားမှုဟာ အကြောင်းရင်းပဲ' ၊ ကာမအာရုံရှိရာ စိတ်ပါသွားရင် စိတ်သတ္တိ၊ စိတ်တန်ခိုး ညှိုးမှိန်သွားစေတတ်ပါတယ်။

- * တရားအလုပ်ဆိုတာ စိတ်အလုပ်၊ စိတ်မရှုပ်လေ အောင်လေလေ၊
- * တရားအလုပ်ဆိုတာ ဉာဏ်အလုပ်၊ ဉာဏ်အမြင် သန်လေ အမှန်တွေ လေလေ၊

အသက်ထက် ဆုံး ကြိုက်တတ်တဲ့ အစာ၊ ကြိုက်တဲ့ အသုံးအဆောင်ဖြစ်ပါစေ...လက်ရှောင်တာ အကောင်းဆုံး၊ တစ်ကျပ်တန်

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

ပစ္စည်းတစ်ခု အောင်နိုင်လျှင် တစ်ကျပ်တန် တဏှာတစ်ခု သေကြောင်း ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ တဏှာသေမှ ရမယ့် တရားအမွေ တဏှာနှင့် ဖက်၍ လက်မဆက်သင့်ပြီ။ လိုစိတ်ကို နှိုးဆွတတ်တဲ့ အာရုံမှန်သမျှ ခြိုးခြံပြီး ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ပေါ်စေမယ့် ဓမ္မာရုံထဲသို့သာ စိတ်မြှုပ်သင့်တဲ့ အရွယ်သို့ တိုင်ခဲ့ပါပြီ။ **ကာမနယ် ကျယ်လျှင် ဓမ္မနယ် ကျဉ်း** တတ်ပြီး ဓမ္မနယ် ကျယ်မှ ကာမနယ်ပယ် ကျဉ်းတတ်တာမျိုး၊ ဒါကြောင့် ကာမစိတ်ဆိုး ဝင်မတိုးသာအောင် ခြိုးခြံတဲ့ အကျင့်ဖြင့် မင်္ဂလာအဆင့်မြင့်ရာသို့ တက်နိုင်ဆက်နိုင်ကြပါစေကွယ်လို့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက မေတ္တာဖြင့် မှာကြားလမ်းပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၁၅၅)

မြတ်သောအကျင့်ကို ဆောက်တည်

- * ကာမဂုဏ်ခံစားမှုကို ယုတ်စိတ်လို့ ခေါ်ပြီး ယုတ်ကျင့်လို့ ဆိုရမယ်။
- * ကာမဂုဏ် ရှောင်ကြဉ်မှုကိုတော့ မြတ်စိတ်လို့ ခေါ်ပြီး မြတ်ကျင့်လို့ ဆိုရတယ်။

အရွယ်ရောက်စ လင်စိတ်မယားစိတ်တွေ မပေါက်ကြခင်က စိတ်ကြည်လင်လန်းဆန်းနေတယ်။ တစ်ကိုယ်ကောင်း မဆန် စိတ်ဓာတ်မြင့်မားခဲ့ကြတယ်။ ကာမဂုဏ်ခံစားလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာချိန်ကစပြီး အလိုမကျမှု၊ အားမရမှုတွေကနေ စိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ စိတ်မချမှု၊ ငါပိုင်သိမ်းပိုက်လိုမှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာတာနဲ့ ကြည်စိတ်ပျောက်လို့ နောက်စိတ်တွေ ဖောက်လာခဲ့ကြပြီ။ လန်းစိတ်တွေ ပျောက်၊ ခွမ်းစိတ်တွေ ရောက်လာခဲ့ကြပြီ။ အချိန်ရှိသရွေ့ သူ့စိတ်မှ သူ့စိတ်

တစ်ခုတည်းဖြစ်လာကြမယ်။ သည်အချိန် ကိုယ့်အသက်ပင် မငဲ့လို
 ပြီ။ ဒါ ယုတ်စပျိုးလိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ ကိုယ့်ကိုယ်တောင်
 သူ့လောက် မချစ်တော့ဘူး ဆိုကတည်းက သူ့အောက် ရောက်သွား
 ပြီဖြစ်လို့ အောက်ကျိုခဲ အောက်တန်းစားဘဝ လှလှကြီး ရောက်
 ခဲ့ရပြီ မဟုတ်လားလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖော်ပြထားပါတယ်။
 လိုတာ ရလာပြီဆိုတော့လည်း လိုသလောက် လိုနေမှာချည်း

ပဲ၊

- * လိုစိတ်သည် ပိုစိတ်ကို ဦးခေါင်းနင်းလျက်က
 ရှေ့သို့ချည်း ရုန်းနေတတ်တယ်။
- * လိုစိတ်သည် အားမရမှုကို အပါခေါ်လျက်က
 ရှေ့သို့ချည်း အတင်းရုန်းနေတတ်တယ်။

တစ်ယောက်စာ ရလျှင် နှစ်ယောက်စာသို့ တက်မယ်။ တစ်လ
 စာ ဖူလုံလျှင် တစ်နှစ်စာသို့ လက်ညှိုးထိုးပြမယ်။ တစ်သက်စာ ဖူလုံ
 သော်မှ သားအတွက် သမီးအတွက်မှသည် မြေးမြစ်အထိ လိုသလို
 ရလို့ လိုဘပြည့်တယ် မထင်ကြလေနဲ့။

လိုလားတော့ နှစ်သက်မယ်၊ နှစ်သက်တော့ မြတ်နိုး၊ မြတ်နိုး
 တော့ တွယ်ကြ တာကြပြီ။ သည်အချိန် ဘာကိုမှ မသိ၊ မြတ်သော
 ဘုရားအာရုံ၊ တရားအာရုံ၊ သံဃာ့အာရုံတို့ကား အနားမှ သိခွင့် မရ
 ပြီ။ လူပျိုအပျိုဘဝတွေတုန်းက ရပ်ရေးရွာရေး ဝိုင်းဝန်းကူညီပေး
 ခဲ့ပေမယ့် သည်အချိန် သူ့အပါးမှ တစ်ဖဝါးမှ မခွာလိုပြီ၊ မြတ်သော
 စိတ်တွေ ယုတ်နိမ့်ခဲ့ပြီ။ ရှိသမျှအား မယားမှတစ်ပါး အခြားမသုံး
 လိုပြီ။ သမီးဘက်ကလည်း ပြုသမျှ ဝေယျာဝစ္စ တစ်ဦးတည်းသာ
 ဖြစ်စေလိုတယ်။ မိသော၊ ဖသော၊ အစ်ကိုသော၊ မောင်သော မရော

သုဝဏ္ဏသုဉ်စာစဉ်

လိုပြီ။ လင်နဲ့မယားအလိုကျလာကြသလောက် မိဘနဲ့ နေရမှာကို အလိုမကျ၊ တို့နှစ်ဦးသား လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာ နေကြဖို့ စဉ်းစား၊ ဒီလိုနဲ့ အိမ်ခွဲကာ မိဘသပိတ်မှောက်ခဲ့ကြတာ မဟုတ်လား။ (၎င်း၊ စာ-၁၅၇)

ဒီလိုနဲ့ သားတွေ သမီးတွေ ရလာခဲ့ကြ။

လူပျိုအပျိုဘဝက ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စိတ်ကလေးတွေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကြား စိတ်နှစ်ထားခဲ့ရာက အခုတော့ ငါ့မယားစားဖို့၊ ငါ့လင်စားဖို့နဲ့ ဘို့တွေ ပေါက်လာလိုက်ကြတာ၊ ဘို့တစ်လုံးနွားထက် ရုန်းအားကောင်းလာခဲ့ကြပေပြီ။ သားမျှော်ကိုး၊ သမီး အားကိုးခဲ့သမျှ လည်း သူတို့လည်း အရွယ်ရောက်တာနဲ့ လင်နောက် မယားနောက် ပါသွားကြပါလေရော။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် မသဒ္ဓါ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် မငဲ့ညှာဘဲ မယားအတွက် သားသမီးအတွက် လက်ကားရား ခြေကားရား ကြို့စားခဲ့သမျှ နေမြင့်လေ အရူးရင့်လေ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ ဒါတွေဟာ မယားယူလင်ယူမိခဲ့ကြလို့ ယုတ်လာတာတွေ မဟုတ်လား။ သေတောင်မှ သည်စိတ်နဲ့ သေလျှင် အိမ်ထောင်မှ အပါယ်ထောင်သို့ သွားကြရပေဦးမည်။ စိတ်ထားယုတ်လို့ ရုပ်ဓာတ်ညံ့လာကြတာ လင်ယူသားမွေး အိမ်ထောင်ရေး ဖက်ခဲ့ကြလို့ပဲ။ ကိုယ့်မိ ကိုယ့်ဖ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ ပစ်ပြီး သူတစ်ပါးသားသမီး ခေါ်ယူလုပ်ကျွေးပြုစုပေးနေရတာ ထောက်လျှင် ဘယ်လောက် ယုတ်လို့ ဘယ်လောက် အထိ အရုံးပေါ်နေပြီဆိုတာ ခန့်မှန်းနိုင်ကြပါပြီ။ ဒါ့ကြောင့် လင်စမ်း မယားစမ်းကို မမြတ်သော မေထုန်အကျင့် လို့ ဆိုတာပါတဲ့။ (၎င်း၊ စာ-၁၅၇)

* ငယ်တုန်း ရုံးလျှင် ဒါနနဲ့ချေ

* ကြီးမှ ရုံးလျှင် သီလနဲ့ ထေ

အသက်လေးဆယ်အရွယ် ခွန်အားဗလ ကောင်းတုန်းက ဘဝရဲ့ ရုံးကြေး ဒါနနဲ့ ပေးချေခဲ့ကြပြီ။ အခု အသက်ကြီးပိုင်းမှာ သီလနဲ့ ချေမှ ထေမိကာမိ ဖြစ်နိုင်တာ။ စိတ်ထားမြင့်ပြီး ဘဝအမြတ်ထွက်လိုလျှင် မေထုန်အကျင့်ကို ကျောခိုင်းလိုက်ကြ။ သူ့ရုံး ကိုယ်ရုံးဘဝမှ သူ့မြတ် ကိုယ်မြတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အထူးနှိုးဆော်ထားပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၁၆၀)

မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်သာ မြတ်သော မင်္ဂလာအဆင့်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ကြောင်းလည်း သိမှတ်ခွင့် ရခဲ့ပါပြီ။

အမှန်တရားကိုလည်း မြင်သိအောင် ကြည့်

အယုတ်မှအမြတ်သို့ ကူးပြောင်းစေခြင်းဖြင့် အမှန်လမ်းစ သို့ ခြေချမိခဲ့ကြပါပြီ။

စိတ်ကစားမှုကြောင့်ဖြစ်သော ‘ယုတ်စိတ်’ ကို စိတ်တည်ငြိမ်မှုဖြင့် အစားထိုးပြီး မြတ်စေရမယ်။

မြတ်သော အမှန်တရားဟူသည်

လောကကြီးမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့...

* ငါဆိုတာ တကယ် ရှိမရှိ

* ငါပိုင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ် မဟုတ်

* ကောင်း မကောင်း၊ မြဲ မမြဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေကို တိကျရှင်းလင်းစွာ အဖြေထုတ်ပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဖြေတွေဟာ စာအုပ်ထဲမှာ အဆင်သင့်မရှိပါ။ သင့်ခန္ဓာကိုသာ သတိ တစ်

သုဝဏ္ဏသုဂ္ဂဟစာစဉ်

လုံးဖြင့် စိုက်ကြည့်နေရုံဖြင့် မြတ်သော အမှန်တရားရဲ့ အဖြေကို ရနိုင်ပေပြီ။

- * တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ စတဲ့ ကိလေသာတွေ ပယ်ရတာက တစ်မျိုး၊
- * သိအောင် ကြိုးစားရတာက တစ်မျိုး၊
- * စိတ်ငြိမ်အောင် လုပ်ရတာက တစ်မျိုး... မဟုတ်ပြီ။

သတိတစ်ခုတည်းဖြင့် ပယ်စရာ ရှိတဲ့ ကိလေသာ ပယ်ပြီး သား၊ သိစရာရှိတာ သိပြီးသား၊ စိတ်တည်ငြိမ်မှုလည်း ရပြီးသား... အားလုံးပြီးစီးတယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရဲရဲတင်းတင်း အာမခံပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈-၁၆၄)

မိမိတို့ ရှုကြည့်တတ်တဲ့ နည်းအားဖြင့်သာ ခန္ဓာကို စေ့စေ့စပ်စပ်၊ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုကြည့်ပါ။ 'အထိနဲ့ အသိ' ဒီနှစ်ခုသာ ကြွင်းကျန်နေတာ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ် သူတို့နှစ်ခု အပြန်အလှန် အချိတ်အဆက်ပြုပြီး တလှုပ်လှုပ် တရွရွ တွင်တွင် ကြီး သွားနေတာ မြင်တွေ့ပြီဆိုရင် ဘုရားဖန်ဆင်းတယ်၊ သိကြားဖန်ဆင်းတယ်ဆိုတဲ့ အမှားစွဲပျောက်ပြီး ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ကြောင်းကျိုးဆက်အားဖြင့် လက်ရှိလည်း ဖြစ်ပျက် ကူးပြောင်းနေကြတယ်၊ ရှေးကလည်း သည်လို၊ နောင်လည်း သည်အတိုင်းဆိုတဲ့ 'အမှန်တရား' ပေါ်ထွက်လာတယ်။ ခန္ဓာက ပြသမျှ ကြည့်၊ ကြည့်သမျှ သိနှုန်းနဲ့ ပွဲသိမ်းရင် ဇာတ်ရည်လည်ရသလို...

- * မမြဲ၊ မကောင်း၊ မပိုင်တာတွေလည်း သိရမယ်၊
- * ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက် တစိုက်စိုက်ကိုလည်း သိရမယ်၊
- * အဖြစ်ဆိုတာ အပျက်ကိုသာ ပြောနေကြောင်း သိရမယ်၊

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

- * အပျက်တွေချည်း ဆက်တိုက်ပေါ်ရာက ခန္ဓာကို ကျော်လို့ စိတ်တွေလည်း အမှန်သိလာမယ်၊
- * ကောင်းတာလည်း သဘောမျှ၊ ဆိုးတာလည်း သဘောမျှ ဆိုတဲ့ 'မေ့' ကိုတွေ့ပြီဆိုရင် ဘာကိုမှ မမှု့တဲ့စိတ်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။

ဒါတွေဟာ 'အရိယသစ္စာ' ခေါ် အမှန်တရားရဲ့ သွားရာလမ်းမကြီးပါပဲ။

ဒါဟာ ခန္ဓာမှာ မွေးကတည်းက ပါလာတာ၊ မကြည့်လို့ မသိခဲ့တာ၊ အရိယာတွေသာ တွင်းဖောက်ရှုမြင်နိုင်တဲ့ အမှန်တရား၊ အရိယာဆိုတာ မချွတ်ယွင်းမှုကို ခေါ်တာ၊ ဘယ်လို မချွတ်ယွင်းတာလဲ ဆိုရင် ရန်သူကို ရန်သူလိုသိ ရန်သူလို ကြည့်ပြီး ရန်သူလို ဆက်ဆံတာမျိုးပါပဲ။

လောဘဟာ ကိုယ့်ဖို့ ကောင်းစားစေချင်သလိုလိုနဲ့ သူကြိုက်ချည်း လိုက်ခံစားပြီး နောက်ဆုံး ကိုယ့်မှာသာ ဒုက္ခဖြစ်ကျန်နေတာကို အပိုင်သိနေပြီ။ ဒေါသမောဟတွေလည်း ဒီလိုပဲ၊ သတိကို အလစ်မပေးဘဲ မိသမျှအာရုံ ဖိသတ်မြုပ်သတ်လုပ်ပြီး ရန်သူအပေါ် ရန်သူလို သဘောထား ဆက်ဆံတတ်သောကြောင့် 'အရိယ' လို့ ဆိုရတယ်။ ပုထုဇဉ်တွေကတော့ ရန်သူကို မိတ်ဆွေလို သဘောထား ဆက်ဆံတတ်လို့ 'အနရိယ' (ချွတ်ယွင်းသူ၊ သတိချွတ်ယွင်းသူ) လို့ ဆိုရပါတယ်တဲ့။

ရာဂစရိုက်အားကြီးသူက လိုချင်စိတ်ကလေးကို တမင် လက်သပ်မွေးထားမယ်။ ဒေါသစရိုက်အားကြီးသူကလည်း မုန်းငြိုးပြစ်မှား စိတ်ကလေး ထိန်းငြော့ရှင်းမွေးမြူထားမယ်၊ မောဟစရိုက်အား

ကြီးသူကလည်း မသိလိုက် မသိဘာသာစိတ်၊ တွေ့စိတ်၊ ဟွေးစိတ်၊ ပြေးစိတ်ကလေးတွေ အရေးပေးထားတတ်ကြတယ်။ သူတို့သုံးမျိုးဟာ တစ်တွဲတည်းပဲ။ တကွဲစီ မဟုတ်ကြဘူး။ အားကြီးတဲ့စိတ်က ဦးဆောင်နေတာ၊ မောဟက အမှန်ကို ဖုံးအုပ်ကာ အမှားကို လှစ်ပြမယ်။ ဒီမှာ လောဘက အဲဒါ လက်ညှိုးထိုး ရအောင် ယူခိုင်း။ မရရင် လောဘက ဒေါသကို လက်တို့ပြီး အညှဉ်းခိုင်း။ ဒါ သူတို့အတွဲပဲ။

အဲဒီ လောဘ ဒေါသတို့က ကြိုက်ညှဉ်း၊ မကြိုက်ညှဉ်းဖြင့် နှိပ်စက်နေတာကို မောဟက တရားခံမမှတ်မိအောင် ပုံဖျက်ပေးတယ်။ နွားတွေ ကျွဲတွေမှာ သခင် မြက်ကျွေး၊ ဖွဲနုပေးတာလောက်သာ မှတ်မိပြီး သခင် ခိုင်းစားတာနဲ့ ရိုက်နှက်တာကို မမှတ်မိပြီ။ လူတို့မှာလည်း ကာမခံစားမှုလောက်သာ မှတ်မိကြပြီး ဒုက္ခဖြစ်သည်ကိုကား အလျဉ်းမသိကြပြီ။ ဒီလို မသိတာဟာ မောဟက လိုက်လံဖုံးအုပ်ပေးနေလို့၊ နွားခြေရာ လှည်းဘီးရာ လိုက်နင်းဖျက်နေသလိုပဲလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဥပမာပေး ရှင်းလင်းတော်မူပါတယ်။ (၄၆၊ စာ-၁၆၇)

မသိလို့ ကြိုက်၊ ကြိုက်လို့ မသိနဲ့ အလှည့်ခံနေရသူတွေမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေကို ရန်သူမှန်း မသိနိုင်ဘူး။ အပြင်ရန်ကိုသာ မြင်ပြီး အတွင်းရန်ကို မမြင်ကြ မအောင်ကြသေးပါဘူး။ မိမိရဲ့ ကိလေသာရန် မိမိကိုယ်တိုင် နှိမ်နင်းနိုင်မှသာလျှင် အရိယသစ္စာလို့ ခေါ်တဲ့ အမှန်တရားကို မြင်သိအောင် ကြည့်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အရိယာလမ်းပေါ်သို့ ရောက်မှသာလျှင် မင်္ဂလာခြေလှမ်း စစ်စစ်၊ မယိမ်းယိုင်တဲ့ ခြေလှမ်းအဖြော်လည်း မှတ်ယူအပ်ပါတယ်။

သုဝဏ္ဏသျှင်စာစဉ်

နိဗ္ဗာန်ဆိုက်မှ အမိုက်ဆုံးမှာ

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာ အမိုက်တိုက်ကြီး
ဘယ်မှာဆုံးမလဲဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုက်မှ အမိုက်ဆုံးမှာ၊ သတ္တဝါတွေ
ဆိုတာ ပန်းချီဆရာရဲ့ ရောင်စုံပုံရိပ်တွေကို ကြည့်ကာ ဒါ...လူ၊ ဒါ...
ဝက်၊ ဒါ...ခွေး စသည် ပြောနေကြသလို သူ့စေတနာ သူ့အစွဲတို့
အတိုင်း ကံသတ္တိ၊ ဉာဏ်သတ္တိ အကျိုးပေး အခိုးရိပ်ကလေးမှသည်
အရွယ်အထိ တလိပ်လိပ် တိုးထွက်လာတာကိုပဲ လူပါ၊ နွားပါ၊
ယောက်ျားပါ၊ မိန်းမပါ ပြောနေကြရတာ၊ မီးကြောင့်ပေါ်တဲ့ မီးခိုး
ပမာ၊ အစွဲကြောင့်ပေါ်တဲ့ အစွဲရိပ်ချည်းသာ...။

မြေဆီကို ထုတ်၊ ရေကို စုပ်ပြီး ဗီဇာတ္တိအတိုင်း ပေါက်လာတဲ့
သစ်ပင်၊ သူ့အားကုန်တော့ လဲပြိုရတယ်။ အားမကုန်မီ သီးပွင့်ပေး
ခဲ့တဲ့ မျိုးစေ့သတ္တိတွေနဲ့ နောက်မိုးမှာ တစ်ဖန်ပြန်ပေါက်စေတယ်။
ဒါဟာ သက်မဲ့တွေရဲ့ ဗီဇ နိယာမ၊ ဥတုနိယာမအားဖြင့် ဘဝပြောင်း
လာပုံ၊ သက်ရှိလူတွေအဖို့တော့ မျိုးစေ့အစား စေတနာအစွဲ၊ ဥတု
အစား ဓာတ်လေးပါးနဲ့ ကြီးထွားလာလိုက် မသေမိ ကံဆက်ထားခဲ့
ပြီး သေသွားလိုက်နဲ့ အစွဲဆက်နေတာ၊ အစွဲမှ အစွဲသို့ပါပဲ။

သည်နေ့ ကြိုက်စွဲ၊ မကြိုက်စွဲ၊ မသိစွဲတို့ကို သတိနဲ့ ပယ်သတ်
လိုက်ပြီ။ ဒီမှာ အစွဲကြောင့်ပေါ်တဲ့ ရုပ် ချုပ်ပြတ်ကာ မရှိရာမှ မရှိ
ရာသို့ ပြန်ရောက်သွားခြင်းပင်လျှင် သစ္စာမြင်သည် လို့ ဆိုရတယ်
လို့ ရှင်းပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ စာ-၁၆၉)

* သစ္စာတစ်ချက်မြင်လျှင် ငါစွဲကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မရှိ၊ ငါစွဲ
လောကခံ ခံနိုင်၏။

- * သစ္စာနှစ်ချက် သုံးချက်ဆင့် မြင့်လျှင် ကြိုက်စွဲ၊ မကြိုက်စွဲ ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မရှိ၊
- * သစ္စာလေးဆင့် လေးခါ မြင့်လျှင်တော့ မသိစွဲကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ပင် မရှိတော့ပြီ။

သို့ကြောင့် သစ္စာလေးချက် တစ်ခါမြင့်လျှင် အပါယ်ဘဝရဲ့ အပါယ်ရုပ်မျိုး ပေါ်မလာတော့ပြီ။ ကာမရုပ်ဖြစ်သော လူရုပ် နတ်ရုပ်တွေလောက်သာ ပေါ်တော့မည်။ သို့ကြောင့် **အပါယ်လောကဓံ က လွတ်ပြီ။**

သစ္စာလေးချက် သုံးခါ အထိ မြင့်လျှင်ကား လူရုပ် နတ်ရုပ်ပင် မရှိတော့၊ ဗြဟ္မာရုပ်လောက်ပဲ ကျန်တော့မယ်။ **ကာမ လောကဓံ မခံရပြီ။**

သစ္စာလေးချက် လေးကြိမ်တိတိ မြင်တွေ့ ရပါမူကား ဗြဟ္မာရုပ်ပင် ပြစရာမရှိတော့ပြီ။

ရုပ်နာမ်ချုပ်ပျက်မှု ဆိုက်တာနဲ့ နိဗ္ဗာန်မြင်တာ အတူတူပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်က တခြား၊ ချုပ်ပျက်မှုကတခြား မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နာမ် ချုပ်ပြတ်မှုသည်ပင် ကြိုက်စွဲပြတ်သွားလို့၊ ကြိုက်စွဲပြတ်တောက်သွားမှုသည်ပင် နိဗ္ဗာန်ပဲ။ (၄င်း၊ ၁၈-၁၇၀)

မဂ်ကျသည်နှင့် ဖိုလ်ဝင်ခြင်း၊ ရုပ်နာမ်ချုပ်ပြတ်သည်နှင့် နိဗ္ဗာန်မြင်ခြင်းအတူတူ။

သောတာပန်ရဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ အပါယ်ဘဝခန္ဓာသာ အငြိမ်းစား ရပြီး အေးရတာ၊ ကာမဘဝ ဗြဟ္မာဘဝတို့ရဲ့ ခန္ဓာက မအေးရသေး၊ ငါစွဲကိလေသာက ချုပ်ငြိမ်းတာ၊ ကြိုက် မကြိုက်မသိတို့က ဒုနဲ့ဒေး။

သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်တို့ရဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ ကာမဘဝခန္ဓာစဉ်သာ သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

အငြိမ်း ရပြီ၊ ဗြဟ္မာတို့ရဲ့ ခန္ဓာကလည်း မအေးရသေး၊ မောဟ မာန ဝတဲ့ ကိလေသာစွဲတို့ကလည်း လောင်အားကောင်းတုန်းပဲ။

ရဟန္တာရဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ လာမည့် ဘဝအားလုံးရဲ့ 'ခန္ဓာစဉ်များ ကလည်း အငြိမ်းစား ရပြီ၊ ကိလေသာအစွဲတို့မှလည်း စိတ်အေးရပြီ၊ သို့သော် လက်ရှိခန္ဓာဒုက္ခမှကား မလွတ်မြောက်သေး။ **ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်မှုဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုမှသာ** လက်ရှိခန္ဓာဝဋ်ကလည်း လွတ်၊ စိတ်ကလည်း လုံးဝဖြူဆွတ်သွားပြီး ပါရမီအားလုံး ပြည့်ဝပြီ ဖြစ်လို့ **မဂ်လာရှိသောနေ့၊ မဂ်လာရှိသောအချိန်** လို့ ဘုရားရှင် သီးသန့် ဟောထားတယ်လို့ မှတ်ယူရမယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှင်းပြတော်မူပါတယ်။ (၎င်း၊ ၈၁-၁၇၁)

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုက် အမိုက်ဆုံးတဲ့ အထိ ဘာလို့ ဟောခဲ့ပါသတုံးဆိုတော့ အစကောင်းလေးနဲ့ ရပ်နေကြမှာစိုးလို့၊ အဆုံးကောင်းတဲ့ အကောင်းဆုံးအထိ ညွှန်ကြားတော်မူပေတာပဲ။ သို့သော် အိမ်ထောင်ထဲ ဝဲလှည့်နေတဲ့ ဘဝမျိုးမှာ အစဖြစ်တဲ့ သောတာပန်ဘဝအထိ တက်လှမ်းနိုင်လျှင်ပင် လူဖြစ်ရကျိုး၊ သာသနာနဲ့ ကြိုကျိုးနပ်ကြပါပြီ၊ ကာမ ထမင်းအုပ် လက်တွင်း ဆုပ်ကိုင်ထားကြတဲ့ အိမ်ထောင်သည်ဘဝ ဝိသာခါ၊ အနာတပိဏ်တို့လို အရိယ ဇာတ်သားအဖြစ် ခံယူပြီး အထက်တန်းစား ဘဝများနဲ့ သံသရာခရီး လှည့်ပတ်နိုင်ဖို့ပါပဲ။

သည်အပိုင်းမှာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ အရသာကို ကိုယ်တိုင်ခံစားခွင့် ရချိန် အပိုင်းဖြစ်လို့ 'သုခမဂ်လာ' ခြေလှမ်းရယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကမ္မည်းတင်တော်မူပါတယ်။

မင်္ဂလာ၏ ပန်းဝင်ခြေလှမ်းများ

သောကဓံနှင့် ကြံတွေ့ရာမှာ

- * ကိုယ်နှင့်စိတ်ထား တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း၊ မနှိုးစေ့နှင့်၊
- * စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်၊ မရှိစေနှင့်၊
- * ချစ်ခြင်းတစ်မက် ထိုရမ္မက်သည်၊ မနှိုးစေ့နှင့်၊
- * ရုပ် ရုပ်ချင်းဘေး။ စိတ်ချင်းဘေးသည်၊ မထိစေနှင့်၊

ဤလေးပါးစုတို့သည် အဆုတ်မဖက်၊ အတက်ဆုံးဘက်သို့
သာ ဆက်စေသဖြင့် မင်္ဂလာ၊

အရှုံးမပေါ် အမြတ်ကိုသာ ဖော်ပေးသဖြင့်လည်း မြတ်သော
မင်္ဂလာ...။

ဗုဒ္ဓအဖဘုရားက မထင်မရှား နတ်သားတစ်ပါးကို အကြောင်း ပြုပြီး ‘မင်္ဂလာတရားတော်’ တွေကို ဒီလိုပြည့်စုံအောင် ဟောတော်မူ ခဲ့ပါတယ်။ မင်္ဂလာတရား နာယူကြကုန်တဲ့ သိကြားမင်းကြီးနဲ့ တကွ နတ်သားအားလုံး ဓမ္မဓာတ် ဖုံးလွှမ်းပြီး ဝမ်းပန်းတသာ သာဓု သုံး ကြိမ် သံပြိုင်ဟစ်ကြွေး ကောင်းချီးပေးကြပါတယ်။

အဖဘုရားရှင်ဟာ မင်္ဂလာအခန်းတိုင်း အခန်းတိုင်းမှာ၊ မင်္ဂလာ ရဲ့ ခြေလှမ်းများကို ဟောတော်မူရာမှာ ‘နတ်သား’ ကို ဦးတည်ပြီး ဟောခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက နိဂုံးချုပ် တော်မူသောအားဖြင့်...

နတ်သား...

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော မင်္ဂလာအပေါင်းတို့ကို ကိုယ်တွေ့စိတ်ပင့် ကျင့်ကြံနိုင်ကြပါသော်ကား...

- * ရန်သူအပေါင်းတို့ကို အရှုံးမပြု အနိုင်ရတတ်၏။
- * ဘယ်နေရာမဆို ချမ်းသာသုခ အပြည့်ရကြချေ၏။

ဒါ့ကြောင့် ‘မြတ်သော မင်္ဂလာ’ ဟူ၍ မြဲမြံစွာ မှတ်သားလေ သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

လော့၊ နတ်သားလို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ မင်္ဂလာရဲ့ ပန်းဝင်ခြေလှမ်းများမှာ လောကခံအကြောင်း သိဖို့ လိုလာပါပြီ။

လောကခံဆိုတာ လောကလူသားတို့၌ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဓမ္မတာကို ဆိုတာပါ။ ဘာတွေလဲဆိုတော့...

- * ပစ္စည်းပေါများခြင်း၊ ရှားပါးခြင်းတို့၏ အသွားအပြန်ခရီး၊
- * အခြွေအရံပူးကပ်ခြင်း၊ ခွာသွားခြင်းတို့ရဲ့ အစုန်အဆန်ခရီး၊
- * ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်းတို့ရဲ့ အသွားအပြန်ခရီး၊
- * ချမ်းသာခြင်း၊ မချမ်းသာခြင်းတို့ရဲ့ အစုန်အဆန်ခရီး၊

သည်လို... အဖြူတစ်ဖက်၊ အမည်း တစ်ဖက်၊ အအေးတစ်လှည့်၊ အပူတစ်လှည့် ကြိုရတတ်ပုံကိုပဲ လောကခံလို့ ဆိုရတာပါ။ တကယ်တော့ ဒါတွေအားလုံးဟာ ကြိုက်စိတ်၊ မကြိုက်စိတ်က ခွဲခြားထားခြင်းသာ၊ ကြိုက်စိတ်ပေါ်ရင် ကိုယ်ချမ်းသာပြီး စိတ်ဝမ်းသာတယ်။ မကြိုက်စိတ်ပေါ်ရင် ကိုယ်ဆင်းရဲပြီး စိတ်ဝမ်းနည်းတတ်ပါတယ်။ သဘာဝရဲ့ သဘောတရားကား တစ်ခုတည်းမျှသာ၊ ကြိုက်သူက အကောင်းထင်ပြီး မကြိုက်သူက အဆိုးထင်နေခြင်းမျှသာ။

ကြက်၊ ဝက်တို့ရဲ့ သဘာဝဟာ သူ့အကုသိုလ်ဓမ္မတာရဲ့ ကံအကျိုးပေးအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသာ၊ စားတဲ့သူတွေကြိုက်အောင် တမင်ဖန်ဆင်းထားတာ မဟုတ်ပြီ။ ခြင် ယင် ပုရွက် ခင်ပုတ်ငှက်တို့လည်း သူတို့အကုသိုလ်ဓမ္မတာရဲ့ ကံအကျိုးပေးအတိုင်းသာ၊ လူတွေ မုန်းတီးအောင် တမင်လုပ်ထားခြင်းကား မဟုတ်ပြီ။ ဒီလိုပဲ ကြံသကာချိုတာလည်း သူ့သဘာဝဗီဇသတ္တိအတိုင်းသာ၊ ကြိုက်

အောင်ချိုပေးနေတာ မဟုတ်၊ တမာခါးနေတာလည်း မကြိုက်အောင် ခါးပြနေတာ မဟုတ်။

ဒီလိုပဲ၊ စိတ်ကောင်းရှိခြင်း၊ သဘောထားပြည့်ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ် တတ်ခြင်း၊ သူ့ကျေးဇူးသိခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ စိတ်ယုတ်မာ မွေးခြင်း၊ သဘောထားသေးသိမ်ဖျင်းနပ်ခြင်း၊ သူ့ကျေးဇူးကန်းခြင်း တို့သည်လည်းကောင်း သူ့သဘော သူဆောင်ခြင်းမျှသာ၊ ကောင်း သူက ဘယ်သူနဲ့တွေ့တွေ့ ကောင်းတတ်ပြီး ဆိုးသူက ဘယ်သူနဲ့ ပေါင်းပေါင်း ဆိုးမှာပဲ။

- * သူ့ဘာသာ စပ်နေသော ငရုတ်သီးစားပြီး စပ်ရပါမို့လား ဒေါသဖြစ်လျှင် ထိုသူထက် မိုက်သူ မရှိ၊
- * သူ့ဘာသာ စပ်နေသော ငရုတ်သီးစားပြီး ကောင်းလိုက် တာ ဆိုလျှင်လည်း ထိုသူထက် မိုက်သူ မရှိပြီ၊
- * အစပ်ကို ရှာဖွေစားသုံးပြီး အစပ်မကောင်းကြောင်း ပြော သူလောက် မိုက်သောသူ လောကမှာ မရှိပြီ။

(၎င်း၊ စာ-၁၈၀)

ကိုယ်နှင့် စိတ်ထား တူနိလှုပ်ချောကိရားခြင်း မရှိစေနှင့်

အရိယာဇာတ် မြတ်သောဓမ္မဇာတ် ကိန်းလေပြီးသူ သူတော် ကောင်း အစားစားတို့၌ ထိုကိစ္စအားလုံး အတွင်းသားလိုက်၍ ကြည့် မြင်တတ်ပေပြီ။ လူဆိုးတွေ့လျှင် မိုက်နေတာသူ မဟုတ်၊ သူ့အထဲ က ဒေါသ၊ လူကောင်းတွေ့လျှင် လိမ္မာနေတာ သူ မဟုတ်၊ အထဲက ပညာဉာဏ်၊ သည်လို ကိုယ်ပိုင်သိဖြင့် ကွဲသိနေသောကြောင့် လူကို ရန်သူလို မမြင်၊ သူ့ထံကိန်း ကိလေသာကိုသာ ရန်သူအသွင် မြင်

တော့၏။ ကိလေသာကို ချေဖျက်ပေး၍ လူကိုကား ဘေးလွတ်ရာ ကယ်တင်ပေး၏။

ထိုသူတော်ကောင်းမျိုး၌ ကိုယ်မတုန်တော့သဖြင့် စိတ်မလှုပ်၊
စိတ်မလှုပ်တော့သဖြင့်လည်း ကိုယ်မတုန်၊ လောကခံကို မဖြူ

တော့ချေ။

စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်းလည်း မရှိစေနှင့်

မိမိကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်လိုက်တော့လည်း ငါဟူသည်ကို ရှာမတွေ့၊ ကံမျိုးစေ့ ပစ်ချမှုကြောင့် အစွဲရိပ်ချည်းသာ၊ စေတနာ အရှိန်အားအတိုင်း ကြီးထွားတိုးတက် အပျက်မှ အပျက်သို့ ဆက်နေသည်ကိုသာ တွေ့ရတော့၏။

ထိုသူတော်ကောင်းမျိုး၌ မိမိသေရမည်ကို လည်းကောင်း၊ ဘေးဒုက္ခ ရောက်ရမည်ကိုလည်းကောင်း နည်းနည်းလေးမှ စိုးရိမ်မှုမရှိ၊ အကယ်တိတိ သူတစ်ပါးက ရန်သူထင်သဖြင့် သုတ်သင်ရန် လာသော်မှ သနားမိချေသေး၏။ 'ဪ... သူမသတ်လည်း သေမှာ၊ သူသတ်လည်း သေမှာချည်းဟာ အလကားသက်သက် ဓားခုတ်ရာ လက်ဝင်လျှိုတဲ့ သတ္တဝါလေးပဲ' ဟူ၍ သနားစိတ်ပိုမိချေသေး၏။

ချဉ်ခြင်းတစ်ခက် ထိုရမ္မက်လည်း မရှိစေနှင့်

တစ်ဖန် အပြင်ကနေ နေ့စဉ်သွင်းပေးသည်မှာ (အစားအစာများ) ပုပ်ကုန်သိုးကုန်တွေချည်း၊ မိမိကို မွေးထုတ်ပေးလိုက်ကြသော မိဘတွေကလည်း ပဲ အညှီအပုပ်သာ ပေးလိုက်နိုင်ကြပြီ၊ အကောင်းဟူ၍ ဘာတစ်ခုမျှ မပေးလိုက်ကြ။ သို့ကြောင့် ခန္ဓာတစ်ပြင်လုံး

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

တင့်တယ်သော အသွင် ဘာတစ်ခုမျှ မတွေ့ရပြီ။ သွင်းလိုက်သော အပုပ်တို့မှ စီးဆင်းဖြစ်ပွားနေကြသော အပုပ်အညှီများနှင့် မလိုအပ်တော့သဖြင့် ဒွါရအားလုံးတို့မှ ယိုစီးထွက်လာသော အပုပ်တို့ချည်းသာ အရှိအရှိအတိုင်း ဒိဋ္ဌပက်ပင်း တွေ့မြင်နေရချေ၏။

ထိုသူတော်ကောင်းမျိုး၌ မိမိကိုယ်ကို ခင်မင်လိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါး၌လည်း မိမိအသွင် ထပ်တူမြင်သဖြင့် ခင်လိုကြင်လိုစိတ်မရှိ။ ငါကောင်းစားရန် သိမ်းပိုက်မည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သူချမ်းသာရန် ဆက်ဆံမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နှစ်ဦးကြား၌ ကိလေသာ လမ်းသလားခြင်း မရှိတော့ချေ။

အကယ်တိတိ မသိသူက စသော်မှ သနားစိတ်ဖြင့် ‘ဪ... တစ်ဖက်သား ဒုက္ခ အလကားသက်သက် ဝင်စွက်လိုတဲ့ သူလေးပဲ’ ဆိုကာ နှစ်သိမ့်ပေးတတ်ချေသေး၏။

လောကဓံကို ကျော်နိုင်သူများ

လောကဓံကား မည်သူမှ လွတ်သောအရာ မဟုတ်။
ဘုန်းတော် အနန္တ၊ ကံတော် အနန္တ၊ ဉာဏ်တော် အနန္တ၊ တန်ခိုးတော် အနန္တ ကြီးမားတော်မူလှပါသော ဘုရားရှင်သော်မှ မလွတ်ခဲ့ချေပြီ။

- * နတ်ဗြဟ္မာအားလုံးက ချီးမွမ်းသော်လည်း စိဉ္စမာန၊ သုန္ဒရီတို့ အဖွဲ့က အပုပ်ချခဲ့၏။
- * အခြံအရံဘယ်လောက်ပင် များသော်လည်း ပလလံတော၌ တစ်ပါးတည်း ဝါကပ်တော်မူခဲ့၏။

- * သုံးမကုန် ပေါသော်လည်း ဝေရဏ္ဍရာ၌ တစ်ဝါတွင်းလုံး မြင်းစာ စားရ၊ သပိတ်သက်သက် ပြန်လှည့်တော် မူခဲ့ရ သည်လည်း ရှိသေး၏။
- * ဖလသမာပတ်၊ နိရောဓသမာပတ်များဖြင့် ချမ်းသာစွာ ခံ စားရသော်လည်း ခါးနာခြင်း၊ လေနာထခြင်း၊ ဝမ်းတော် လားခြင်းများဖြင့် ဒုက္ခကြုံတော်မူရသေး၏။

အတုမဲ့ဘုရားသော်မှ လောကဓံနှင့်မကင်းသော် မည်သူကင်း နိုင်ပါအံ့နည်း။ မကင်းတာချင်း တူသော်လည်း ခံနိုင်တာနှင့်မခံသာ တာ ကွာခြား၏။ ခုခံပုံ၌ စိတ်ထားချင်း ကွာခြားကြ၏။

• ပုထုဇဉ်သည် သောတာပန်လောက် ဒဏ်မခံနိုင်၊

ပုထုဇဉ်တို့မည်သည် ငါစွဲမကင်းခြင်းကြောင့် လောကဓံနှင့် တိုးတိုင်း 'ငါ ခံရလေခြင်း၊ ငါ ခံရခြင်း' ဟူသော နှလုံးသွင်းမှားယွင်း မှုကြောင့် ပါးနှစ်ဖက် ဘယ်ပြန်ညာပြန် အရိုက်ခံနေရသည်နှင့် တူ ၏။

• သောတာပန်ကား သကဒါဂါမ်တို့လောက် ဒဏ်မခံနိုင်၊

သောတာပန်တို့၏ ဉာဏ်ကား ငါစွဲကြီးမှု၊ ယုံမှားမှုမျိုးလောက် သာ ခွာချနိုင်ပြီး အတွင်းရန် လုံးလုံးမျှ မလှန်ဝံ့သေး။ သို့ကြောင့် ကြိုက်စိတ်၊ မကြိုက်စိတ်တို့ဖြင့် ဘယ်ပြန်ညာပြန် ပါးနှစ်ဖက် အနက် ခံနေရဆဲပါတည်း။

• သကဒါဂါမ်ကား အနာဂါမ်တို့လောက် ဒဏ်မခံနိုင်၊

သကဒါဂါမ်တို့၏ ဉာဏ်ကား ကြိုက်စိတ်၊ မကြိုက်စိတ်တို့ကို သူ့နယ် ကိုယ့်နယ် စည်းသားထားရုံမျှသာ တတ်နိုင်သေး၏။ အမြစ် ပြတ် မဖြုတ်ရဲသေး၊ သို့ကြောင့် ထိုကြိုက်စိတ်၊ မကြိုက်စိတ်တို့၏

တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်လာသည်ကို မသိမိလိုက်နိုင်သဖြင့် ကျော
ပြင်တစ်ခုလုံး တဒုန်းဒုန်းအထုခံနေရဆဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

*** အနာဂါမ်တို့ကား ဘုရားရဟန္တာတို့လောက် ဒဏ်မခံနိုင်။**

အနာဂါမ်တို့၏ ဉာဏ်ကား ကြိုက်စွဲ မကြိုက်စွဲကိုသာ အထဲမှ
ဖယ်ထုတ်နိုင်သေး၏။ ဘဝ၌သာယာမှု၊ ဘဝအပေါ် မြတ်နိုးသဖြင့်
တက်ကြွမှု၊ မသိမှုတို့ကား မတော်လှန်ရဲသေး။ သို့ကြောင့် သာယာ
မှု၊ တက်ကြွမှု၊ ရင်းရင်းမသိမှု သုံးခုတို့ဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး လှိမ့်ပိမ့်
ကာ အရိုက်ခံနေရဆဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထိုသူတော်ကောင်းကြီးများမှာ မိမိတို့ပယ်ပြီး ကိလေသာတို့
၏ ဒဏ်မျှလောက်ကိုသာ ခံနိုင်ကြသေး၏။

ကောင်းဆိုးနှစ်တန် လောကခံ၏ ဒဏ်ကို အကောင်းကိုလည်း
အဆိုးမြင်၊ အဆိုးကိုလည်း အကောင်းမြင်ဖြင့် ရှုနိုင်သော ဘုရား
ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သာ မတုန်မလှုပ်တော့သောအားဖြင့် ခံနိုင်
ချေ၏။ မစိုးရိမ်တော့သောအားဖြင့်လည်း ခံနိုင်၏။ မတပ်စွဲတော့
သောအားဖြင့်လည်း ခံနိုင်ချေ၏။ **အဆိပ်ကို ဖယ်၍ အစာကိုသာ
စားသုံးဘိသို့** ဘေးကို လက်လွှတ်၍ ခံစားမြဲသော အာရုံတို့ကိုသာ
ခံစားတော်မူနိုင်ချေ၏။ သုံးရလို့လည်း မစွဲ၊ မသုံးရလို့လည်း မဖင့်
နွဲတော့ပြီ။

သို့ကြောင့် လောကခံ ရှစ်ပါးကို ခံနိုင်သူမှာ ဉာဏ်ကြီးရှင်
ဘုရားနှင့် ရဟန္တာသခင်ကြီးများသာ၊ ထိုနေရာမျိုးကား ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်တို့၏ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်ပင် ဖြစ်သည်ကိုလည်း သဘောပေါက်
ပါလေ။ (၎င်း၊ စာ-၁၈၂ မှ ၁၈၄ အထိ)

ဘုရား ရဟန္တာဖြစ်လေမှ လောကခံ ခံနိုင်တော့မှာပဲဟူ၍ အား

မငယ်ကြရန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာတော်မူပြီး **အနတ္တဉာဏ် ထင်မြင်သူနဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသူ** တို့သည်လည်း မဂ်မကျသော်မှ လတ်တလော လောကခံကိုကား မမူသောအားဖြင့် ပုတ်ထုတ်ပစ်နိုင်ပါသေး၏။ ရေရှည်သာ မတတ်နိုင် ရှိချေသည်။ မခံသာသူနှင့် စာလျှင် ခံသာသောအားဖြင့် အမြတ်သာ၏။ မသိသူနှင့် စာလျှင် အသိဉာဏ်အလိမ္မာ၌ တစ်ပန်းသာစေ၏လို့ အားပေးတော် မူပါတယ်။

- တရားအားထုတ်မှုသည် အာရုံပယ်ရန်ထက် အာရုံခံစားတတ်ရန် လမ်းပြ၏။
- တရားအားထုတ်မှုသည် လောကခံရှောင်ဖို့ထက် လောကခံကျော်တတ်အောင် သင်ပြပေး၏။

တရားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အရှိကို သုံး၍ မရှိသည်ကို ပစ်ပယ် တတ်ကြပြီး (တွေ့သမျှဒဏ် သဘောမှန်သို့ ဉာဏ်ဝင်စားပြီး) ကျော် လွှားတတ်ကြပါစေကွယ်...လို့ ကျေးဇူးတော်ရင် ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက လေးလေးနက်နက် မှာကြားတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့်...လောကခံကို တရားနဲ့ ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းဟာ မင်္ဂလာရဲ့ ပန်းဝင်ခြေလှမ်းများ (ဝါ) အရေးအကြီးဆုံး ခြေလှမ်းများ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာနာကြား မှတ်သားခွင့် ရခဲ့ပါပြီ။

မင်္ဂလာ အနှစ်ချုပ်

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တိုက်တွန်းချက်

ဘုရားဟောသုံးဆယ်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်ကို တစ်ပါးချင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မူရင်း ရေးသား ရှင်းလင်းပုံအတိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကားလုံးများအတိုင်းသာ အနှစ်ချုပ်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံချက် ပေးလိုပါတယ်။ မင်္ဂလာအခန်းစဉ်တိုင်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပုံပြင် ဇာတကတို့ဖြင့် သာဓကဆောင်ပြီး ပိုပြီးရှင်းလင်းအောင် စွမ်းဆောင်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြန်ရေးတဲ့အခါ ပုံပြင် ဇာတကတွေ ခြွင်းချန်ခဲ့တာကို လေးစားစွာ တောင်းပန်လိုပါသေးတယ်။ ပုံပြင်တချို့ကို သီးသန့်ရေးဖို့ စီစဉ်နေလိုပါ။

မင်္ဂလာကို ဆယ်နှစ်တန်းမှ ရှစ်ဆယ်တန်းအထိ သူ့အရွယ်နှင့် သူ့ခွဲဝေပိုင်းခြား၍ ဆောင်စေရာ၌ သည်မင်္ဂလာအမျိုးအစားသည် သည်အရွယ်မျိုးကျမှသာ ဆောင်နိုင်မှာမို့ ခွဲဝေပိုင်းခြားပေးခဲ့ခြင်း

သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်

ဖြစ်ပါတယ်။ လူမှန်းသိတတ်စကပင် မင်္ဂလာအားလုံး ဆောင်နိုင် ခဲ့ပါသော် သည်အရွယ်ကျမှသည်မင်္ဂလာဆောင်ရမယ်လို့ ကန့် သတ်ချက်မရှိပါကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သုံးသပ်ဖော်ပြ ထားပါတယ်။

မင်္ဂလာတရားတော်ဟာ ကာမဂုဏ်ခံစားမှုလက်မလွတ်နိုင် သေးသူများအတွက် အဓိကထား ဟောကြားခဲ့တာဖြစ်လို့ သည် မင်္ဂလာတရားတော်အတိုင်း ကွင်းဆက်မပြတ် ခြေရာချင်းထပ်၍ ကျင့်ဆောင်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ကာမစည်းစိမ် ခံစားရင်းက ဉာဏ် အလင်းရမှာ ဧကန်ရယ်လို့ တစ်ထစ်ချယုံစိတ်နဲ့ မမှိတ်မသုံ အားခဲ ကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါ၏ လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖော်ပြထား ပါတယ်။ သည်ကွင်းဆက် မင်္ဂလာတွေဟာ တစ်ကွင်းမိက အကုန် နောင်နိုင်သလိုတစ်ကွင်းလွတ်ရုံမျှနှင့် အကုန်လွဲနိုင်သည်ကို သတိ ပြုပါ။

မင်္ဂလာရဲ့အစ 'လူမိုက်ရှောင်ကြဉ်မှု မင်္ဂလာ' ပျက်လျှင် အား လုံး လွတ်မှာပါ။ လူမိုက်ကြီး ဘေးနားထားပြီး ပညာရှိဆည်းကပ် ပါက သဲထဲ ရေသွန်ဖြစ်ရုံသာ၊ လူမိုက်ကြီး နောက်ပါခေါ်ပြီး သင့် တော်မည့် အရပ် သွားပြန်တော့ ခွေးပါ ဧည့်မလှ၏သို့ နေရာမှန် ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ကြီးပွားရေးလမ်းကြောင်း ဖြောင့် မည်မဟုတ်ပြီ။ လူမိုက်ရှောင် မင်္ဂလာကစပြီး လွဲလျှင် ကျန်မင်္ဂလာ အားလုံး ကွင်းဆက်ပြတ်မှာ ဧကန်ပင်။

တစ်ဖန် အရိယသစ္စာကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိမြင် နိုင်ရုံမျှဖြင့် မင်္ဂလာအားလုံး ဆောင်ပြီးဖြစ်ပုံကိုလည်း နားလည်စေ အပ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မင်္ဂလာခြေလှမ်းတွေနဲ့ ပန်း

ဝင်စေချင်လွန်လို့ မင်္ဂလာတွေကို ကွင်းဆက်အားဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြ ထားပါသေးတယ်။

မင်္ဂလာစာနှစ်ချုပ် မင်္ဂလာကွင်းဆက်များ

၁။ ကြီးပွားရေး ထူထောင်တော့မယ်ဆိုရင် ဦးစွာ လူမိုက်ကို ရှောင် ကြဉ်ရပါမယ်။ လူမိုက်ရဲ့ လက်ထဲမှာ...

- * အရက်သောက်စား ပျော်ပါးခြင်းဖြင့် ကြီးပွားနှုန်းကို ဟန့် တားခြင်း၊
- * မ, လိုက်စားခြင်းဖြင့် ကြီးပွားနှုန်း ပျက်ပြားစေခြင်း၊
- * လောင်းကစားခြင်းဖြင့် ကြီးပွားနှုန်း ပျက်ပြားစေခြင်း၊
- * ပျင်းရိခြင်းဖြင့် ကြီးပွားနှုန်းကို ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း... လေးမျိုး ရှိနေတတ်ပါတယ်။

လူမိုက်ကို ရှောင်တာ ဒီလေးမျိုး ရှောင်တာနဲ့ အတူတူပါပဲ။

၂။ လူမိုက်ကိုတော့ ရှောင်ပြီးပါပြီ။ အိမ်မှာ ငုတ်တုတ်ထိုင်နေရုံ မျှဖြင့် မကြီးပွားမတိုးတက်နိုင်သေးပါ။ မိမိလုပ်ကွက်နဲ့သက် ဆိုင်တဲ့ ပညာရှင်ကို ဆည်းကပ်နည်းယူရပါလိမ့်ဦးမယ်။

၃။ ပညာရှင်ထံ ဆည်းကပ်သင်ကြားပြီးပြန်တော့လည်း ပညာရှင် ရဲ့ကျေးဇူး တုံ့ဆပ်ဖို့ လိုပါသေးတယ်။ မိမိကို ပညာသင်ပေး နည်းပေးလမ်းပြ လုပ်နေရတာနဲ့ ပညာရှင်မှာ ဝမ်းစာရှာချိန် လည်း မရတော့၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အချိန်တွေလည်း ကုန်ဆုံးမျှဝေ လိုက်ရပြီမို့ မိမိမှ ကျေးဇူးသိတတ်သောအားဖြင့် ပူဇော်သင့် ရာ ပူဇော်ပါ။

၄ နှင့် ၅။ ဆရာထံမှ နည်းပညာတွေ လက်ကုန်ရခဲ့ပါပြီ။ သို့သော် စီးပွားမဖြစ်သေးပါ။ ပညာဟာစီးပွားမဟုတ်ပါ။ စီးပွားဟာ လည်း ပညာနှင့် မကင်းပါ။ စီးပွားနှင့် ပညာကြား ဝီရိယက လက်ကူလိုက်ပေးရပါမယ်။

- * မကောင်းမှုမှာ ဝီရိယကြီးလေ ဆင်းရဲလေ
- * ကောင်းမှာတော့ ဝီရိယကြီးလေ ချမ်းသာလေ

ပြီးတော့ ပညာနဲ့ အသုံးတည့်မယ့်နေရာကိုလည်း ရွေးချယ်ပါ။ မိမိရဲ့ ပြုခဲ့ဖူးသော ရှေးဒါနထုပ် မြှုပ်နှံရာလည်း ဖြစ်ပါစေ။ သို့မှသာ အလုပ်အံ့ဝင်ပြီး လုပ်ရာမှာ အကူအညီတွေ ရမှာပါ။

၆။ နေရာကောင်း အကွက်မှန်တော့ ပေါ်နေပါပြီ။ အလုပ်၌ ကိုယ်တိုင် ဦးမစီးဘဲ မျက်နှာလွဲခဲ့ပစ်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်အင်အား သတ္တိများ၌ဖြစ်စေ အယုံနည်းပြီး အရဲလိုနေလျှင် စီးပွားမတက်နိုင်တော့ပါ။

မယုံရဲလေသူတစ်ယောက်၊ ပညာနည်းလေသူတစ်ယောက် ဘယ်သောကာလမှ မထွန်းတောက်စေနိုင်။ ကိုယ့်ကိုယ်မှ မယုံလျှင် ဘယ်သူကမှ မယုံကြည်နိုင်တော့ပါ။ အများက မယုံကြည်လျှင် ကြီးပွားအောင်မြင်ရေး လမ်းလွဲတော့မည်သာ။

၇။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြတ်စိတ်မွေးပြီး ကိုယ်သတ္တိကိုယ်ယုံကြည်ပြီး ပဲထားဦး၊ မျက်စိနှင့် နား ဖွင့်ထားကာ ခေတ်ရေစီးကြောင်းမှ တိမ်းစောင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ အကြားအမြင် ဗဟုသုတ မစုံလင်ရင်လည်း ကြီးပွားနှုန်း ဆုတ်ယုတ်တတ်ပါတယ်။

သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

၈။ ဗဟုသုတတွေ ဘယ်လောက်ရရ၊ သည်ဗဟုသုတ နည်းပညာတွေကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် အသုံးမချတတ်လျှင် (ဝါ) နည်းပညာကို လက်တွေ့ တတ်မြောက်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်လျှင် ကြီးပွားရေးလမ်းလွဲမည်ပင်။ ဒါ့ကြောင့် ကြီးပွားလိုပါက အတတ်ပညာသော့ချက်ကို ရအောင်ယူ။

၉။ နည်းပညာ အတတ်ပညာတွေ တတ်ပြီပဲ ထား၊ အကျင့်မကောင်းလျှင် မကြီးပွားနိုင်ပါ။ သင်ပေးသူ၏ အတတ်ဖြင့် သင်ပေးသူကို စီးပွားရေး ဘက်မပြိုင်သင့်ပါ။ မိမိ၏ ထမင်းရှင် ဖောက်သည်များအပေါ် ရိုးဂုဏ်ကို ဖျက်၍ မရိုးသားသော ဆက်ဆံမှုများ မပြုသင့်ပါ။

၁၀။ ကိုယ်ကျင့်ကောင်းပြီးနောက် နှုတ်ကျင့်ပါ ကောင်းမွန်အောင် စကားကောင်း စကားမှန် ပြောတတ်ဖို့ လိုအပ်ဦးမှာပါ။

၁၁။ ‘ကြီးပွားလိုလျှင် ချို၊ မီးဖွားလိုလျှင် ငို’ ဆိုစကားအတိုင်း စကားကောင်း စကားမှန်ကို ချိုချိုသာသာ ပြောတတ်ပါစေ။

၁၂။ ဤသို့ဖြင့် ကြီးပွားခဲ့ပြီဆိုပါတော့၊ မိမိစီးပွား မီးဖွားပေးလိုက်သည့် မိဘနှစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို အထူးသိတတ်ပေးဆပ်လုပ်ကျွေးနိုင်ပါမှ ကြီးပွားနှုန်း ပို၍ တိုးတက်ပါလိမ့်မည်။

၁၃။ မိဘကျေးဇူးဆပ်သကဲ့သို့ အတူနေ စီးပွားဘက် သားမယား မိသားစုကိုလည်း ထိုက်သင့်သလို ချီးမြှောက်လုပ်ကျွေးပါမှ စီးပွားတက်မည်ကိုလည်း သတိပြု။

၁၄။ မိသားစုကို လုပ်ကျွေးထောက်ပံ့ရာ၌ ရှုပ်ထွေးသော အမှုအကျင့်များကို ရှောင်ပါ။ ထကြွနိုးကြားခြင်း၊ အသက်မွေးမှုမှန်

ကန်ခြင်း၊ မိတ်ကောင်းထားရှိခြင်းများဖြင့် လမ်းမှန်ကမ်းမှန် ကြီးပွားတိုးတက်ပါစေ။

၁၅။ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်လျှင် ဒါနပြုဖို့ သတိ ရပါ။ ဒါနပြုခြင်းသည် လက်ရှိကြီးပွားရေး ခိုင်မာစေရန်နှင့် နောင်သံသရာအတွက် စေတနာအရှိန်ဖြင့် ရိက္ခာထုပ်စုဆောင်း နေခြင်းပါ။

၁၆။ အလှူပေးသော်လည်း အလုပ်လုပ်ရာ၌ မတရားကျင့်တွေ့ပါ နေက မကြီးပွားနိုင်ပါ။ မီးစတစ်ဖက် ရေမှုတ်တစ်ဖက် မဖြစ် ရအောင် မတရားကျင့်တွေ့ ဖယ်ရှား၊ တရားကျင့်ဖြင့်သာ ကြီး ပွားစေရပါမည်။

၁၇။ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့အပေါ် ဝတ္တရားမကျေက ကြီးပွားနှုန်း ရှေ့မတက်နိုင်ပါ။ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့မည်သည် ရှေးက ဒါနတစ်ခုပြုစဉ်က အတူပါဝင်လာကြသော ရေစက်ဆုံဘက် များပါ။ ယခုသာဝမှာလည်း မိမိကောင်းကျိုးကို အစဉ်အားပေး နေသူတွေပါ။ သူတို့ရဲ့ မေတ္တာဖြင့် မိမိရဲ့ ကြီးပွားရေး မြင့်မား စေရန် ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့ကိုလည်း ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ ပါ။

၁၈။ အပြစ်မကင်းသော အလုပ်မျိုး လုပ်မိပါက မကြီးပွား မတိုး တက်နိုင်ပါ။ ဥပဒေက တားမြစ်ထားသော အလုပ်များ မလုပ် ရပါ။ အများစိတ်ဆင်းရဲစေမည့် အလုပ်များ မလုပ်ရပါ။ သံ သရာပြစ် အနေဖြင့် ကံငါးပါးပျက်၍ စီးပွားမရှာအပ်ပါ။

၁၉။ ဒုစရိုက် ထူပြောသော နေရာဌာနများကို ရှောင်ပါမှလည်း အပြစ်ကင်းကင်း ကြီးပွားပါမည်။ နိဗ္ဗာန်ဆော်ကြီး သားသတ်

ရုံ သွားပါက အကဲ့ရဲ့ မလွတ်တတ်သကဲ့သို့ ကြီးပွားလိုသူ ဒုစရိုက်ကြား အနေမှားက အထင်မှားခံရတတ်ပါသည်။

၂၀။ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ကို အဝေးက ရှောင်နိုင်ရုံနှင့် မပြီး၊ အနီးကပ် ဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိမှ ကြီးပွားပါမည်။ ငွေနှင့် ဖျက်ဖျက်၊ ကာမနှင့် ဖျက်ဖျက် ကိုယ့်စိတ်ကို မထိန်းသိမ်းနိုင်လျှင် ရပြီး ဂုဏ် အကုန်ပျက်ပါမည်။

၂၁။ အတွေ့ရှောင်ရာတွင် အရက်သေစာနှင့် မူးယစ်ဆေးတို့ကို ရှောင်နိုင်ပါမှ ကြီးပွားပါမည်။ အရက်သေစာဟူသည် ဒုစရိုက်အားလုံး၏ အမိန့်ပေး ဘုရင်တစ်ဆူ ဖြစ်သောကြောင့် အထူးရှောင်လေမှ ကြီးပွားရာသည်။

၂၂။ သတိလက်လွတ် အသိတရားများ ယွင်းချွတ်နေပါက မကြီးပွား မတိုးတက်နိုင်ပါ။ လောကကြောင်း၊ ဓမ္မကြောင်း ကောင်းကောင်း သိစေမည့် သတိကြီးဖို့ လိုဦးမှာပါ။

၂၃။ မိမိထက် ဂုဏ်၊ အသက်၊ ရင့်ကျက်သူ၊ ရိုသေထိုက်သူတို့ကို အရိုအသေပေး၍ မိမိရှေ့ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်မှာပါ။

၂၄။ ရိုသေခြင်းနှင့်အတူ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးမြတ်နိုးခြင်း ဟူသော ယုတ်ညံ့သော မာန်မာနကိုပါ ချိုးနှိမ်ထားပါမှ ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်ပါသည်။

၂၅။ အယုတ်မာန်ကို ချိုးနှိမ်ရန် ရောင့်ရဲမှု လိုအပ်ပါသည်။ မရောင့်ရဲနိုင်ပါက ငါစွဲနှင့် တဏှာစွဲအားကြီးပြီး ကြီးပွားရေး နှောင့်နှေးစေမည် မုချဖြစ်ပါသည်။

၂၆။ သူ့ကျေးဇူး မသိက ငြူစူမှု မကင်းနိုင်ပါ။ ငြူစူဆူပူနေလျှင် ကြီးပွားရေး နှောင့်နှေးစေပါမည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးဇူးရှိသူ ကို ကျေးဇူးသိခြင်းဖြင့် ငြူစူကင်းရှင်း ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက် ပါစေ။

၂၇။ သူတော်ကောင်းစကား မနာကြားရဘဲနှင့်လည်း ကျေးဇူးဂုဏ် အကုန်မသိနိုင်ပါ။ သူတော်ကောင်းဓာတ် မိမိသို့ ကပ်စေပြီး သူ့ကျေးဇူးကို သိအောင်ကြိုးစားမှသာလျှင် ကြီးပွား အောင် မြင်ပါမည်။

၂၈။ စရိုက်မတူလျှင် အကြိုက်မတူနိုင်ပါ။ အကြိုက်မတူတာတစ် ခုတည်းဖြင့် သူ့ကျေးဇူး ရှိပါလျက် မထေမဲ့မြင် ပြုတတ်ပါ သည်။ သူ့ကျေးဇူး အထူးပေါ်လွင်အောင် အရာရာသည်းခံ နိုင်ပါမှ ကြီးပွားအောင်မြင်ပါမည်။

၂၉။ သည်းခံခြင်းနှင့်အတူ ဆုံးမရလွယ်ကူသူ(ဝါ) တစ်ဖက်ပညာ ရှိ စကား နားထောင်တတ်သူ ဖြစ်ပါမှ ကြီးပွားတိုးတက်ပါ မည်။

၃၀။ ဆိုလွယ်စကား ရှိပြီပဲထား၊ ကိလေသာကင်းစင်သော ရဟန်း မြတ်တို့ကို ကျောပေးနေက မိမိရှိမာနနှင့်တကွသော ကိလေ သာ တို့ အခြေမယိုင်နိုင်ပါ။ ကိလေသာ ထူပြောသူ ဘယ်မှာ ကြီးပွားအောင်မြင်နိုင်ပါမည်နည်း။

၃၁။ ရဟန်းမြတ် ဖူးတွေ့ရပြီပဲ ထား၊ တရားဆွေးနွေး (လျှောက် ထား) ခြင်း မပြုက မကြီးပွား မတိုးတက်နိုင်ပါ။ တရားသာ လျှင် ကြီးပွားအောင်မြင်ခြင်း၏ လမ်းမှန်ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

- ၃၂။ တရားဆွေးနွေးပြီးနောက် ခြိုးခြံချွေတာရေးအကျင့်ကို ကျင့်ဆောင်ပါမှ ကြီးပွားပါမည်။ ခြိုးခြံခြင်းသည် နှမြောခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကိလေသာမပွားအောင် တားဆီးခြင်းသာပါ။
- ၃၃။ ခြိုးခြံနိုင်သည်ပဲထား၊ မေထုန်အကျင့်မရှောင်နိုင်က မြတ်သော စီးပွားမဆောင်ကြဉ်းနိုင်ပါ။ မေထုန်ဟူသည့်အကျင့် ယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် အကျင့်မြတ်ဖြင့် ကြီးပွားရေးကိုမပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်ပါတည်း။
- ၃၄။ မေထုန် ရှောင်ရုံမျှဖြင့်လည်း သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာ သုံးဆင့် မြင့်မလာနိုင်သေးပါ။ သိက္ခာသုံးပါး၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သောသတိဖြင့် စေတပ်၊ စူးစိုက်၍ ရှုကြည့်နိုင်မှသာ လျှင် ၁၀၃ကွ၊ ကာမဒုက္ခတို့ကို သိမြင်နိုင်၍ သံသရာစီးပွားအထိဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဖြစ်ပျက်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို သိပိုင်သူသာလျှင် ကြီးပွားအောင်မြင်သူအစစ် ဖြစ်ပါတော့သည်။
- ၃၅။ ထိုသို့ အောင်မြင်သူအစစ်သည်သာ မည်သည့်လောကခံနှင့် တွေ့တွေ့ ဆွေဆွေ ခုန် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိနိုင်တော့ပါပြီ။
- ၃၆။ သေရမည်ကိုလည်း မကြောက်၊ နေရမည်ကိုလည်း မကြောက်တော့ပါပြီ။
- ၃၇။ သူ့ကိုလည်း မချစ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း မနှစ်သက်တော့ပါပြီ။
- ၃၈။ သူ့ကြောင့်ဖြစ်သော ဘေး၊ ကိုယ့်ကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးမျိုးလည်း မရှိတော့ပါပြီ။

- မင်္ဂလာစာရဏကထာ၊ ၁၈-၁၉၄ မှ ၂၀၈ အထိ ရှု
 သုဝဏ္ဏသျှမ်းစာစဉ်

ဤသို့လျှင် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာကို တစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး အကြားအလပ် မရှိစေဘဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တွဲချိတ်ဆက်စပ် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ‘မကောင်းရာ ရှောင်တာ မင်္ဂလာ၊ ကောင်းရာ ဆောင်တာ မင်္ဂလာ၊ ကြီးပွားတိုးတက်အောင် ပြုလုပ်တာ မင်္ဂလာ’ လို့သုံးပိုင်း ပိုင်းပြီး မှတ်သားထားကြရမယ်လို့ မိန့်မှာပါတယ်။ မကောင်းရာ ရှောင်၊ ကောင်းရာ ဆောင် ကြီးပွားအောင်လုပ် မင်္ဂလာအချုပ် လို့လည်း လင်္ကာနဲ့ မှတ်သားစေပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြတော်မူတဲ့အတိုင်း မင်္ဂလာတရား တော်များကို ကျင့်ဆောင်နိုင်ပါလျှင် အပြစ်ကင်းသောကြီးပွားခြင်း ဖြင့် လောကီတွင်လည်း လက်ငင်းချမ်းသာ၊ လောကုတ္တရာမှာလည်း အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးအထိ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရနိုင်ပါကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ခွင့် ရခဲ့ပါပေပြီ။ အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာ ခြေလှမ်းများဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ရဲ့ ပန်းတိုင်အရောက် ခရီးပေါက်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း သိမြင်ဆင်ခြင်ခွင့် ရခဲ့ပါပေပြီ။

မောင်သွေးချွန်

၁၂၇-၉၉

၁၃၆၁ခု ဝါခေါင်လဆန်း ၁ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့
 နံနက် ၂ နာရီ ၂၀ မိနစ် ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။
 ၇၄ - သာယာအေးလမ်း၊ ၃ ရပ်ကွက်၊ သမိုင်း
 မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီ ည ယျဓမ္မသာမိထေရ်၏တရားတော်များ
မောင်သွေးချွန် စုစည်းပူဇော်ခဲ့သမျှ

- ၁။ ကိလေသာတောင်တန်းကြီး
- ၂။ အမေ့အတွက် မမေ့တရား
- ၃။ ဘာကြောင့်-၁
- ၄။ ဘာကြောင့်-၂
- ၅။ အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ
- ၆။ အစစ်အမှန် အောင်နိုင်ခြင်း
- ၇။ ပယ်လမ်း လျှောက်လမ်း ပေါက်စခန်း
- ၈။ မဆီရာမှ သိရာသို့ (အလုပ်ပေးတရားစု)
- ၉။ တံခွန်ထူ နတ်လူ သီစေသား
- ၁၀။ ဘဝသေမှ ဘဝရှင်သို့
(ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ တစ်နေ့တာပြုကျင့်ရပုံများ)
- ၁၁။ သုဝဏ္ဏသျှမ်းတောင်မှ သုဝဏ္ဏသျှမ်းတောင်သို့
- ၁၂။ ကာမမှ ဓမ္မသို့
- ၁၃။ ဆယ်ဆ သာရမယ်
- ၁၄။ တလူလူ တလွင့်လွင့် အဆင့်မြင့်လူ
- ၁၅။ အကြွေးရှင်း ကြွေးကင်းတရားစု
- ၁၆။ အကောင်းဆုံးကို ရအောင်ယူ
- ၁၇။ နတ်တလူ အလုပ်ပေး တရားစု
- ၁၈။ လမ်းနှင့်ပန်းတိုင်
- ၁၉။ သီလဂုဏ်ရည် ရွှေတိုင်းပြည်
- ၂၀။ ပါရမီတို့၏သဘောသရုပ်
- ၂၁။ နိတိနှင့်ပီတိ

ဘုရားရှင်နှင့်မခြား တစ်သားတည်းကျလိုသော ရဟန်းတော်များအတွက်...

မဟာဗောဓိပြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီ ဧညယျဓမ္မသာမိဏေရ်
ရေးသားစီရင်တော်မူသည့်

ဝိနုဃ သင်္ဂါဗာ ကထာ

နတ်တလူသာသနာပြုအသင်းမှ စီစဉ်ထုတ်ဝေသည်
|စာမူခွင့်ပြုချက်- ၉၇/၉၉ (၂)၊ မျက်နှာမူခွင့်ပြုချက် - ၄၉/၂၀၀၀ (၁)|

အမျိုး၊ ဘာသာနှင့် သာသနာတော်ကို
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်ဖို့...

မဟာဗောဓိပြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီ ဧညယျဓမ္မသာမိဏေရ်
ရေးသားစီရင်တော်မူသည့်

ကဗျာ့ဘဏ်တို့၏

နတ်တလူသာသနာပြုအသင်းမှ စီစဉ်ထုတ်ဝေသည်
မြန်.ချီရေး- သုဝဏ္ဏသျှစ်စာစဉ်
မှန်း-၆၆၀၆၇၀

|စာမူခွင့်ပြုချက်- ၄၈၅/၂၀၀၀ (၇)၊ မျက်နှာမူခွင့်ပြုချက် - ၆၃၆/၂၀၀၀ (၁၀)|

